

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

1
JANUARI
2025

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE

Voor de:

Internationale gebruikshonden examens
Internationale speurhond examens
Internationale gezelschapshond examens
Internationaal examen zoeken naar voorwerpen
Nationaal uithoudingsvermogen examen

Uitgewerkt in opdracht van de FCI

Gebruikshonden commissie door:

Clemente Crosso	(Italië)
Frans Jansen	(Nederland)
Gerard Besaëlink	(Nederland)
Hari Arcon	(Slovenië)
Igor Lengvasrski	(Slowakije)
Lene Carlson	(Denemarken)
Mike Grueb	(Zwitserland)
Roar Kjonstad	(Noorwegen)
Robert Markschläger	(Oostenrijk)
Sharon Ronen	(Israël)

Inleiding

Al ruim 35.000 jaar is de hond de metgezel van de mensheid. Door de domesticatie van de hond is er een hechte sociale relatie met de mens ontstaan, die in sommige opzichten van hem afhankelijk is. Deze afhankelijkheid schept een verantwoordelijkheid van de mens om het welzijn van de hond te waarborgen. Het behouden van zijn fysieke behoeften en de psychologische gezondheid van de hond hebben de hoogste prioriteit. Het is daarom absoluut noodzakelijk dat de hond op een eerlijke, ordelijke en humane manier wordt behandeld, waarbij rekening wordt gehouden met zijn karakter en unieke kenmerken die zich tijdens de evolutie hebben ontwikkeld als lid van de Carnivoor-orde en de Candida-familie en als een sociale soort, die moet leven in een groep die tegelijkertijd duidelijke orde en grenzen hanteert, maar ook samenwerking en regelmatig teamwerk.

Daarom is het onze plicht om niet alleen voor zijn fysieke behoeften te zorgen (goede voeding, water en gezondheid) en ervoor te zorgen dat hij voldoende beweging krijgt om aan zijn behoeften te voldoen. Maar ook om als team met hem samen te werken om zijn eeuwenoude behoeften te vervullen.

Door de geschiedenis heen heeft de hond verschillende taken gehad om de mens te helpen.

Die taken gaven het beste antwoord op de behoeften van de hond. In de moderne wereld zijn veel van deze taken gedelegeerd aan de technologie. Om deze reden heeft de hondeneigenaar de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de hond andere activiteiten heeft vanwege het verlies van vroegere taken, evenals voldoende lichaamsbeweging en activiteiten die nauw contact met mensen bieden, en de mogelijkheid om hun natuurlijke instincten en driften te uiten.

Vanuit dit oogpunt moet rekening gehouden worden met de gezelschapstest, de veelzijdigheidstest voor de hulphond, de speurtest en de voorwerp zoektest.

De hond moet beziggehouden worden door gebruik te maken van zijn capaciteiten en mogelijkheden. Naast voldoende lichaamsbeweging moet hij intensief werken met activiteiten waarbij rekening wordt gehouden met zijn leervermogen, zijn trainingsbehoeften en zijn andere vaardigheden. De verschillende vormen van de hondensport bieden hiervoor uitstekende mogelijkheden. Honden die niet genoeg activiteiten ondernemen hebben hier last van en dit kan leiden tot aanhoudende frustratie en daaruit voortvloeiende gedragsproblemen en tot ergernis van mensen.

Een persoon die met zijn hond traint of aan sport doet, moet een methode van zorgvuldige training volgen met als doel de best mogelijke harmonie tussen hemzelf en de hond te bereiken.

Het doel van alle trainingen is om de hond duidelijk te maken wat we willen dat hij doet, op een manier die hij kan begrijpen. De harmonieuze relatie tussen mens en hond, ongeacht welke hondensport men beoefent, vormt de basis voor alle activiteiten.

Om harmonie te bereiken, is het belangrijk om eerlijk naar uw hond te kijken en zijn capaciteiten te begrijpen. Het blijft de ethische verantwoordelijkheid van de mens om de hond groot te brengen en adequaat te trainen met de mogelijkheden die een ras biedt.

Om het opvoedings-, trainings- of trainingseffect te bereiken, is het belangrijk om te zien dat de hond motivatie en plezier toont om samen te werken met zijn baas. Het gebruik van een hond voor de hondensport moet gericht zijn op zijn capaciteiten, zijn competitieve instelling en zijn bereidheid. Het beïnvloeden van de trainingsmogelijkheden van de hond door middel van medicijnen of dierenmishandeling moet onder alle omstandigheden worden vermeden.

In het internationale keuringsreglement is enerzijds een gehoorzaamheidstest opgenomen in verband met een gedragstest en anderzijds testen voor het sporten met de hond.

De gezelschapshond test met gedragstest bestaat uit in totaal 3 onderdelen, een certificaat van bekwaamheid, eenvoudige gehoorzaamheidsoefeningen en een onderzoek naar het gedrag in de omgeving. Deze test is geschikt voor het testen van gezinshonden en is voor iedereen verplicht. Naast het trainen van eenvoudige gehoorzaamheidsonderdelen ligt de nadruk op het testen van de aard en het gedrag van de hond in alledaagse situaties. De examens worden gebruikt voor sportwedstrijden met honden. In afdeling A (neuswerk) wordt het aangeboren vermogen en de aangeboren wil om dingen te vinden gepromoot. In deel B (gehoorzaamheid en behendigheidswerk) wordt de samenwerking tussen mens en hond aangemoedigd.

De nadruk ligt op het natuurlijke roedelgedrag en de bereidheid om iets voor de mens te willen doen. In afdeling C (Sportbescherming) mag de hond, onder controle van de hondengeleider, zijn aangeboren, natuurlijke prooigedrag uitleven. Hierbij ligt de nadruk op het feit dat de hond alleen mag bijten op de speciale beschermhoes, die de pakwerker om zijn arm draagt.

Dit werk dient op geen enkele wijze om agressie in het normale dagelijkse leven te bevorderen, maar is een bewijs dat gehoorzaamheid bij de hond kan worden bereikt, zelfs als hij het hoogste niveau van opwindingsgedrag bereikt.

Algemene afkortingen

FCI	Fédération Cynologique Internationale
FCI-IGP	FCI – Internationaal Gebruikshonden Reglement
NKC	Nationale Kennelclub Raad van Beheer
FCI-NKC	FCI Nationale Kennelclub (RvB)
WS	Wedstrijd secretariaat
AK	Keurmeester
BP	Basispositie
VB	Verbaal commando
PW	Pakwerker
HG	Hondengeleider
Spl	Spoorlegger

Versie 3

Geldigheid:

Dit reglement is van kracht vanaf 1 januari 2025

Ze zijn opgesteld door de FCI Gebruikshondencommissie Utility Dogs Commission en zijn goedgekeurd en bevestigd door het Generaal Comité van de FCI op 8 september 2024

Zodra deze reglement van kracht wordt, verliezen alle voorgaande regels hun geldigheid.

De regelgeving is geschreven in de Engelse taal en goedgekeurd door de FCI Gebruikshonden Commissie.

In geval van twijfel heeft de Engelse tekst voorrang op vertalingen in andere talen.

Dit Reglement FCI-IGP is geldig voor alle FCI-leden en contractpartners.

Alle internationale FCI-IGP-evenementen op het gebied van trainingen en wedstrijden zijn onderworpen aan dit reglement.

Inhoudsopgave

Inleiding	blz.	2
Algemene afkortingen	blz.	3
Geldigheid	blz.	3
Inhoud	blz.	4-5
Algemene informatie	blz.	6
Examen seizoen	blz.	6
Examendagen	blz.	6
Examen organisatie	blz.	7
Examen/ wedstrijdleader	blz.	7
Toelatingseisen voor deelname aan een examen	blz.	11
Deelnemers	blz.	12
Antidoping- en vaccinatievoorschriften	blz.	12
Deelnemers met een fysieke beperking	blz.	13
Logboek	blz.	14
Tuchtrecht	blz.	16
Reden voor diskwalificatie	blz.	16
Het uitvoeren van de identiteitscontrole	blz.	18
Schotproef	blz.	19
Algemene bepalingen over de individuele examens	blz.	20
Basisvereisten voor alle niveaus en voor ieder FCI-IGP examen	blz.	21
Schema gehoorzaamheid oefeningen FCI VZH	blz.	28
Oefeningen Verkeer Zekere Hond	blz.	29
Schema gehoorzaamheid oefeningen FCI VZH	blz.	29
Examen in het verkeer	blz.	30
Internationale gezelschapshond testen FCI IBgH 1-3	blz.	32
Schema gehoorzaamheid oefeningen FCI IBgH 1	blz.	36
Schema gehoorzaamheid oefeningen FCI IBgH 2	blz.	37
Schema gehoorzaamheid oefeningen FCI IBgH 3	blz.	38
Internationale keuringen voor werkhonden FCI-IGP 1-3	blz.	47
Afd. A speuren	blz.	48
Het leggen van een spoor	blz.	48
Schets voor verwijzing van de voorwerpen	blz.	50
Hoeken	blz.	52
Belonen/ aanmoediging	blz.	52
Reden voor beëindiging voor alle niveaus	blz.	53
Afbreken/diskwalificatie	blz.	54
Beoordeling van de speurprestaties	blz.	55
Aftrek voor alle FCI IGP 1-3 speurniveaus	blz.	56
Spoorvormen FCI-IGP 1- 3	blz.	57
Afd. B gehoorzaamheidwerk	blz.	58
Algemene uitleg	blz.	58
Loopschema	blz.	62

Beschrijving van de oefeningen	blz.	63
Afd. C pakwerk	blz.	72
Pakwerkers algemeen reglement voor alle niveaus	blz.	87
Additionele examens	blz.	91
FCI - IGP -speurexamens	blz.	92
Uitwerken van een spoor	blz.	96
Afbreken/ diskwalificatie SpH	blz.	98
Beoordeling van het getoonde spoorwerk	blz.	99
Voorbeelden van spoormogelijkheden FCI-IGP-IFH 1	blz.	101
Voorbeelden van spoormogelijkheden FCI-IGP-IFH 2	blz.	101
Voorbeelden van spoormogelijkheden FCI-IGP-IFH 3	blz.	101
Leggen van de hoeken en voorwerpen	blz.	102
Uithoudingsvermogen FCI-UV	blz.	103
Voorbeelden Haag en Klimschutting	blz.	105
Voorbeeld vlakken voor apporteren	blz.	106
Voorgescreven commando's	blz.	107

Algemene informatie:

Examens en wedstrijden moeten twee doelen dienen.

1. Na het behalen van een examen moet in het logboek van de individuele hond het behaalde resultaat worden opgenomen.
2. Bijdragen aan de algehele mentale en fysieke gezondheid, fitheid en werkethiek van de hond.

De Nationale Organisatie (FCI-NKC) wordt aangemoedigd om de International Utility Dogs Regulations (FCI-IGP) te promoten. Vooral internationale wedstrijden moeten worden gehouden volgens het Internationale FCI-IGP Gebruikshonden reglement -concept. Bij alle examens en wedstrijden moet een goede sportiviteit in acht genomen voor wat betreft het gedrag van de deelnemers.

Deze voorschriften zijn bindend. Alle deelnemers moeten aan dezelfde regels/eisen voldoen.

De examens en wedstrijden worden openbaar gemaakt door de plaats en aanvangstijd aan de leden bekend te maken.

Examens, evenementen en wedstrijden moeten overeenkomen met het volledige examenprogramma of met deelcertificaten van het betreffende examenonderdeel.

Alleen een geheel voltooid examenniveau dat tijdens een evenement is behaald, geldt als behaald officieel certificaat. De certificaten moeten door alle FCI-lidstaten worden geaccepteerd.

Elk examenniveau kan zoveel als gewenst worden herhaald. De examenniveaus moeten in volgorde worden afgerond (niveaus 1 – 2 – 3). De hond kan pas in het volgende niveau worden voorgebracht nadat hij het voorgaande niveau met succes heeft behaald met een minimale beoordeling van voldoende in elk onderdeel (70%).

De hond moet worden uitgebracht op het hoogst behaalde niveau. Uitzondering is, als er geen klassement is of als de kwalificatie "herhaling" aan het examen verbonden is.

Examenseizoen:

Examens kunnen het hele jaar door worden afgenomen als de weersomstandigheden dit toelaten en het welzijn van zowel geleider als hond geen gevaar loopt. Het examen mag anders niet plaatsvinden. De bevoegdheid om deze beslissing te nemen is aan de keurmeester.

De individuele landelijke organisatie kan voor hun gebied beperkingen opleggen met betrekking tot het examen-wedstrijd seizoen. Voor Nederland is dit 1 januari – 30 november.

Examen - wedstrijddagen:

Weekenden en feestdagen

Examendagen vallen doorgaans in het weekend en op wettelijke feestdagen.

De landelijke kynologische organisaties of commissies die bevoegd zijn tot het afgeven van een bevestiging van een examen-wedstrijd kunnen echter examen-wedstrijddagen vaststellen die afwijken van dit advies, hetzij voor alle examenniveaus, hetzij voor individuele examenniveaus.

Het is mogelijk om de FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) en de FCI-IGP-1/FCI-IFH-1 examens te combineren met een tweedaags examen bij één of twee verschillende clubs.

Een wachttijd tussen de FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) en FCI-IGP-1-2-3 en FCI-IBGH- 1, bestaat niet.

Een hond kan slechts aan één examen per dag deelnemen. Deelnemers, die van plan zijn hun honden voor te brengen voor FCI-IGP-1 of FCI-IFH-1, kunnen op de eerste dag starten in FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) en dan de volgende dag deelnemen tijdens een examen voor FCI-IGP-1 of FCI-IFH-1.

Dit mag geen “overmaat” in het aantal deelnemers veroorzaken.

De clubs moeten alert zijn op de regels voor het toekennen van een examen en op de regelgeving met betrekking tot de deadlines om het examen te beschermen, uitgevaardigd door de nationale hondenorganisaties.

Feestdagenregeling

Op feestdagen kan bovenstaande informatie gevolgd worden.

Uitzondering: de vakantieregels van de landen moeten worden erkend.

Per discipline kunnen ook meerdere keurmeesters worden ingezet. Aspirant-keurmeesters mogen ook keuren, maar het certificaat wordt toegekend door de dienstdoende keurmeester.

Examen organisatie/ examen-wedstrijdleader

De examenleider is verantwoordelijk voor het organiseren van het examen. Hij/zij rondt alle vereiste taken af en houdt toezicht op alle vereiste werkniveaus, om een examen voor te bereiden en af te nemen. Hij/zij moet instaan voor een ordelijk verloop van het examen en moet voor de duur van het examen ter beschikking van de keurmeester staan.

De examenleider mag geen hond voorbrengen of andere taken op zich nemen.

Hij/zij is verantwoordelijk voor: Het verkrijgen van alle benodigde examentoestemmingen en examendocumenten zoals keurlijsten.

Het vinden van geschikte speurvelden voor alle examenniveaus volgens het FCI – IGP examen-reglement en overleggen met de eigenaar en/of jachtopziener over de beschikbaarheid van de speurvelden.

Ook zorgt hij/zij voor ervaren vrijwilligers zoals pakwerkers, spoorleggers en mensen voor de groep, etc. Zorg voor de benodigde uitrusting en de juiste beschermingsmiddelen voor de pakwerker.

Zorg dat de schriftelijke formulieren beschikbaar zijn zoals keurlijsten voor de keurmeesters en deelnemerslijsten voor de administratieve afwikkeling naar de werkhonden vereniging en CWH.

Controleer de logboeken, lidmaatschapsbewijs, stambomen en vaccinatiebewijzen en indien nodig een verzekeringsbewijs.

De examenleider moet een eventuele uitsluiting van een deelnemer voorstellen aan de keurmeester in geval van onsportief gedrag of overtredingen van een dierenwelzijnswet als dit niet is gebeurd tijdens het voorbrengen van de hond en de keurmeester daar dus geen weet van heeft.

Voordat deze beslissing wordt genomen, moet de examenleider de keurmeester informeren over de situatie en samen zullen zij de eindbeslissing nemen.

Minimaal drie dagen voor het examen of de wedstrijd, dient de examenleider de keurmeester op de hoogte te stellen van de locatie, starttijden, routebeschrijving, type examen en het aantal ingeschreven honden. Als de examenleider deze informatie niet verstrekt, kan dit tot gevolg hebben dat de keurmeester weigert om te keuren.

De bevestiging moet volgens de CWH-reglementen, tijdig aan de keurmeester worden verstrekt.

Examentoezicht

FCI-NKC's hebben het recht om toezicht te houden. De FCI-NKC kan een deskundig persoon aanwijzen om toezicht te houden op een examen om ervoor te zorgen dat het examen wordt afgenomen in overeenstemming met de voorschriften zoals vermeld in het FCI-IGP Reglement 2025.

Africhting Keurmeesters

Keurmeesters die bevoegd zijn voor de verschillende onderdelen van FCI-IGP-examens kunnen worden geselecteerd en uitgenodigd door de organiserende vereniging of benoemd door de nationale kynologische organisatie (FCI-NKC).

Wat betreft Wereld- / Europese kampioenschappen zullen de keurmeesters, met goedkeuring van de FCI-NKC's, worden benoemd door de FCI Gebruikshonden Commissie. Het aantal keurmeesters dat wordt uitgenodigd voor een examen of evenement is afhankelijk van de organiserende vereniging. Een keurmeester mag echter maximaal 36 afzonderlijke onderdelen per dag keuren.

Bij FCI-IGP Wereldkampioenschappen of nationale kampioenschappen kan dit aantal overschreden worden met goedkeuring van de Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC).

Het is de keurmeester verboden honden te beoordelen die zijn eigendom zijn of aan hem zijn toevertrouwd, ook honden van wie de eigenaar met hem in huiselijke gemeenschap onder hetzelfde dak woont. Ook mag een keurmeester een hond die wordt voorgebracht door een van zijn huisgenoten of familieleden tot in de tweede graad niet keuren.

Uitzonderingen op deze regel kunnen worden gemaakt als het Nationale evenementen betreft en de keurmeester is toegewezen door de Nationale Kynologische Organisatie of een orgaan dat verantwoordelijk is gesteld voor de organisatie. Als een nationale of regionale organisatie voornemens is een buitenlandse keurmeester te benoemen, moet dit gebeuren door middel van een keurmeester vrijstelling tussen de twee Nationale Kynologische Organisaties van de FCI.

Het is een keurmeester niet toegestaan een hond voor te brengen tijdens een examen waarbij hij als keurmeester optreedt.

Het is de keurmeester niet toegestaan door zijn gedrag het werk van de hond te verstoren of te beïnvloeden. De wijze waarop de oefeningen moeten worden getoond, staan beschreven in het FCI Internationale Gebruikshonden reglement en dienen strikt te worden gevolgd en mogen niet worden aangepast. Dit geldt voor alle disciplines.

De keurmeester is verantwoordelijk voor de correcte naleving van de geldende regels.

Hij is bevoegd het examen te beëindigen wegens het niet naleven van de regels en/of zijn/haar instructies.

Eenheden per dag per examenonderdeel

FCI-BH/VT of BH/VT - NKC (naar nationale regels)	Eenheden 2
FCI-Fr, FCI-UPr en FCI-SPr, 1-3	Eenheden 1
FCI-GPr 1-3	Eenheden 1
FCI-IBGH 1-3	Eenheden 1
FCI-IFH-1	Eenheden 3
FCI-IFH-2,	Eenheden 3
FCI-IGP-3 en FCI-IGP-FH	Eenheden 3

Voor grote evenementen gepland door de Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC) kunnen speciale regels worden opgesteld.

De Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC) dient een voorstel in bij de FCI Gebruikshonden Commissie, die de uiteindelijke beslissing neemt.

Uitrusting en kleding van deelnemers:

Het dragen van een nauwsluitend/normaal passende bodywarmer (zonder uitstekende zakken en andere achteraf bevestigde voorwerpen) is toegestaan tijdens het examen.

Daarentegen zijn buikzakken en zogenaamde trainingsschorten niet toegestaan.

Het is de verantwoordelijkheid van de Nationale Kynologische Organisatie om nadere regels te stellen voor bovenregionale evenementen.

Examen Deelnemers:

De examendeelnemer moet zich houden aan de lokale wetgeving, de dierenwelzijnswet en de juiste omgangsvormen en gedrag voor de gastlocatie en de mensen in de omgeving.

De examendeelnemer dient te voldoen aan de inschrijfdeadline voor het examen.

De examendeelnemer gaat ook akkoord met het betalen van het inschrijfgeld bij aanmelding of inlevering van het inschrijfformulier. Als de examendeelnemer om welke reden dan ook niet kan deelnemen, dient hij/zij dit direct aan de examenleider te melden.

De examendeelnemer is verplicht het vaccinatiecertificaat te overleggen en de richtlijnen voor dierenrechten te handhaven. De examendeelnemer dient zich te houden aan de aanwijzingen van zowel de keurmeester als de examenleider.

De examendeelnemer dient zijn/haar hond op een sportieve wijze voor te brengen, ongeacht de resultaten in een bepaald onderdeel, is hij/zij verplicht hiermee door te gaan gedurende de overige onderdelen van het examen.

Het examen eindigt nadat alle deelnemers hun examen hebben afgerond, na de slotceremonie en de teruggave van het door de keurmeester en de examenleider ondertekende logboek.

Het examen moet minimaal 4 deelnemers per examen dag hebben (vier verschillende geleiders).

Het minimumaantal deelnemers per dag mag alleen lager zijn bij FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) examens als deze honden slagen en een vervolgetamen willen afleggen (FCI-IGP-1, FCI-IFH 1) op hetzelfde examen.

Een deelnemer mag slechts aan één examen deelnemen met dezelfde hond. (Een tweedaags examen wordt beschouwd als één examen.)

Een examendeelnemer mag bij een examen met maximaal twee honden deelnemen aan een examen.

Een hond mag binnen een examen slechts één titel behalen.

Uitzondering: FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) in combinatie met een ander niveau 1 (FCI-IGP) titel.

Voorwaarde voor deelname aan het examen is dat de eigenaar en de geleider behoren tot een club van de Nationale Kynologische Organisatie die door de FCI is erkend. Uitzonderingen hierop kunnen door de Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC) alleen worden bepaald voor FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) keuringen.

Spoorleggers.

Spoorleggers zijn gehouden aan de beschreven regelgeving in het FCI-IGP reglement.

Geoefende spoorleggers zijn verplicht bij examens/evenementen in FCI-IGP2, FCI-IGP3, FCI-IFH2, FCI-IFH3 en FCI-IGP-IFH.

Bij examens, evenementen en kampioenschappen wordt geadviseerd gebruik te maken van gecertificeerde spoorleggers. De keurmeester of de speurcoördinator bepaalt het verloop van het spoor, afhankelijk van het ter beschikking staande terrein. De spoorlegger krijgt instructies van de keurmeester/speurcoördinator.

Bij FCI-IFH1 (de geleider), FCI-IFH-2, FCI-IFH-3 en FCI-IGP-FH ontvangt de spoorlegger een spoorschets van de keurmeester of de hiervoor aangewezen spoor uitzetter. Het omvat terreinkenmerken (bijvoorbeeld bomen, draadpalen, schuren, enz.).

De keurmeester, speurcoördinator of spoor uitzetter, houdt toezicht op het leggen van de sporen en geeft instructies aan de spoorleggers. De sporen moeten verschillend worden gelegd; hoeken en voorwerpen mogen niet op elke spoorgedeelte op dezelfde positie of op gelijke afstanden liggen. De aanzet van het spoor moet worden gemarkeerd door een piket dat direct in de grond links van de aanzet wordt geplaatst. De spoorlegger blijft kort op de aanzet staan en gaat in natuurlijke pas met normale stappen in de gewenste richting. Zorg er bij het leggen van de sporen voor dat ze in een natuurlijk looppatroon worden gelopen. Ook de hoeken moeten in een normale pas worden uitgelopen, waarbij opgemerkt moet worden dat de hoeken gesloten moeten worden uitgelopen zodat een continu spuurwerk mogelijk is.

Hulp van de spoorlegger door onnatuurlijk lopen, sloffen of stampen is in het gehele traject van het spoor niet toegestaan. Voorwerpen moeten lopend op het spoor worden gelegd, mogen niet binnen 20 passen voor of na de hoek worden gelegd en moeten zich op het spoor bevinden.

Na het leggen van het laatste voorwerp loopt de spoorlegger nog minimaal 10 passen door.

Vanaf FCI-IGP2 mogen de geleider en de hond niet kunnen toekijken hoe het spoor wordt gelegd.

De volgorde van de deelnemers gebeurt door middel van loting na het leggen van de sporen/verleidingssporen in aanwezigheid van de keurmeester of een aangewezen persoon.

Toelating eisen voor deelname aan een examen

Op de dag van een examen dient de hond aan de gestelde minimumleeftijd te hebben voldaan. Er zijn geen uitzonderingen toegestaan. Vereist wordt dat de hond geslaagd is voor het FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) volgens de regels gesteld door de nationale kynologische organisatie (FCI-NKC). De vereiste leeftijdsgrens voor FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) wordt vastgesteld door de nationale organisatie. In Nederland is dit 15 maanden.

FCI-IBGH 1	FCI-BH/VT/BH/VT NKC	15 maanden
FCI-IBGH 2	FCI-IBGH 1	15 maanden
FCI-IBGH 3	FCI-IBGH 2/ FCI-Obedience 1/ FCI-IGP 1	15 maanden
FCI-IGP 1	FCI-BH/VT/ BH/VT NKC	18 maanden
FCI-IGP 2	FCI-IGP 1	19 maanden
FCI-IGP 3	FCI-IGP 2	20 maanden
FCI-IFH 1	FCI-BH/VT /BH/VT NKC	18 maanden
FCI-IFH 2	FCI-IFH 1	19 maanden
FCI-IFH 3	FCI-IFH 2	20 maanden
FCI-IGP-FH	FCI-IGP-FH	20 maanden
FCI-FPr. 1-3	FCI-BH/VT /BH/VT NKC	15 maanden
FCI-UPr. 1-3	FCI-BH/VT /BH/VT NKC	15 maanden
FCI-GPr. 1-3	FCI-BH/VT /BH/VT NKC	18 maanden
FCI-SPr.1-3	FCI-BH/VT /BH/VT NKC	18 maanden
FCI-UV	NKC UV	16 maanden

Voor Grote evenementen gepland door de Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC) kunnen speciale regels worden opgesteld.

De Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC) dient een voorstel in bij de FCI Gebruikshonden Commissie, die de uiteindelijke beslissing neemt.

De oefeningen voor de FCI-FPr 1-3 vinden plaats volgens de FCI-IGP 1-3 regels voor afd. A, de oefeningen voor FCI-UPr 1-3 vinden plaats volgens de FCI-IGP 1-3 regels voor afd. B, de oefeningen voor FCI-SPr 1-3 vinden plaats volgens de FCI-IGP regels voor afd. C.

De oefeningen voor de FCI-Gpr 1-3 vinden plaats volgens de FCI-IGP 1-3 gehoorzaamheids- en pakwerkregels voor de afdelingen B&C. Deze oefeningen kunnen in afzonderlijke fasen worden afgenomen, zonder dat hiervoor een officieel certificaat (werktitel) wordt verkregen.

Uitrusting en kleding van examenkandidaten: Het dragen van een strak/normaal passend vest (zonder uitstekende zakken en andere achteraf bevestigde voorwerpen) is toegestaan tijdens de proef.

Daarentegen zijn zakken en zogenaamde trainingsschorten niet toegestaan.

Het is de verantwoordelijkheid van de Nationale Kynologische Organisatie of een Rasvereniging om nadere regels te stellen voor bovenregionale evenementen.

Examendeelnemers:

De examendeelnemer moet zich houden aan de lokale wetten en wetten op het gebied van dierenwelzijn, en gepast gedrag vertonen voor de locatie, toeschouwers en andere deelnemers.

De examendeelnemer dient te voldoen aan de inschrijfdeadline voor het examen.

De examendeelnemer gaat ook akkoord met het betalen van het inschrijfgeld bij inlevering van het inschrijfformulier.

Als de examendeelnemer om welke reden dan ook niet kan deelnemen, dient hij/zij dit onmiddellijk aan de examenleider te melden.

De examendeelnemer is verplicht het vaccinatiecertificaat van zijn hond te overleggen en zich aan de richtlijnen voor dierenrechten te houden. De examendeelnemer dient zich te houden aan de instructies van zowel de examenleider. De examendeelnemer moet zijn/haar hond op een sportieve wijze voorbrengen, ongeacht de resultaten in een bepaalde afdeling en hij/zij is verplicht door te gaan gedurende de overige afdelingen van het examen.

Het examen eindigt nadat alle deelnemers hun examen hebben beëindigd, na de slotceremonie en de teruggave van het door de keurmeester ondertekende logboek.

Aan het examen moeten minimaal 4 geleiders per examen dag deelnemen (vier verschillende geleiders). Het minimumaantal deelnemers per dag mag alleen lager zijn als het om FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) examens gaat, als deze honden slagen en proberen voor een volgend examen (FCI-IGP-1, FCI-IFH 1) op dezelfde examendag. Een deelnemer mag slechts aan één proef deelnemen met dezelfde hond. (Een examen van twee dagen wordt als één examenperiode beschouwd.)

Een examendeelnemer mag bij een examen maximaal twee honden inschrijven voor een examen. Een hond mag binnen een examen slechts één titel behalen. Uitzondering: FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) in combinatie met een ander niveau 1 (FCI-IGP) titel.

Voorwaarde voor deelname aan een examen is dat de eigenaar en de examendeelnemer behoren tot een club van de landelijke organisatie die erkend is door de FCI. Uitzonderingen hierop kunnen door de FCI-NKC alleen worden bepaald voor FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) proeven.

Anti-doping en inentingsvoorschriften:

Een hond die door zijn eigenaar is ingeschreven voor deelname aan een wedstrijd en door hem of de geleider op de deelnemerslijst is geplaatst, moet op de dag van het evenement vrij zijn van alle medicijnen in zijn weefsels, lichaamsvloeistoffen en uitscheidingen, inclusief alle stoffen die vermeld staan op de lijst met verboden stoffen van de FCI.

De lijst met stoffen, de procedure voor het testen op verboden stoffen en de mogelijke straffen voor overtredingen worden gepubliceerd in een overeenkomstige reeks regels van de FCI. Nationale Kynologische Organisaties (FCI-NKC) kunnen deze lijst van verboden stoffen op eigen verantwoordelijkheid uitbreiden. De hond moet een vaccinatie tegen hondsdolheid hebben, bewezen door een vaccinatiecertificaat.

Sociaal gedrag:

In gevallen van hondenagressie vindt onmiddellijke diskwalificatie (DQ) plaats.

Een hond die op enig moment tijdens de wedstrijd (voor, tijdens of na zijn eigen prestatie) een persoon of een andere hond bijt, probeert te bijten, aan te vallen of een poging daartoe doet, wordt gediskwalificeerd voor het examen/de wedstrijd.

Alle punten worden ingetrokken en de hond wordt gediskwalificeerd (DQ), zelfs als de hond alle 3 onderdelen heeft voltooid. Bij een tweedaags evenement strekt de diskwalificatie zich ook uit tot de tweede dag, zodat de hond niet aan het evenement kan beginnen of verder kan gaan.

Voordat de hond weer aan een examen of wedstrijd mag deelnemen, dient de hondeneigenaar /geleider tijdens een examen of op een wedstrijd te bewijzen, dat het team (geleider en hond) opnieuw met succes heeft deelgenomen aan een FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) examen met extra aandacht voor het gedrag.

De diskwalificatie moet door de keurmeester worden vermeld in alle hem bekende werkboeken / logboeken en stamboom en moet door hem worden ondertekend.

Vermelding: "Diskwalificatie wegens agressie, hond moet opnieuw worden aangeboden in een FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) examen met gedragstest."

In een dergelijk geval moet de keurmeester een rapport met casusbeschrijving opmaken en aan de Commissie Werkhonden (CWH) doorgeven.

Afhankelijk van het geval kunnen de Nationale Kynologische Organisaties dan ook verdere regels vaststellen, vooral als een hernieuwd examen van een FCI-BH/VT / BH/VT (NKC) een risico kan opleveren voor mens of dier. Bij een nieuw examen vanwege een gebrek aan sociaal gedrag, moet de dienstdoende keurmeester vooraf op de hoogte worden gesteld door de CWH.

Als de keurmeester dit passend acht, kan hij voor de veiligheid passende aanpassingen in het voorbrengen aanbrenge, zodat er geen risico ontstaat. In een dergelijk geval dient de keuring samen met een proefhond te worden uitgevoerd.

De aangevallen hond mag, ook al reageert en verdedigt hij/zij zich, niet bestraft worden.

De start van een examen wordt vermeld in de examengoedkeuring en eindigt met de teruggave van het logboek. De teruggave van het logboekje moet plaatsvinden na een prijsuitreiking.

De prijsuitreiking maakt deel uit van het examen. De hond moet tijdens de prijsuitreiking door de geleider worden begeleid zonder een motiverend voorwerp bij zich te dragen. Hoort niet onder "sociaal gedrag"

Examendeelnemers met een fysieke beperking

Als een geleider vanwege een lichamelijke beperking een deel van een oefening niet correct kan uitvoeren, dient hij/zij dit voor aanvang van het examen aan de keurmeester te melden.

Als de geleider vanwege een lichamelijke beperking de hond niet aan de linkerkant van de geleider kan worden voorgebracht, mag de hond op dezelfde manier aan de rechterkant worden getoond.

De Nationale Kynologische Organisaties (FCI-NKC) kunnen ook verdere bepalingen toestaan.

Halsbandverplichting en het dragen van een riem

Vereist is een schakelketting met enkele rij grote schakels die niet op strop kan worden gezet.

In landen waar dit wettelijk verplicht is, moet de halsband voorzien zijn van een stop.

De hond moet tijdens het examen de genoemde halsband dragen.

Tijdens de FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) is het toegestaan om andere soorten halsbanden te gebruiken zoals leren halsband, stoffen halsband of borsttuig.

Voor de FCI-IBGH 1 t/m 3 en speurexamens mogen soortgelijke halsbanden als de FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) worden gebruikt, behalve het borstharnas. Voor het speuronderdeel mag een hond naast de vereiste loszittende halsband met grote schakels ook een speurtuig, een Böttger of een vest dragen.

Tijdens het examen moet de geleider een riem bij zich dragen.

Dit kan uit het zicht zijn of door de geleider worden gedragen met de clip aan de kant tegenovergesteld aan de werkszijde van de hond.

Muilkorf plicht

In landen waar dit wettelijk verplicht is, moeten de geleiders hun honden tijdens de FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) examens met een muilkorf voorbrengen.

In landen waar geleiders niet aan de wet gebonden zijn, moeten hondengeleiders de hond zonder muilkorf laten zien.

Verantwoordelijkheid

De eigenaar van de hond is aansprakelijk voor persoonlijk letsel of materiële schade veroorzaakt door zijn/haar hond. Daarom moet hij/zij voor dergelijke gevallen voldoende dekking hebben.

Bij een ongeval tijdens het examen/wedstrijd is de geleider aansprakelijk voor zichzelf en voor zijn/haar hond. De geleider dient zich te houden aan de instructies van de keurmeester en de organiserende vereniging en voert daarbij uit eigen vrije wil de instructies uit op eigen risico.

Prijsuitreiking ceremonie/ ereprijzen

Na alle examenonderdelen vindt de prijsuitreiking afzonderlijk plaats.

Als hetzelfde aantal punten wordt toegekend aan meer honden in de FCI-IGP, niveau 1 t/m 3, is het resultaat (hoogste score) van afdeling C doorslaggevend. Als de hier toegekende punten gelijk zijn, is afdeling B doorslaggevend. Als de punten voor alle drie de onderdelen gelijk zijn, krijgen alle honden dezelfde beoordeling.

Als hetzelfde aantal punten aan meer honden in de FCI-IGP-FH wordt toegekend, is het resultaat (hoogste score) op het eerste parcours doorslaggevend. Als de punten die in beide sporen worden toegekend hetzelfde zijn, krijgen alle honden dezelfde beoordeling.

Bij alle overige examens, examens voor gezelschapshonden en examens voor het zoeken naar voorwerpen worden bij gelijke stand dezelfde plaatsingen toegekend.

Succesvol behaalde examens worden vermeld vóór niet geslaagde examens.

In principe dienen alle deelnemers, met de deelnemende hond, aanwezig te zijn bij de prijsuitreiking.

De examen-/wedstrijdofficial eindigt nadat alle deelnemers hun examen/wedstrijd hebben afgerond en wanneer na de sluitingsceremonie de uitreiking van de logboekjes heeft plaatsgevonden.

Logboek

Voor iedere deelnemende hond is een FCI erkend logboek verplicht. De uitgifte van het logboek gebeurt volgens de reglementen van de corresponderende Nationale Kynologische Organisatie van de geleider. Het logboek moet worden uitgegeven door de Nationale Kynologische organisatie in wiens stamboek de hond is ingeschreven.

De hond moet ingeschreven zijn in het stamboek waar de eigenaar woont.

In geval van eigendomsoverdracht wordt het al uitgegeven logboek voortgezet.

De nieuwe eigenaar moet worden toegevoegd en, indien nodig, moet ook het stamboeknummer van het nieuwe land worden toegevoegd. Belangrijk om te weten: er mag slechts één FCI erkend logboek per hond worden uitgegeven. Dit is de verantwoordelijkheid van de uitgevende organisatie.

Alleen in een land waar zowel de Nationale Kennel Club als de Rasvereniging een logboek/scorekaart uitgeeft, kan de hond beide hebben.

De examenresultaten moeten onder alle omstandigheden worden vastgelegd in het logboek(en)/scorekaarten en door de keurmeester en de examenleider, die de inzending dubbel moet controleren, worden ondertekend.

Het is verplicht om de volgende gegevens in te voeren: Lidnummer, examen plaats en -datum, naam en ras van de hond, identificatie van de hond (tatoeagenr. / Chipnummer), naam en adres van de eigenaar van de hond, inschrijving van het totaal aantal punten in afdeling A, B en C, kwalificaties en naam van de keurmeester en examenleider en hun handtekening.

Commando's

De mondelinge commando's in het FCI-IGP examenreglement gelden als voorbeeld.

Verbale commando's worden gegeven als normale, kort gesproken woorden en moeten altijd hetzelfde zijn voor dezelfde taak. We spreken dus van een uniforme benaming!

Zeer lang gesproken commando's worden als hulp beoordeeld.

Bij het terugroepen van de hond kan de naam van de hond worden gebruikt in plaats van het commando om terug te roepen. Tijdens het revieren kan naast het terugroepcommando ook de naam van de hond gebruikt worden. In alle andere situaties wordt de naam van de hond in combinatie met enig ander commando als een dubbel commando beschouwd.

De Nationale Kynologische Organisatie mag eisen dat alleen het gebruik van commando's in de nationale taal, die door de Nationale Kynologische Organisatie worden verstrekt en in hun reglement moeten worden gepubliceerd. Het is echter in ieder geval toegestaan dat de commando's in de moedertaal van de geleider worden gegeven.

Internationale bepalingen/ Speciale bepalingen:

De Nationale Kynologische Organisaties van de FCI (FCI-NKC) zijn bevoegd om hun algemene regelgeving aan te scherpen, b.v. toelatingseisen, dierenartseisen, dierenrechten, medische regelgeving of andere regels die in het land gelden. Commando's kunnen worden gegeven in de taal van het land. De Nationale Kynologische Organisaties van de FCI (FCI-LAO) hebben ook het recht om de algemene bepalingen voor hun land uit te breiden of passende aanpassingen door te voeren. Dergelijke aanpassingen moeten worden gerapporteerd aan de FCI Gebruikshonden Commissie Utility Dogs Commission en door hen worden bevestigd voordat ze van kracht worden.

FCI Wereld-/Europees kampioenschap:

Tijdens de verschillende Wereld- / Europese kampioenschappen van de FCI zijn de specificaties voor de organisatie van de FCI voor deze wereldkampioenschappen geldig. Het publiceren en herzien van genoemde specificaties is de taak van de FCI Gebruikshonden Commissie.

Tuchtrecht

De examenleider is verantwoordelijk voor het waarborgen van de orde en de veiligheid op het terrein waar het examen plaats vindt.

De dienstdoende keurmeester is bevoegd het examen te beëindigen als de orde en veiligheid op enigerlei wijze in het gedrang komen. Overtredingen van de geldende regels, van de examenregels, van de dierenbeschermingswetten en van de culturele gebruiken door de geleider zullen leiden tot afbreken van het examen en moet door de dienstdoende keurmeester worden gemeld aan de CWH.

De beoordelingen van de prestatie door de keurmeester zijn definitief en kunnen niet worden betwist. Publieke kritiek op de beoordelingen van een keurmeester kan leiden tot beëindiging van het examen en er kunnen verdere disciplinaire maatregelen volgen.

Er kunnen gerechtvaardigde bezwaren worden ingediend in gevallen waarin de keurmeester de FCI-IGP-regels heeft overtreden, maar niet tegen zijn beoordelingen.

Dergelijke bezwaren moeten schriftelijk worden ingediend en worden gericht aan de CWH en ondertekend door de klager. Bezwaar dient binnen 8 dagen na sluiting van het examen/evenement te worden ingediend. Het aanvaarden van een bezwaar impliceert niet dat de beoordeling van de keurmeester wordt herzien. Video-opnamen voor bewijsdoeleinden zijn niet toegestaan. Er moet rekening worden gehouden met de bepalingen van het tuchtreglement van de Nationale Kynologische Organisaties (FCI-NKC).

Reden voor Diskwalificatie	Gevolg
<p>De hond pakt het voorwerp op van het spoor en wil of kan het niet loslaten.</p> <p>De hond is niet meer bereid te gaan speuren nadat hij achter wild is aangegaan.</p> <p>De hond verlaat het veld en komt ook na drie commando's niet terug.</p> <p>De hond is niet onder controle van de geleider (bijvoorbeeld zij-/rugtransport)</p> <p>De hond is niet onder controle na drie commando's (één toegestaan en twee extra of alleen door actief ingrijpen van de geleider).</p> <p>De hond bijt (niet stoten) de pakwerker in andere delen dan in de beschermende mouw die voor het bijten gebruikt wordt.</p> <p>De hond richt zich tijdens het manwerk op een andere persoon (keurmeester, examenleider etc.) dan de pakwerker.</p>	Diskwalificatie wegens ongehoorzaamheid
<p>De hond is niet neutraal tijdens de identiteitscontrole.</p>	Diskwalificatie wegens agressief gedrag of gebrek aan zelfvertrouwen van de hond
<p>Onsportief gedrag van de geleider, bijvoorbeeld het bij zich hebben van motivatieobjecten en/of voedsel.</p> <p>Handelen in strijd met de FCI-IGP reglementen, dierenbeschermingsvoorschriften of in strijd met goede manieren.</p> <p>Poging tot frauduleuze handelingen door het gebruik van verboden trainingshulpmiddelen.</p>	<p>Diskwalificatie wegens onsportief gedrag</p> <p>Diskwalificatie wegens onsportief gedrag</p> <p>Diskwalificatie wegens onsportief gedrag</p>

Diskwalificatie

Alle punten die tot het moment van diskwalificatie (DQ) zijn toegekend, worden verwijderd.

Er worden geen punten of beoordelingen in het logboek opgenomen.

Er zal geen evaluatie plaatsvinden. Het is niet toegestaan de hond in de overige afdelingen voor te brengen. In het logboek moet de reden voor de diskwalificatie worden geschreven en ondertekend door de keurmeester.

Afbreken

Bij afbreken worden alle tot dan toe toegekende punten toegekend, ook de punten van de tot dan toe voltooide afdelingen. De tot aan het eindpunt behaalde punten worden in het logboek genoteerd. Als het werk van de hond in afdeling C wordt beëindigd, moet afdeling C met 0 punten worden beoordeeld; de punten behaald in de afdelingen A en B blijven behouden.

Redenen voor beëindiging:

- De hond wordt drie keer zonder succes aangezet voor het speuren of na het verwijzen van een voorwerp.
- De hond verlaat het spoor met meer dan één lijnlengte.
- De hond is niet binnen de aangegeven tijd aan het einde van het spoor.
- De hond verlaat de pakwerker voordat de keurmeester de geleider opdracht geeft de middenlijn te verlaten en keert niet met één commando terug naar de pakwerker of verlaat de pakwerker opnieuw.
- De hond faalt in verdedigingsoefening.
- De hond verlaat de pakwerker voordat de keurmeester aangeeft om naar de hond te gaan en/of de geleider een commando geeft om de hond bij de pakwerker te laten blijven.
- De hond vindt de pakwerker niet na drie mislukte commando's om de hond naar het verstek te leiden.

Afbreken door ziekte of verwonding

Als een hond tijdens een examen /wedstrijd ziek wordt gemeld is, als volgt te handelen:

Als de hondengeleider zijn hond ziekmeldt als deze al een afdeling heeft afgelegd, wordt in het logboek geschreven: "afgebroken wegens ziekte". De tot dan behaalde punten blijven behouden, een kwalificatie wordt niet gegeven.

Opmerking: het blijft van kracht dat een FCI-IGP keurmeester ook tegen de wil van de geleider een oefening mag afbreken als deze naar zijn mening ziek of geblesseerd is.

Dit is ook van toepassing als honden worden vorgebracht die vanwege hun leeftijd en klaarblijkelijk uit het oogpunt van dierenbescherming, niet meer vorgebracht zouden moeten worden.

In het hondenlogboek wordt vermeld: **afgebroken wegens ziekte**.

Onbevangenheid test

De onbevangenheidstest moet worden uitgevoerd gedurende de gehele duur van het examen/het evenement, inclusief de prijsuitreiking. Als een hond opvalt met een onbevangenheidprobleem, kan hij/zij niet slagen, ook al waren de resultaten tot dan toe positief.

Als een hond de onbevangenheidstest niet doorstaat, moet dit in het logboek en op de deelnemerslijst worden genoteerd.

De hond moet worden gediskwalificeerd (DQ).

Voorafgaand aan elk FCI-IGP examen vindt de onbevangenheidstest plaats.

De test moet op een neutrale plaats worden uitgevoerd. Bij de keuze van de plaats mag er geen nauwe samenhang zijn met het examenterrein of de speurvelden.

Elke hond moet onafhankelijk worden beoordeeld.

Het tijdsbestek moet zodanig zijn dat de hond niet onmiddellijk begint met speuren of het examenveld op gaat. De honden dienen kort aangelijnd te zijn (zonder speurtuig e.d.).

De riem moet losdoorhangen. De hond moet onder controle worden voorgebracht.

Een systematische evaluatie is niet toegestaan. Als minimumvereiste geldt echter wel dat er een korte beoordeling door de keurmeester moet plaatsvinden van het gedrag ten opzichte van mens en hond, en ook de chipcontrole. Het is aan de keurmeester om te bepalen op welke wijze de beoordeling zal plaatsvinden; er mogen geen extreme variaties zijn in de beoordeling door de keurmeesters en hoe minder een keurmeester probeert er een punt te maken, hoe soepeler en veiliger het examen zal verlopen. De beoordeling moet plaatsvinden in een normale, alledaagse omgeving.

De hond mag niet worden uitgedaagd, omdat dit anders een natuurlijke reactie zou kunnen oproepen. Onnatuurlijke prikkels moeten vermeden worden.

De identiteitscontrole van de hond is een verplicht onderdeel van de onbevangenheidstest.

De onbevangenheidstest vindt niet alleen plaats aan het begin van het examen, maar gedurende het gehele examen. Als de keurmeester een zwakte in onbevangenheid vaststelt, moet hij/zij deze correct en nauwkeurig testen (bijvoorbeeld een schotproef). Herhalingen zijn dan toegestaan.

Als een hond tijdens het volgende deel van het examen gedragsgebreken vertoont, zelfs als hij de voorbereidende onbevangenheidstest heeft doorstaan, kan de keurmeester de hond van het examen uitsluiten en in het logboek aangeven dat hij de "onbevangenheid-/gedragstest niet heeft doorstaan. Bij het FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) examen is de schotproef niet inbegrepen. Een FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) hond mag vanwege de schotproef niet gekoppeld worden aan honden uit het FCI-IGP niveau. De FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) of FCI-IBGH mogen als groep aan elkaar gekoppeld worden.

Bij FCI-BH/VT of BH/VT (NKC) en FCI-IBGH examens is geen schotproef vereist.

De onbevangenheid van de hond wordt gedurende het gehele examen (inclusief prijsuitreiking) beoordeeld. Als een hond gedurende het examen op onvoldoende onbevangenheid wordt beoordeeld, dan wordt deze alsnog uitgesloten van verdere deelname ook als de voorliggende test als goed werd beoordeeld.

Als een hond door onvoldoende onbevangenheid niet verder mag deelnemen dan wordt dit in het hondenlogboek vermeld. De hond wordt gediskwalificeerd.

Resultaat van de onbevangenheid test

- Positieve presentatie = geslaagd
- Hond heeft zelfvertrouwen
- De hond is kalm, en attent
- Hond is levendig en attent
- De hond is onpartijdig en goedaardig
- Borderline = vereist speciale aandacht
- De hond is onstabiel maar niet agressief en blijft tijdens de test in evenwicht
- Enigszins opgewonden, maar wordt tijdens de proef rustiger

Honden die niet mogen deelnemen aan het examen

- Onzeker en bang, loopt weg van een persoon
- Zenuwachtig, agressief, honden die blaffen, angstbijters.
- Bijtende honden

Het uitvoeren van de identiteitscontrole:

De identiteitscontrole is een verplicht onderdeel van elke proef. Dit kunt u doen door het tatoeagenummer te controleren of door een chiplezer voor een gechipte hond te gebruiken.

Honden die geen tatoeagenummer hebben, moeten worden gechipt. De keurmeester moet op de deelnemerslijst aantekenen dat de identiteitscontrole heeft plaatsgevonden.

Als tatoeagenummers niet gemakkelijk herkenbaar zijn, moeten de wel zichtbare nummers worden genoteerd. Het tatoeagenummer moet overeenkomen met het nummer dat op de stamboom en in het logboek staan vermeld. Als zich problemen voordoen (bijvoorbeeld als u een getal niet kunt lezen), moet daar een aantekening van worden gemaakt op de deelnemerslijst.

Begeleiders/eigenaren die hun honden in het buitenland hebben laten chippen, of die een hond uit een ander land hebben gekocht, zijn er verantwoordelijk voor dat de juiste microchiplezer beschikbaar is. Als de microchip niet door de keurmeester wordt gevonden, geeft de keurmeester de geleider opdracht om zelf de chipcontrole uit te voeren. Het is verplicht dat de keurmeester, of een aangewezen persoon, een laatste controle uitvoert met de chiplezer.

Een hond waarvan de identiteit niet kan worden vastgesteld, kan niet deelnemen aan het examen/evenement.

Schotproef – onbevangingheid test

(In landen waar het gebruik van vuurwapens verboden is, kan een andere geluidstest met een soortgelijk geluid ook met een ander apparaat worden uitgevoerd.)

Wat wordt verstaan onder de term 'schotschuw'?

Als de hond reageert op de pistoolschoten spreken we van schotschuwheid.

Wat wordt verstaan onder de term 'schotschuw'?

Voorbeelden:

- De hond staat op, toont angst en loopt weg
- Loopt op dezelfde manier naar zijn geleider
- Toont paniek en angst en probeert het terrein te verlaten of verlaat het terrein.
- Toont paniek en angst en rent wild rond
- De hond springt op en ontsnapt aan de geleider terwijl hij volgt vlak na de schot(en)
- De staart verandert van positie en gaat direct na de schoten naar beneden

Tijdens de beoordeling moet worden vastgesteld of het schotgevoeligheid gedrag te wijten is aan een trainingsfout of dat het ontstaan en het tonen van angst geen verband houdt met het pistoolschot.

In twijfelgevallen zal de keurmeester vaststellen of er sprake is van schotgevoeligheid, door de geleider de hond aan te laten lijnen. Vanaf een afstand van ongeveer 15 passen zal de keurmeester verzoeken om extra schoten af te vuren terwijl de hond aan een losse lijn wordt gehouden.

Beoordeling

De beoordeling van de prestatie wordt genoteerd met beoordelingen (kwalificatie) en punten.

De beoordeling (kwalificatie) en de bijbehorende punten moeten de kwaliteit van de betreffende oefening weerspiegelen.

Punten tabel

Hoogste punten	Uitmuntend 96-100%	Zeer Goed 90-95,5%	Goed 80-89,5%	Voldoende 70-79,5%	Onvoldoende tot 69,5%
3	3	2.7	2.4	2,1	2.0 - 0
5	5.0	4.5 - 4.75	4.4 - 4.0	3.9 - 3.5	3.4 - 0
7	7.0 - 6.7	6.6 - 6.3	6.2 - 5.6	5.5 - 4.9	4.8 - 0
10	10.0	9.5 - 9.0	8.5 - 8.0	7.5 - 7.0	6.5 - 0
15	15.0 - 14.5	14.0 - 13.5	13.0 - 12.0	11.5 - 10.5	10.0 - 0
20	20.0 - 19.5	19.0 - 18.0	17.5 - 16.0	15.5 - 14.0	13.5 - 0
30	30.0 - 29.0	28.5 - 27.0	26.5 - 24.0	23.5 - 21.0	20.5 - 0
60	60.0 - 58.0	57.5 - 54.0	53.5 - 48.0	47.5 - 42.0	41.5 - 0
70	70.0 - 66.5	66.0 - 63.0	62.5 - 56.0	55.5 - 49.0	48.5 - 0
100	100 - 96.0	95.5 - 90.0	89.5 - 80.0	79.5 - 70.0	69.5 - 0
200	200-192	191 -180	179 - 160	159 - 140	139 - 0

Waardering FCI-IGP1-3	Beoordeling
286 - 300	Uitmuntend
270 - 285	Zeer goed
240 - 269	Goed
210 - 239	Voldoende
0 - 209	Onvoldoende

Punten tabel – Individuele oefeningen

Bij de beoordeling van een bepaalde afdeling worden uitsluitend volledige punten toegekend.

Bij individuele oefeningen kunnen echter deelpunten worden toegekend.

Als er voor eindresultaten punten worden toegekend met deelniveaus, kunnen deze naar boven of naar beneden worden afgerond.

Om door te kunnen naar het volgende hogere niveau moet het team minimaal 70% van de maximaal mogelijke score in elke afdeling behalen.

Algemene bepalingen over de individuele examens:

Het FCI-BH/VT of het BH/VT NKC met verkeersdeel is een voorwaardelijk en verplicht examen voor alle geleiders/honden om deel te nemen aan FCI-IBGH 1-3, FCI-IGP 1-3, FCI-FH 1-3.

Voor alle geleiders/honden die willen deelnemen aan de verschillende examens genoemd in dit FCI-IGP reglement met pakwerkersgedeelte volgens FCI-IGP 1-3, kunnen de Nationale Kynologische Organisaties aanvullende voorwaarden eisen met betrekking tot het temperament van de hond en de geschiktheid van de geleider.

In beide gevallen is een bewijs van een geslaagd schriftelijk examen door de hondengeleider vereist, als dit is voorzien in de reglementen van de Nationale Kynologische Organisatie, of door een bewijs van een ter plaatse afgegeven certificaat.

De oefeningen en inhoud van de bovengenoemde aanvullende examens worden bepaald door de respectieve Nationale Kynologische Organisaties.

De minimumleeftijd van de hond wordt bepaald door de Nationale Kynologische Organisatie (FCI-NKC) maar mag niet jonger zijn dan twaalf maanden. Een landelijke BH-VT (NKC) wordt erkend als minimaal de oefeningen vermeld in het examenreglement 'Examen in het verkeer' zijn opgenomen.

Honden die de vereiste 70% van de punten in Deel A ("Gehoorzaamheid") niet halen, mogen niet deelnemen voor het examen in Deel B ("Verkeersgedeelte"). Het examen is geslaagd als 70% van de te behalen punten in Deel A is behaald en alle oefeningen van deel B door de keurmeester als voldoende worden beoordeeld.

Het is aan de keurmeester, op verzoek van de organiserende vereniging, om de deelnemers te plaatsen bij de prijsuitreiking. Dit examen mag op elk moment opnieuw worden afgelegd (geen deadline), maar kan slechts één keer worden afgelegd tijdens een tweedaags evenement.

Elk examenresultaat moet worden opgenomen in het officiële deelnemers-formulier en het logboek, ongeacht de uitkomst van het examen.

De reactie van de hond op de verbale commando's

De hond moet de oefening met plezier, met vertrouwen en onmiddellijk op mondeling commando van de geleider uitvoeren. Gedrag van angst of stress zal de oefening devalueren.

Belonen

Na elke oefening is in de eindbasispositie een korte (3 seconden) beloning toegestaan.

Alleen bij FCI-BH/VT – BH/VT (NKC), FCI-IBgH en bij FCI-IGP1 examens mag de hond na iedere oefening even beloond worden (3 seconden) in de eindpositie.

Voedsel of motiverende voorwerpen zijn niet toegestaan op welk niveau dan ook van de oefeningen beschreven in de FCI-IGP-reglementen.

Basisvereisten voor alle niveaus en voor ieder FCI-IGP examen

- Uitstraling/ zelfvertrouwen

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan uitstraling bij het beoordelen en toekennen van de betreffende kwalificatie.

De honden moeten laten zien dat ze de vereiste oefening voor de geleider willen doen en niet laten zien dat ze het moeten doen.

Nauwkeurige observatie van het geheel, zoals gezichtsuitdrukking, oor- en staartpositie, gespannen spieren, onnatuurlijke bewegingen, overmatige ademhaling, overmatige speekselvloed of hectisch gedrag, enz., worden dienovereenkomstig in de beoordeling meegenomen.

Angst of stressreacties na het geven van verbale commando's leiden tot devaluatie van de oefening.

Plezierig, gemotiveerd werk

De hond moet gemotiveerd werk tonen. De bereidheid om te werken en een prestatie te tonen staat op de voorgrond.

Concentratie/Aandacht

De hond moet tijdens het gehele werk geconcentreerd zijn op de geleider, zonder een extreem abnormale lichaams- of hoofdhouding te vertonen.

Harmonie van het team

De presentatie moet harmonieus zijn. De hond moet de geleider kunnen volgen in een normale pas voor een hond.

Technisch correct/positie

Naast het gemotiveerde gedrag en een harmonieuze uitvoering moet aandacht worden besteed aan een technisch correcte uitvoering. De oefeningen moeten in rechte lijn en volgens de beschrijving worden uitgevoerd.

Acceptatie/ Uitvoering

De hond moet de commando's altijd onmiddellijk, zonder angst of stressgedrag, aanvaarden en zonder vertraging uitvoeren.

Primaire en secundaire onderdelen beoordelen**Principes bij de beoordeling van de oefeningen**

Bij de beoordeling moet onderscheid worden gemaakt tussen de primair belangrijke onderdelen en de secundair belangrijke onderdelen van een oefening.

Het primaire deel van een oefening resulteert in alle onderdelen uit de naam van de betreffende oefening. Hier zijn enkele voorbeelden:

Lijn volgen, vrij volgen:

Voor deze oefening zijn er drie beoordelingscriteria die gelijkmatig verdeeld zijn in punten, bijvoorbeeld bij een totaalscore van 15 punten zijn 5 punten voor uitdrukking gedrag, 5 punten voor concentratie en 5 punten voor positie. De criteria uitdrukking, concentratie en techniek moeten gelijkwaardig worden beoordeeld en vervolgens worden gecombineerd tot een totaalscore, resulterend in de bijbehorende punten.

Zit uit de beweging:**Primaire onderdelen**

De uitvoering van het zitten en de manier waarop de hond het verbale commando voor zitten opneemt.

Secundaire onderdelen zijn de initiële basispositie en ontwikkeling.

Af met voorroepen:**Primaire onderdelen**

(Eerste deel) de manier waarop de hond reageert op het verbale commando voor het afgaan en de manier van afgaan en vervolgens (tweede deel) de uitvoering van het terugroepen inclusief het zitten voor de hondengeleider.

Secundaire onderdelen

Secundair zijn in het eerste deel de basispositie en de ontwikkeling, in het tweede deel de aanname van de uiteindelijke basispositie.

Sta uit de beweging:**Primaire onderdelen**

Het aannemen en vasthouden van de sta positie, de manier waarop de hond het verbale commando voor het gaan staan uitvoert en de manier waarop de hond het terugroepen uitvoert en voor de geleider gaat zitten.

Secundaire onderdelen

De eerste Basispositie, de ontwikkeling en de uiteindelijke Basispositie.

Apporteren vlakke grond:**Primaire onderdelen**

De nadruk ligt op het snel heen en terugbrengen van het apporteerblok, evenals het vasthouden en presenteren van het apporteerblok tot het commando 'los'.

Bij deze oefening moet de hond laten zien dat hij het apporteerblok wil ophalen en deze vol vertrouwen aan de geleider presenteren totdat deze met het commando "los" wordt afgenomen.

Secundaire onderdelen

De eerste basispositie en de inname van de uiteindelijke basispositie.

Apporteren over de haag:

Deze oefening is verdeeld in de beoordeling van de sprongen en de beoordeling van het apporteren. Er worden 5 punten toegekend voor elke krachtige en vrije sprong en 5 punten voor het brengen van het apporteerblok. Het apporteren gebeurt op dezelfde manier als het apporteren vlakke grond.

Primaire onderdelen

Er wordt bijzonder belang gehecht aan het feit dat de sprongen vrij en krachtig zijn, evenals aan het vasthouden en presenteren van het apporteerblok en het commando 'los'.

Secundaire onderdelen

Fouten in de eerste basispositie en in de aanname van de uiteindelijke basispositie die worden meegenomen in de score voor het apporteren.

Apporteren over de klimschutting:

Deze oefening is onderverdeeld in de beoordeling van de klimsprongen en de beoordeling van het apporteren. Er worden 5 punten toegekend voor de klimsprongen en 5 punten voor het apporteren. Het apporteren gebeurt op dezelfde manier als het apporteren over vlakke grond.

Primaire onderdelen

Belangrijk is het krachtig tonen van de klimsprongen en het vasthouden en aanbieden van het apporteerblok tot het los-commando

Secundaire onderdelen

Fouten in de eerste basispositie en/of in de aanname van de uiteindelijke basispositie die worden meegenomen in de score voor het apporteren.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het feit dat de hond beide zijden van de klimsprong met alle poten moet aanraken.

Vooruitsturen met af:

Primaire onderdelen

De snelheid van het vooruit gaan en het direct opvolgen van het eerste verbale commando.

Secundaire onderdelen

De eerste basispositie en ontwikkeling in het eerste deel en het innemen van de eind basispositie in het tweede deel.

Af met afleiding:

Primaire onderdelen

Het innemen van de positie en het kalm en rustig blijven liggen gedurende de gehele duur van de oefening.

Secundaire onderdelen

De eerste basispositie en de inname van de eind basispositie.

Dienovereenkomstig moet de keurmeester de punten zo toekennen dat 70% van de gehele of gedeeltelijke oefening wordt gebruikt voor het primaire deel en 30% van de totale of gedeeltelijke oefening voor het secundaire deel. De punten worden toegekend op basis van het FCI-IGP-reglement. Voor de start van afd. B moet de keurmeester controleren of materiaal, voorgeschreven in het FCI-IGP examenreglement, in orde is.

Materiaal dient aanwezig te zijn volgens het FCI-IGP examenreglement. Tijdens de beoordeling van elke oefening moet het gedrag van de hond zorgvuldig worden geobserveerd, te beginnen met de basispositie tot het einde van de oefening. Als een hond na het derde verbale commando een oefening niet uitvoert, moet de oefening zonder beoordeling worden gestopt. Bij het apporteren mag in plaats van het verbale apport commando de naam van de hond worden gebruikt. De naam van de hond in combinatie met een eventueel verbaal commando wordt beschouwd als een dubbel verbaal commando.

De reactie van de hond op de verbale commando's

De hond moet de oefening met plezier uitvoeren op commando van de geleider.

Elk gedrag van angst of stress bij het horen van het verbale commando zal de oefening devalueren.

Aanvullende verbale commando's:

Extra verbale commando's worden als volgt geëvalueerd:

Eén extra commando - 1,5 punten

Twee extra commando's - 2,5 punten

Als een hond na het tweede extra verbale commando geen oefening uitvoert, wordt de oefening met 0 punten gewaardeerd.

Als de hond de oefening verkeerd uitvoert (bijvoorbeeld staat/licht bij de zitoefening, zit/staat bij de af oefening, enz.), wordt de oefening met 50% gedevalueerd.

Als een hond zonder commando aan de oefening begint, wordt de oefening beoordeeld met min 2 punten. Voor ophalen kan dit oplopen tot min 2 punten.

Het starten van het examen

Aan het begin van de gehoorzaamheidsoefening moet de geleider het team voorstellen door de keurmeester de naam van zichzelf, de naam van de hond en het onderdeel en niveau dat het team zal uitvoeren te vertellen.

Dit moet worden uitgevoerd met de hond aangeliend op het FCI-IGP 1-niveau en op het FCI-IGP 2- en FCI-IGP 3-niveau zonder lijn.

De hond die begint moet de startpositie innemen wanneer de af te leggen hond ook de basispositie heeft ingenomen. De beoordeling begint altijd wanneer beide aangemelde honden de startpositie hebben ingenomen voor de eerste oefening die wordt getoond.

Verkeerszekere hond met gedrags- en verkeersdeel. (FCI-BH/VT - BH/VT NKC)

Algemeen: Toegelaten zijn alle geleiders die het bewijs leveren dat zij de vakkennistoets, analoog aan de reglementen van de landelijke organisaties, al met succes hebben afgelegd, of zij die het officiële bewijs van vakkennis overleggen. Tot nader bericht is dit in Nederland niet van toepassing.

Honden van alle rassen, afstamingen en grote zijn toegestaan. De toelatingsleeftijd wordt bepaald door de landelijke organisatie (FCI-NKC), maar mag niet jonger zijn dan twaalf maanden.

Een landelijk BH-VT (BH/VT NKC) wordt erkend als minimaal de oefeningen genoemd in het examenonderdeel "Examen in het verkeer" zijn opgenomen.

Er zijn geen deadlines voor het opnieuw afleggen van het examen, maar het examen kan slechts één keer worden afgelegd binnen een examenevenement (tweedaags examen).

Elk examenresultaat moet worden opgenomen in het logboek, ongeacht de uitkomst van het examen.

Examenomschrijving: Verkeerszekere hond met verkeersveiligheids onderdeel.

Tijdens dit examen moet de nadruk liggen op het sociale gedrag, en niet op de technische uitvoering van de gehoorzaamheidstest. Tijdens het gehoorzaamheids gedeelte van dit examen zal de keurmeester zich richten op het controleren van de basisgehoorzaamheid.

Gehoorzaamheidsexamen op het oefenterrein

Algemene bepalingen

Basis benodigheden:

- Expressief gedrag/ zelfvertrouwen

Bij het beoordelen en toekennen van de kwalificatie moet extra aandacht worden besteed aan het expressieve gedrag. De hond moet laten zien dat hij de vereiste oefening voor de geleider wil doen en niet dat hij dat moet doen.

Nauwkeurige observatie van de gehele uitdrukking, zoals oor- en staartpositie, gespannen spieren, onnatuurlijke bewegingen, overmatige ademhaling, overmatige speekselvloed of hectisch gedrag, enz., wordt dienovereenkomstig meegenomen in de beoordeling. Negatieve reacties na de verbale commando's of geluidssignalen leiden tot devaluaties.

Motivatie

De hond moet plezierig gemotiveerd werk laten zien. Werkbereidheid staat op de voorgrond.

- Concentratie/ Attentie

De hond moet tijdens het gehele werk geconcentreerd zijn op de geleider, zonder een extreem abnormale lichaams- of hoofdhouding te vertonen.

De mondelinge commando's moeten altijd direct en zonder aarzeling worden aanvaard.

Harmonie van de combinatie

De uitvoering moet harmonieus zijn. De hond moet de geleider kunnen volgen in een normaal tempo.

2. Technisch correct – positie

Naast het expressieve gedrag en een harmonieuze uitvoering, moet ook aandacht worden besteed aan een technisch correcte uitvoering.

- Positie

De hond moet recht volgen met zijn schouder ter hoogte van de knie van de geleider.

Verbale commando's moeten worden uitgevoerd volgens de beschrijving van de oefeningen.

Bij de beoordeling van de gehoorzaamheidsoefeningen in het VZH, is een perfecte uitvoering geen vereiste. Belangrijkste onderdeel van dit examen is dat de hond sociaal gedrag in het dagelijkse verkeer vertoont

Principes bij de beoordeling van oefeningen

Bij de beoordeling van een oefening moet onderscheid worden gemaakt tussen het primaire en het secundaire deel van de oefening. Het primaire deel van een oefening wordt in alle onderdelen bepaald door de naam van de betreffende oefening.

Dienovereenkomstig moet de keurmeester de punten zo verdelen dat 70% van de gehele of gedeeltelijke oefening voor het primaire gedeelte moet worden gebruikt en 30% van de totale of gedeeltelijke oefening voor het secundaire gedeelte.

Dit om ervoor te zorgen dat het primaire deel van een oefening sterker tot uiting komt in de beoordeling dan fouten in de secundaire delen van een oefening.

Als een hond na het derde commando een oefening niet uitvoert,

moet de oefening zonder punten worden beëindigd. In plaats van het verbale commando om voor te komen mag de naam van de hond worden gebruikt.

De naam van de hond in combinatie met een eventueel verbaal commando wordt beschouwd als een dubbel commando.

De reactie van de hond op het verbale commando:

De hond moet de oefening met plezier uitvoeren op mondeling commando van de geleider. Ieder gedrag van angst of stress zal de oefening devalueren.

Extra verbaal commando:

Als een hond na het tweede extra verbale commando de oefening niet uitvoert, wordt de oefening met 0 punten toegekend.

Als de hond de oefening verkeerd uitvoert (bijvoorbeeld staan/licgen bij de zitoefening, zitten/staan bij de af oefening etc.) wordt de oefening met 50% afgewaardeerd.

Als een hond de oefening zonder verbaal commando uitvoert, wordt de oefening met min 2 punten beoordeeld.

1e extra verbale commando is min 1,5 punt = "voldoende" voor gedeeltelijke oefening.

2e extra verbale commando is minus 2,5 punten = "onvoldoende" voor gedeeltelijke oefening,

Opbouw

Vanuit de basispositie wordt de ontwikkeling uitgevoerd in de oefeningen "Zit in beweging", "Af met terugroepen". Het moet minimaal 10, maar niet meer dan 15 stappen zijn voordat het verbale commando wordt gegeven om de oefening uit te voeren.

Naar de hond toelopen/ophalen van de hond:

Bij de oefeningen waarbij de hond wordt opgehaald, kan de geleider de hond van voren of van achteren benaderen. Bij het roepen van de hond mag in plaats van het verbale "hier" commando de naam van de hond worden gebruikt.

De naam van de hond in combinatie met het verbale commando wordt als een dubbel commando beschouwd. De hond moet vrolijk en direct komen en dicht en recht voor de geleider gaan zitten.

Bij het verbale commando voor de basispositie moet de hond direct naar de eindbasispositie bewegen.

Dit kan gedaan worden door de hond aan de achterzijde om de geleider heen te laten lopen, of eventueel ook aan de voorzijde. Als alternatief kan de hond direct in de eind basispositie gaan. Heeft de geleider een extra mondeling commando nodig om de hond in de eind basispositie te brengen, dan moet de oefening met min 1,5 punt worden afgewaardeerd.

Als hiervoor twee extra verbale commando's nodig zijn, volgt een aftrek van 2,5 punten.

Als de hond na het tweede extra verbale commando de basispositie niet inneemt, moet de gehele oefening als "onvoldoende" worden beoordeeld.

Belonen:

Na elke oefening mag de hond even worden vrijgemaakt en beloond.

Tijdens het korte belonen en "vrijmaken" (maximaal ongeveer 5 seconden) mag de basispositie verlaten worden. Na dit "vrijmaken" moet de hond in de basispositie worden gebracht en na een tijdsbestek van ongeveer 3 seconden begint de volgende oefening.

Voedsel of motiverende voorwerpen zijn niet toegestaan bij oefeningen beschreven in de FCI-IGP-reglementen.

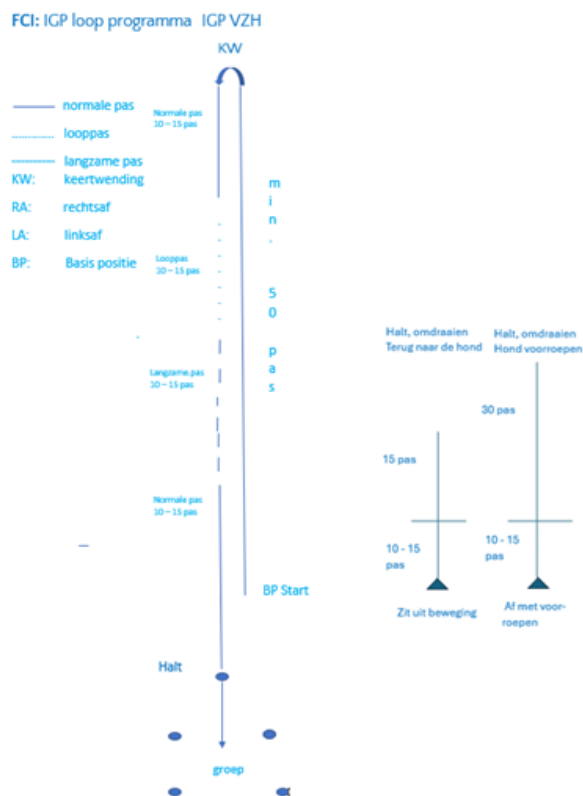
Aanmelden:

Bij het begin van de gehoorzaamheidsoefening moeten zowel de geleider als de hond zich bij de keurmeester melden. Dit gebeurt in FCI-IGP 1 met de hond aangelijnd. De geleiders melden aan de keurmeester hun naam, de naam van de hond en het onderdeel waarvoor zij zich melden.

Begin en einde van een oefening:

De keurmeester geeft de instructie voor het starten van een oefening. Alle andere oefeningen zoals hoeken, stoppen, veranderingen in tempo ect. worden uitgevoerd zonder aanwijzing van de keurmeester. Als de geleider een oefening vergeet, vraagt de keurmeester de geleider om de vergeten oefening uit te voeren. Hiervoor volgt geen devaluatie. Vergeten deeloefeningen zullen de oefening devalueren.

Schema gehoorzaamheidsoefeningen FCI-BH/VT

Volgen aan de lijn

30 punten

Uitvoering:

Bij aanvang van de gehoorzaamheidsoefening moeten de geleider en de hond zich bij de keurmeester melden. Dit gebeurt met de hond aangeliend. De geleider meldt aan de keurmeester zijn/haar naam, de naam van de hond en het onderdeel waarvoor hij/zij zich meldt. Na aanwijzing van de keurmeester gaan de geleider en zijn/haar hond naar de startpositie. Op verdere aanwijzing van de keurmeester begint de geleider met de oefening. Vanuit een rechte, rustige en aandachtige basispositie volgt de hond de geleider aandachtig, vrolijk, recht en snel op het stemcommando voor "Volg". Het schouderblad van de hond moet altijd in positie blijven op kniehoogte aan de linkerkant van de geleider en wanneer de geleider stopt moet de hond zelfstandig, snel en rechtop zitten.

Aan het begin van de oefening loopt de geleider met zijn hond ongeveer 50 passen rechtdoor zonder te stoppen. Na de keertwending loopt de geleider nog eens 10 tot 15 normale stappen en toont dan de looppas en de langzame pas (beide onderdelen ongeveer 10 - 15 passen) met het verbale commando voor "Volg". De overgang van het looptempo naar het langzame tempo en terug naar het normale tempo moet zonder tussenstappen plaatsvinden.

Na de laatste 10-15 normale stappen houdt het team halt. Op aanwijzing van de keurmeester gaat de geleider en de hond in een groep van minimaal 4 bewegende mensen. In de groep moeten de geleider en de hond om één persoon heen lopen aan de linkerkant en één persoon aan de rechterkant en één keer stoppen in de groep. Op aanwijzing van de keurmeester keren de geleider en de hond terug naar het startpunt en nemen de basishouding in. Dit is ook het startpunt voor de volgende oefening. Daarna wordt de hond afgelijnd.

Beoordeling van de oefening

Voorlopen, zijwaartse afwijking, achterblijven, langzaam of aarzelend zitten, extra verbale commando's, lichaamshulpen, fouten in de startpositie, onoplettendheid, gebrek aan enthousiasme/motivatie en onderdanig gedrag en gebrek aan vertrouwen van de hond leiden tot een overeenkomstige devaluatie.

Zitoefening

10 punten

Vanuit de basispositie en op basis van het verbale commando volg, loopt het team in een rechte lijn met een normale pas gedurende ongeveer 10-15 stappen, waarna de geleider het verbale commando "zit" geeft. De geleider mag bij de hond blijven totdat deze de positie heeft ingenomen en in dezelfde normale pas loopt, of hij mag doorlopen zonder te wachten tot de hond de zitpositie heeft ingenomen, rechtdoor in dezelfde normale pas, nog ongeveer 15 passen verwijderd van de hond. Stopt, draait zich om en keert op aangeven van de keurmeester terug naar de hond

Beoordeling van de oefening:

Langzaam gaan zitten, onrustig en onoplettend zitten worden, naast ander foutief gedrag, dienovereenkomstig beoordeeld. Als de hond staat of ligt, wordt de oefening bestraft met een extra 50% van het totaal aantal beoordelingspunten. Voor een hond die niet reageert op het tweede aanvullende verbale commando, moet de oefening als "onvoldoende" (NUL) worden beoordeeld. In dit geval mag de hond opgehaald worden en mag de rest van het examen voortgezet worden.

Af oefening met terugroepen

10 punten

Vanaf de basispositie en op het verbale commando om te volgen, loopt het team ongeveer 10 -15 passen in een rechte lijn en in een normale pas, waarna de geleider het verbale commando om af te gaan geeft.

De geleider mag bij de hond blijven totdat deze is afgegaan of mag doorlopen zonder te wachten tot de hond de af positie heeft ingenomen, rechtdoor in dezelfde normale pas gedurende nog eens 20 passen, stopt, draait zich om naar de hond. Op aangeven van de keurmeester roept de geleider de hond naar zich toe.

De hond moet voor de geleider gaan zitten en wordt dan met een verbaal commando in de basispositie gebracht. Hierna wordt de hond aangelijnd.

Beoordeling van de oefening:

Langzaam afgaan, rusteloos en onoplettend liggen, niet doelbewust voorkomen, hulp van de geleider zoals spreidstand, leiden naast ander niet toegestaan gedrag, tot overeenkomstige afwaardering.

Als de hond zit of staat, wordt de oefening bestraft met 50% extra van de totale oefening.

Voor een hond die niet reageert op het tweede aanvullende verbale commando, moet de oefening af als "onvoldoende" (NUL) worden gemarkeerd. In dat geval mag de hond opgehaald worden en mag het examen voortgezet worden.

Af onder afleiding

10 punten

In de basishouding lijnt de geleider de hond af van de lijn, legt de riem over de schouder of stopt hem in de zak en geeft, op instructie van de keurmeester, het mondelinge commando om af te gaan. De hond moet zonder stress direct afgaan. Nadat de hond is afgegaan loopt de geleider ongeveer 10 meter weg, stopt en gaat zijwaarts van de hond staan. Tijdens de oefening moet de hond rustig in de af positie blijven zonder enige invloed van de geleider terwijl de andere hond de oefeningen afwerkt. Nadat het andere team de oefening "af" heeft voltooid, gaat de geleider op instructie van de keurmeester naar zijn hond en gaat naast hem staan. Op hernieuwde instructie van de keurmeester neemt de geleider de hond in de basispositie met het commando "zit" en lijnt de hond aan.

Beoordeling van de oefening:

Fouten in de basisposities, onrustig gedrag, hulp van de geleider, te vroeg opstaan of zitten of het verlaten van de af positie leiden tot overeenkomstige afweerdering.

Als de hond de af positie meer dan 2 meter verlaat voordat de volgoefening van de andere hond is voltooid, wordt de oefening met 0 punten beoordeeld.

Anders kan de oefening met maximaal 5 punten worden toegekend. Als de hond naar de naderende hondengeleider gaat om opgehaald te worden, kunnen tot maximaal 3 punten afgetrokken worden.

Examen in het verkeer

Algemene informatie:

De volgende oefeningen vinden plaats buiten het oefenterrein in een geschikte omgeving binnen de bebouwde kom. De keurmeester bepaalt samen met de examenleider waar en hoe de oefeningen in de openbare verkeersruimte (straten, paden of pleinen) moeten worden uitgevoerd. Het openbaar verkeer mag niet worden gehinderd. De uitvoering van dit deel van het examen vergt vanwege het specifieke karakter ervan een aanzienlijke hoeveelheid tijd.

Voor de individuele oefeningen van deel B worden geen punten toegekend.

De totaalindruk van de hond die zich in het verkeer/publiek beweegt, is bepalend voor het behalen van dit deel van het examen.

De hieronder beschreven oefeningen zijn voorbeelden en kunnen door de keurmeester individueel worden aangepast aan de plaatselijke omstandigheden. De keurmeester heeft het recht om oefeningen te herhalen of te variëren in geval van twijfel bij de beoordeling van de honden.

Examenprocedure

(Onderstaande oefeningen zijn een minimumvereiste en kunnen door de nationale kynologische organisaties worden uitgebreid).

Ontmoeting met een groep personen:

Op aanwijzing van de keurmeester loopt de geleider met de aangelijnde hond langs een aangewezen stuk weg op de stoep. De keurmeester volgt het team op redelijke afstand.

De hond moet gewillig aan de linkerkant van de geleider volgen aan een losse lijn - met de schouder op kniehoogte van de geleider. De hond dient zich onverschillig te gedragen tegenover voetgangers en verkeer. Onderweg worden de geleider en de hond afgesneden door een voorbijganger. De hond moet neutraal en niet onder de indruk blijven.

De geleider en de hond gaan verder in een groep van minimaal 6 personen, waarbij één persoon de geleider aanspreekt en hem begroet met een handdruk. Op aanwijzing van de geleider moet de hond naast de geleider gaan zitten of liggen en tijdens het korte gesprek rustig blijven.

Ontmoeting met fietsers:

De aangelijnde hond loopt met zijn geleider over een pad en wordt eerst van achteren ingehaald door een fietser die een belsignaal geeft. Op grote afstand draait de fietser en komt richting de geleider en de hond. Tegelijkertijd geeft de fietser nog een signaal.

De hond moet zo passeren dat deze zich tussen de geleider en de passerende fietser bevindt.

De aangelijnde hond dient zich neutraal aan de fietser te tonen.

Ontmoeting met auto's:

De geleider loopt met zijn aangelijnde hond langs verschillende auto's. Eén van de auto's wordt gestart. Er wordt een deur van een andere auto dichtgeslagen.

Terwijl de geleider en de hond verder lopen, stopt er een auto naast hen. Het raam wordt naar beneden gerold en de geleider wordt om informatie gevraagd.

Tegelijkertijd moet de hond op commando van de geleider gaan zitten of liggen.

De hond moet kalm zijn en niet onder de indruk zijn van auto's en alle verkeersgeluiden.

Ontmoeting met joggers of inline-scaters:

De geleider loopt met zijn aangelijnde hond over een rustig pad. Minstens twee joggers halen hen in zonder te vertragen. De joggers lopen een stuk door en keren dan om naar de geleider en zijn hond en passeren ze zonder snelheid te verminderen.

De hond hoeft niet correct te volgen, maar mag de inhalende of tegemoetkomende personen niet storen. Het is de geleider toegestaan om zijn hond tijdens de ontmoeting in zit- of ligpositie te plaatsen. In plaats van joggers mogen een of twee inline-scaters de geleider en de hond inhalen en naar hen toe terugkomen.

Ontmoeting met andere honden:

Bij het inhalen en benaderen van een andere hond met hondengeleider moet de hond neutraal blijven. De geleider mag tijdens de ontmoeting het verbale commando "Volg" herhalen of de hond in zit- of ligpositie plaatsen.

Gedrag van de aangelijnde en korte tijd alleen gelaten hond in het verkeer, gedrag ten opzichte van dieren:

Op aanwijzing van de keurmeester loopt de geleider met de hond aangelijnd over het trottoir van een redelijk drukke straat. Na een korte afstand en op instructie van de keurmeester stopt de geleider en bevestigt de lijn aan een hek, muurring of iets dergelijks. Vervolgens gaat de geleider uit het zicht de ingang van een winkel of huis binnen.

De hond kan staan, zitten of liggen. Tijdens de afwezigheid van de geleider passeert een voorbijganger (andere geleider) met aangelijnde hond de alleen gelaten hond op een zijdelingse afstand van ongeveer vijf passen. De alleen gelaten hond moet kalm blijven tijdens de afwezigheid van de geleider. De langs lopende hond (geen vechters gebruiken) moet zonder aanvallende actie (sterk trekken aan de lijn, voortdurend blaffen) voorbij kunnen lopen. De hond dient op aanwijzing van de keurmeester opgehaald te worden.

Opmerking: Het is aan de keurmeester om te beslissen of hij de individuele oefeningen met elke hond op de respectievelijke aangewezen plaatsen wil uitvoeren of dat alle kandidaten slechts een paar oefeningen moeten voltooien en dan door moeten gaan naar de volgende testplaats en verder moeten gaan in de aangegeven richting.

Oefening	FCI-IBGH-1	FCI-IBGH-2	FCI-IBGH-3
Volgen aan de lijn	30 punten	20 punten	
Los volgen	30 punten	20 punten	20 punten
Zit uit de beweging	15 punten	15 punten	10 punten
Af met voorroepen	15 punten	15 punten	10 punten
Sta met voorroepen			10 punten
Apporteren vlakke grond		10 punten	15 punten
Apporteren over de klmschutting (140 cm)			15 punten
Vooruitsturen met af		10 punten	10 punten
Af met afleiding	10 punten	10 punten	10 punten
Totaal	100 punten	100 punten	100 punten

Internationale Gezelschapshondentesten FCI-IBgH 1-3

Verdeling en waarden van de oefeningen op de individuele niveaus

Bijzonderheden in FCI-IBGH 1-3:

Bij alle examenniveaus waarbij de hond naar de geleider wordt geroepen en bij alle appor-teeroefeningen hoeft de hond niet voor de geleider te gaan zitten, maar kan hij direct in de eindpositie gaan zitten. Voordat het commando "los" wordt gegeven, moet er een pauze van 3 seconden zijn voordat de geleider het apporteerblok van de hond overneemt met het verbale commando "Los".

De volgorde van de oefeningen 2 tot en met 6 wordt bepaald door de keurmeester door loting uit de volgende 5 varianten die mogelijk zijn:

Variant 1: Oefening 2, 4, 5, 6, 3

Variant 2: Oefening 4, 3, 6, 2, 5

Variant 3: Oefening 6, 4, 5, 3, 2

Variant 4: Oefening 3, 2, 6, 5, 4

Variant 5: Oefening 5, 6, 3, 2, 4

Alle deelnemers moeten oefeningen 2 t/m 6 in dezelfde volgorde doen.

De hond kan de titel FCI IBgH special ontvangen als hij tweemaal binnen een 2-daags examen (eenmaal per dag) de FCI IBgH3 haalt.

Algemene uitleg:

Reactie van de hond op de verbale commando's:

De hond moet de oefening met plezier, met vertrouwen en onmiddellijk op het verbale commando van de geleider uitvoeren. Elk gedrag van angst of stress zal de oefening devalueren.

Extra commando's:

Als een hond na het tweede extra verbale commando de oefening niet uitvoert, wordt de oefening met 0 punten beoordeeld.

Het 1e extra verbale commando is minus 1,5 punt

2e extra verbale commando is minus 2,5 punten

Als de hond de oefening verkeerd uitvoert (bijvoorbeeld staat/licht bij de zit oefening, zit/staat bij de af oefening, enz.), wordt de oefening met 50% gedevalueerd.

Als een hond zonder verbaal commando aan de oefening deelneemt, wordt de oefening beoordeeld met min 2 punten. Voor ophalen kan dit oplopen tot min 2 punten.

Begin van het examen:

Aan het begin van de oefening moeten de geleider en zijn hond zich melden door de keurmeester zijn/haar naam, de naam van de hond en de afdeling die ze zullen laten zien aan de keurmeester te vertellen.

De als eerst gemelde hond moet de startpositie innemen als de hond voor het afluigen onder afleiding ook de startpositie heeft ingenomen. De beoordeling begint altijd wanneer beide gemelde honden de basispositie hebben ingenomen voor de eerste oefening die wordt getoond.

Dit gebeurt met de hond aangeliend in de FCI-IBgH1 en IBgH2 en in de IBgH3 los.

Begin en einde van een oefening:

De keurmeester geeft de aanwijzing voor het starten van een oefening. Al het andere, zoals keren, stoppen, tempo veranderingen, etc., wordt zonder aanwijzing uitgevoerd. De aangegeven tijdsintervallen, van ongeveer 3 seconden moeten in acht genomen worden. Bijvoorbeeld bij het wisselen van de lopen naar de uiteindelijke basispositie, het vasthouden en overdragen van het apporteerblok, het belonen van de hond en bij het begin van een nieuwe oefening.

Als de geleider een oefening vergeet, zal de keurmeester de geleider vragen de ontbrekende oefening te tonen. Er worden geen punten afgetrokken. Het weglaten van deeloefeningen heeft invloed op de score.

Uitvoering van de basispositie:

De basispositie is de zitpositie van de hond aan de linkerkant van de geleider. Elke oefening begint en eindigt met een basispositie. De basispositie mag voor elke oefening vanuit de voorwaartse beweging slechts één keer worden ingenomen. In de basispositie moet de hond rechtop zitten, aandachtig naar de geleider, met het schouderblad op kniehoogte links van de geleider. In de basispositie mag de geleider niet met gespreide benen staan en moeten beide armen ontspannen tegen het lichaam liggen.

Ontwikkeling:

Vanuit de basispositie wordt de ontwikkeling uitgevoerd in de oefeningen "Zit uit de beweging", "Af met voorroepen", "Sta oefening" en "vooruitsturen met af". Er moeten minimaal 10, maar maximaal 15 stappen zijn voordat het verbale commando wordt gegeven om de oefening uit te voeren.

Naar de hond toelopen/ophalen van de hond:

Bij de oefeningen waarbij naar de hond toe wordt gelopen, kan de geleider bij het aan de voet gaan, de hond van voren of van achteren benaderen. Bij het roepen van de hond mag in plaats van het verbale "hier" commando de naam van de hond worden gebruikt. De naam van de hond in combinatie met het verbale "hier" commando wordt als een dubbel commando beschouwd.

Belonen:

Belonen is alleen toegestaan in de basispositie na elke oefening. Als dit ook de nieuwe startpositie is, is voor de volgende oefening, bedraagt het tijdsinterval voor het begin van de nieuwe oefening ongeveer 3 seconden.

Wachttijd:

In de volgende situaties moeten wachttijden van ongeveer 3 seconden worden aangehouden:

- Belonen – Begin van een nieuwe oefening
- Zit voor – overgang naar de uiteindelijke basispositie
- Voorzitten en afnemen van het apporteerblok
- Na het afnemen van het apporteerblok – in de laatste basispositie gaan zitten
- Einde van een oefening – Beloning
- Basispositie – verbale commando-uitvoering van de oefening

Positiefout:

Bij alle technische oefeningen (zit, af, sta) wordt de totale oefening bij een positiefout met 50% gedevalueerd, afgezien van verdere fouten.

Apporteren:

Bij het gooien van het apporteerblok is een stap toegestaan. Na het terugtrekken van het been in de basispositie is er een pauze van ongeveer 3 seconden alvorens de hond het commando om te apporteren krijgt.

Na overleg met de keurmeester mogen linkshandige geleiders de hond het commando "zit" geven om het apporteerblok te kunnen gooien na een stap opzij te hebben gezet. Vervolgens sluit de geleider weer aan bij zijn hond en na een pauze van ca. 3 seconden wordt dan het verbale commando "apport" gegeven.

Als de hond het apporteerblok na het derde commando niet loslaat, wordt de hond gediskwalificeerd wegens ongehoorzaamheid.

Apporteerblok:

Bij de apporteer oefeningen zijn apporteerblokken van de geleider toegestaan.

Het apporteerblok moet aan de volgende eisen voldoen:

Het middenstuk moet van hout zijn.

De afstand van het middenstuk tot de vloer moet minimaal 4 cm zijn.

Klimschutting:

De klimschutting bestaat uit twee aan de bovenzijde verbonden klimwanden, 150 cm breed en 191 cm hoog. Onderaan dienen deze twee wanden zo ver uit elkaar geplaatst te worden dat de verticale hoogte 140 cm bedraagt voor de oefening in FCI-IBgH 3.

De gehele oppervlakte van de klimschutting dient voorzien te zijn van een antislip laag.

Op de bovenste helft van elke wand bevinden zich 3 klimrails 1500/24/48 mm.

Alle honden in een examen moeten over dezelfde klimwand klimmen. Tijdens het examen zijn proefklimsprongen niet toegestaan.

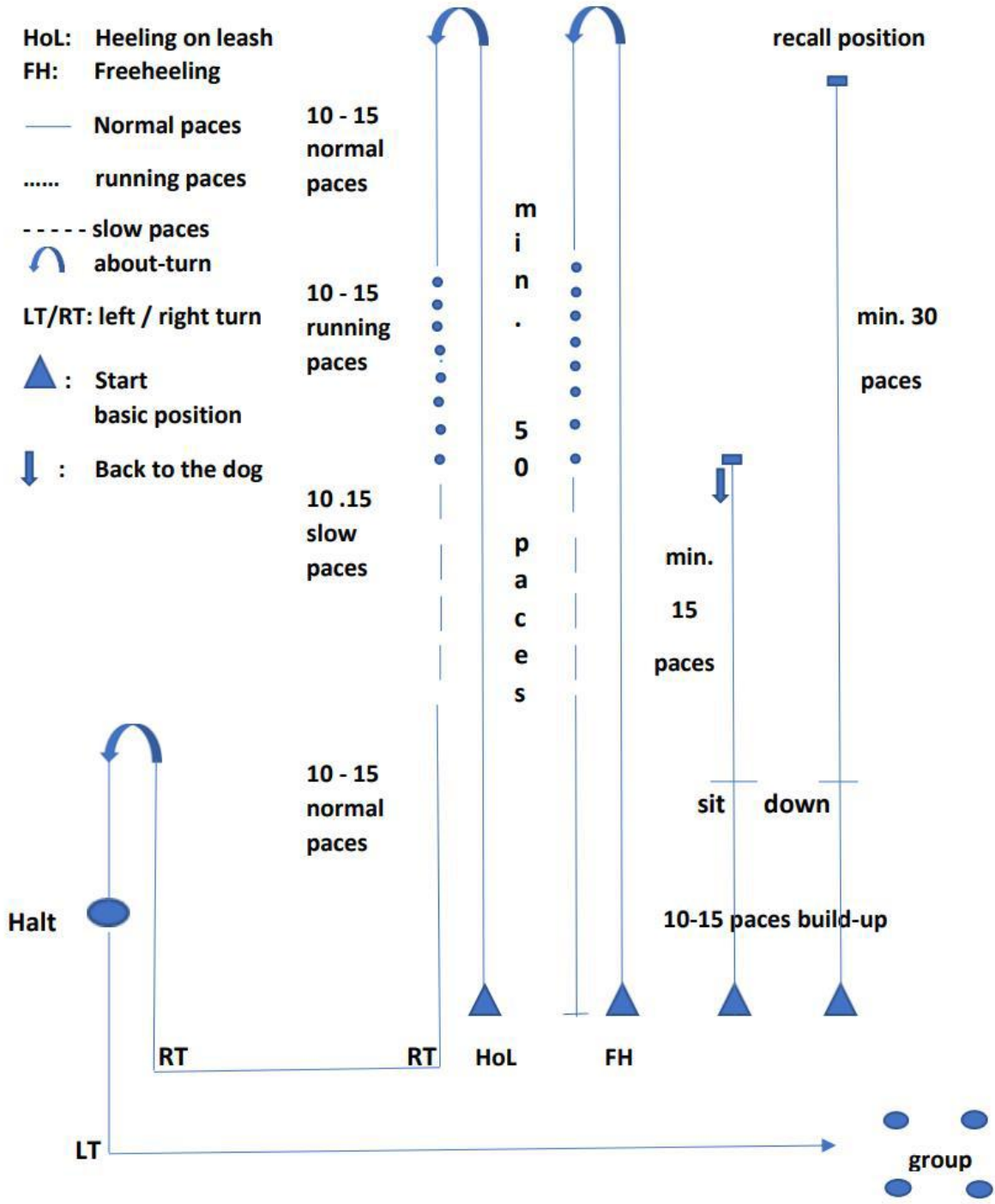
Primaire en secundaire onderdelen in evaluatie.**Principes bij de evaluatie van oefeningen:**

Om de prestaties gedifferentieerder te kunnen beoordelen, zijn sommige oefeningen onderverdeeld in deelbeoordelingen, die vervolgens afzonderlijk moeten worden beoordeeld.

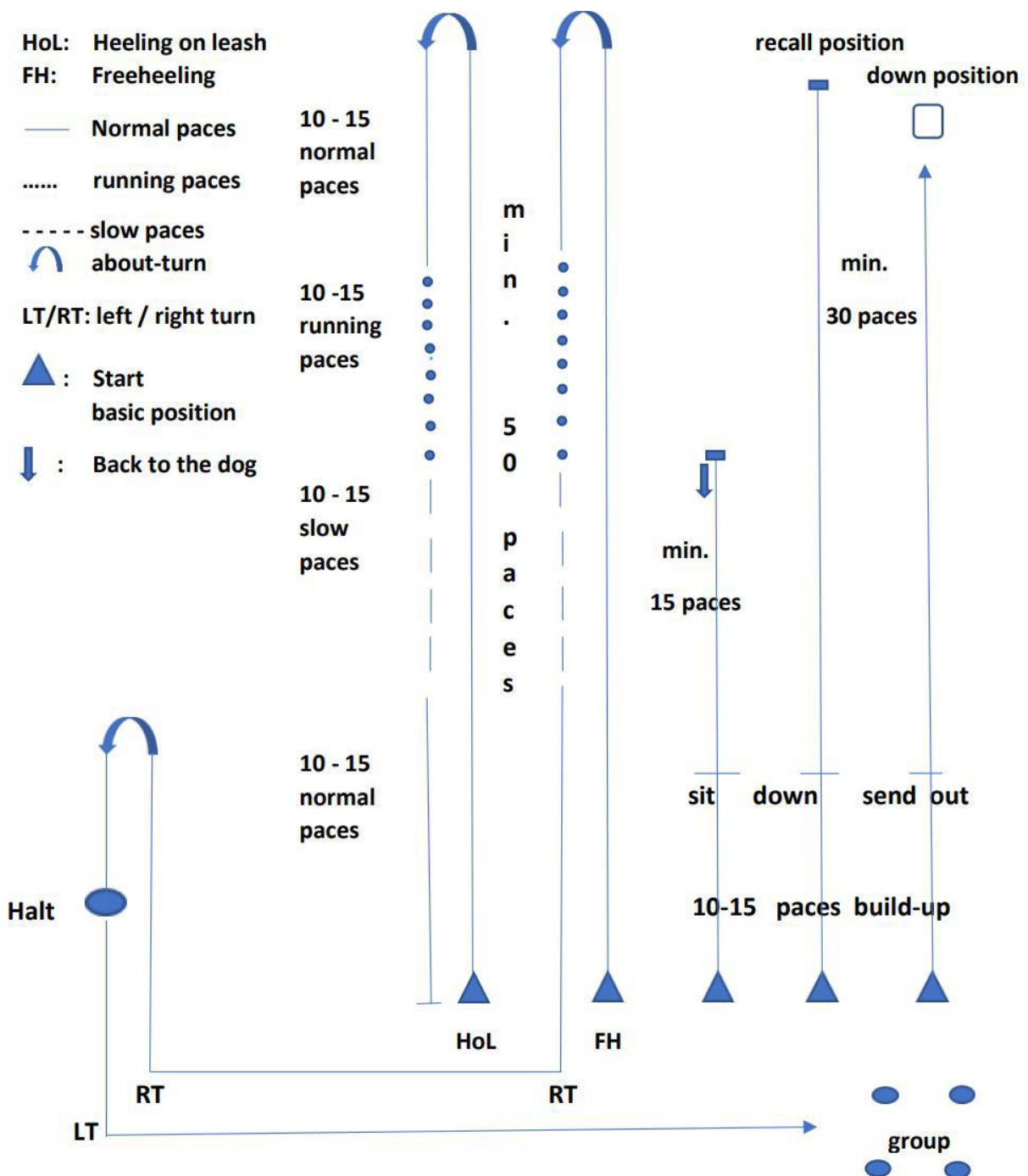
Bij de beoordeling wordt ook onderscheid gemaakt tussen het primaire deel en het secundaire deel van een oefening. Het primaire deel van een oefening moet hoger worden gewogen om zo tot de kern van de oefening te komen.

Meer details vindt u onder de oefeningsbeschrijvingen.

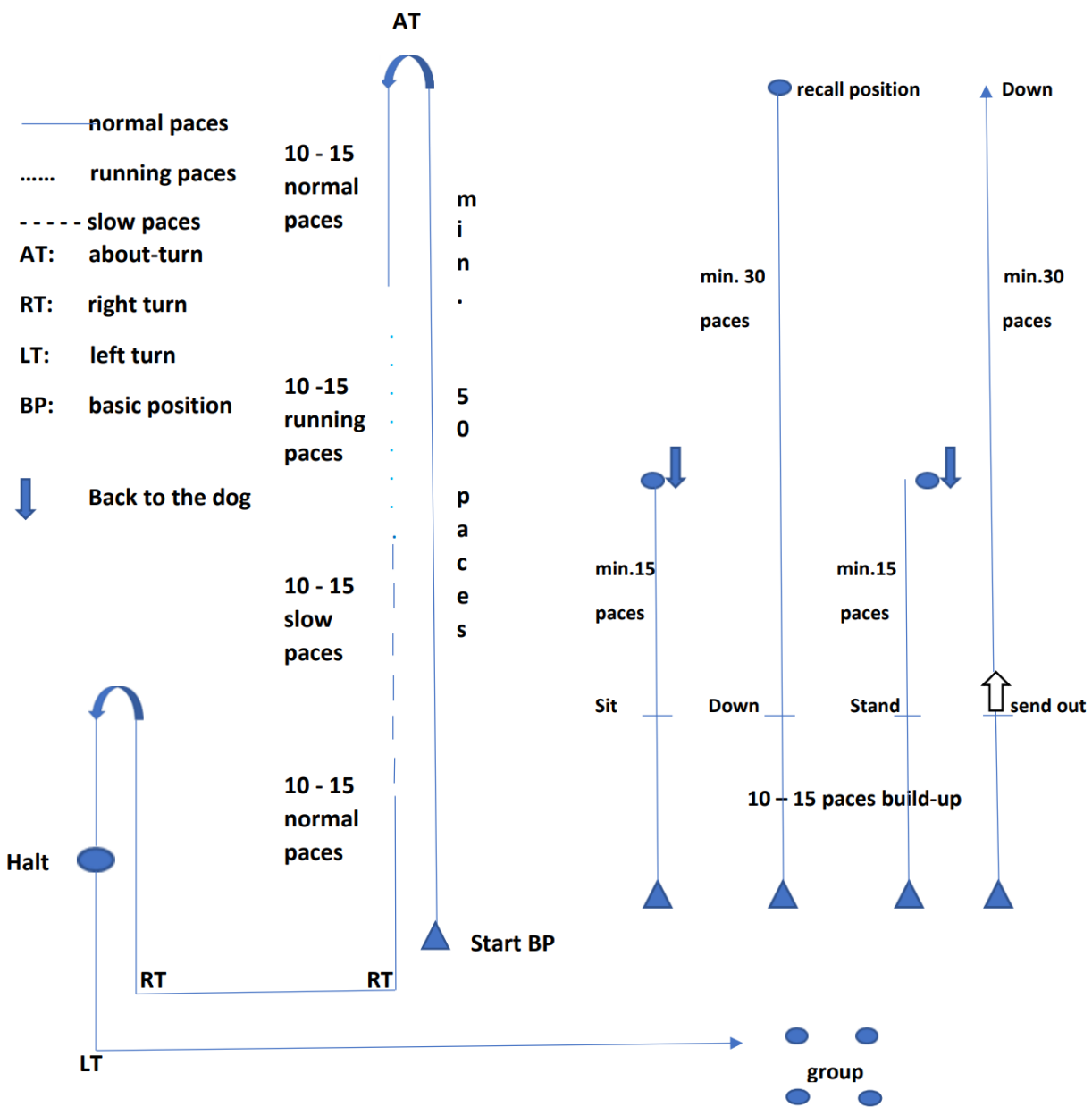
Schema van gehoorzaamheid FCI-IBgH1

Schema van gehoorzaamheid FCI-IBgH2

Schema van gehoorzaamheid FCI-IBgH 3

Oefeningsbeschrijvingen:

Voor het begin van de oefeningen dient de keurmeester te controleren of de voorgeschreven uitrusting aanwezig is en voldoet aan het FCI IGP examenreglement.

Volgen aan de lijn: FCI-IBgH 1

De hond moet zijn geleider aandachtig, vrolijk en geconcentreerd volgen vanuit de basispositie met een enkel verbaal commando voor "Volg", en moet aan de lijn blijven aan de linkerkant van de geleider met het schouderblad op kniehoogte van de geleider.

Het loopschema is volgens het schema FCI-IBgH1. De geleider moet de basispositie uiterlijk innemen wanneer de tweede geleider de basispositie inneemt voor de oefening "Afliggen met afleiding".

Na minimaal 50 passen in normale pas moeten de geleider en de hond de keertwending naar links laten zien. De hond mag tijdens de wending rechts om de geleider heen lopen of op kniehoogte van de geleider blijven. Hierna moet het team 10-15 passen laten zien in normale gang en overgaan in 10-15 passen looppas en daarna overgaan in 10-15 langzame passen. Na de langzame passen moet het team overgaan naar normale passen. De looppassen en de langzame passen moeten duidelijk afwijken van de normale passen. De verandering van tempo wordt uitgevoerd zonder tussenstappen. Na de tweede wending moet er haltgehouden worden. De hond moet direct gaan zitten, zonder commando. Hierna moeten de geleider en de volgende hond volgens het schema door een groep van minimaal 4 bewegende personen gaan. In de groep moeten de geleider en de volgende hond om een persoon aan de rechterkant en een persoon aan de linkerkant heen gaan (bijvoorbeeld in de vorm van een cijfer 8) en minstens één keer in de groep stoppen bij een persoon. Het staat de keurmeester vrij om herhaling te eisen. Op aanwijzing van de keurmeester verlaat de geleider met de volgende hond de groep en neemt de definitieve basispositie in, die ook het begin is van de volgende oefening. Het belonen van de hond na het verlaten van de groep is alleen toegestaan in de uiteindelijke basispositie.

Beoordeling criteria:

Primaire onderdelen:

Correcte houding van de hond, positieve expressie van de hond (gemotiveerd, vrij, geconcentreerd).

Secundaire onderdelen: Basisposities.

Vooruitlopen, zijwaartse afwijking, achterblijven, langzaam of aarzelend, extra verbale commando's, lichaamshulpen, fouten in de basispositie, onoplettendheid, gebrek aan enthousiasme/motivatie onder de indruk en gebrek aan zelfvertrouwen van de hond leiden tot overeenkomstige devaluatie.

Volgen aan de lijn: FCI-IBgH 2

De hond moet zijn geleider aandachtig, vrolijk en geconcentreerd volgen vanuit de basispositie met een enkel verbaal commando voor "Volg", en moet aan de linkerkant van de geleider blijven met het schouderblad aan de zijkant op kniehoogte. Het loopschema is volgens het schema FCI-IBgH2.

De geleider moet de basispositie uiterlijk innemen wanneer de tweede geleider de basispositie inneemt voor de oefening "Afliggen met afleiding". Na ongeveer 50 passen in normale gang moeten de geleider en de hond een wending naar links maken.

De hond mag tijdens de keertwending naar links rechts om de geleider heen lopen of op kniehoogte van de geleider blijven. Hierna moet het team 10-15 passen laten zien in normale pas en overgaan in 10-15 passen looppas en daarna overgaan in 10-15 langzame pas. Na de langzame pas moet het team overgaan naar normale passen.

De looppassen en de langzame passen moeten duidelijk afwijken van de normale pas.

De verandering van tempo wordt uitgevoerd zonder tussenstappen. Na de laatste 10-15 normale passen stopt het team.

De hond moet direct gaan zitten, zonder commando. Na 3 seconden wordt de hond beloond.

Beoordeling:

Primaire onderdelen: Correcte houding van de hond, positieve expressie van de hond (gemotiveerd, vrij, geconcentreerd).

Secundaire onderdelen: Basisposities.

Vooruitlopen, zijwaartse afwijking, achterblijven, langzaam of aarzelend, extra verbale commando's, lichaamshulpen, fouten in de basispositie, onoplettendheid, gebrek aan enthousiasme/motivatie onder de indruk en gebrek aan zelfvertrouwen van de hond leiden tot overeenkomstige devaluatie.

Vrij volgen FCI-IBgH 1:

Het loopschema voor het vrij volgen wordt gespecificeerd volgens het schema FCI-IBgH1 (één rechte lijn in normale passen, omdraaien, normale passen, looppassen, langzame passen, normale passen, halthouden). De uitvoering moet worden uitgevoerd volgens de beschrijving van de oefening los volgen. Het vrij volgen moet ook op de stukken tussen de oefeningen worden weergegeven.

Vrij volgen FCI-IBgH 2/3:

De hond moet zijn geleider aandachtig, vrolijk en geconcentreerd volgen vanuit de basispositie met een enkel verbaal commando voor "Volg", en moet altijd aan de linkerkant van de geleider blijven met het schouderblad op kniehoogte van de geleider. Het verloop van het loopschema is volgens het schema FCI-IBgH2+3.

De geleider en de hond moeten de wending naar links laten zien. De hond mag tijdens de keertwending naar links rechts om de geleider heen lopen of op kniehoogte van de geleider blijven.

Hierna moet het team 10-15 passen laten zien in normale pas, overgaan in 10-15 passen looppas en daarna overgaan in 10-15 langzame passen. Na de langzame passen moet het team overgaan naar de normale passen. De looppassen en de langzame passen moeten duidelijk afwijken van de normale pas. De verandering van tempo wordt uitgevoerd zonder tussenstappen.

Na de tweede keertwending moet er gestopt worden. De hond moet direct gaan zitten, zonder commando. Hierna moeten de geleider en de volgende hond volgens het schema door een groep van minimaal 4 bewegende personen gaan. In de groep moeten de geleider en de volgende hond in de groep rond een persoon aan de rechterkant en een persoon aan de linkerkant gaan (bijvoorbeeld in de vorm van een cijfer 8) en minstens één keer in de groep stoppen bij een persoon.

Het staat de keurmeester vrij om herhaling te eisen. Op aanwijzing van de keurmeester verlaat de geleider met de volgende hond de groep en neemt de eindbasispositie in, die ook het begin is van de volgende oefening. Het belonen van de hond na het verlaten van de groep is alleen toegestaan in de eind basispositie.

Beoordeling:**Primaire onderdelen:**

Correcte houding van de hond, positieve expressie van de hond (gemotiveerd, vrij, geconcentreerd).

Secundaire onderdelen: Basisposities.

Vooruitlopen, zijwaartse afwijking, achterblijven, langzaam of aarzelend reageren, extra verbale commando's, lichaamshulpen, fouten in de basispositie, onoplettendheid, gebrek aan enthousiasme/motivatie onder de indruk en gebrek aan zelfvertrouwen van de hond leiden tot overeenkomstige devaluatie.

Zit uit de beweging: FCI-IBgH 1, FCI-IBgH 2 en FCI-IBgH 3

1e deel: begin basispositie, ontwikkeling, uitvoering "zit", 50% van de punten

2e deel: Van de hond weglopen teruglopen, eind basispositie. 50% van de punten.

Op aanwijzing van de keurmeester moet de geleider de "zit"-oefening uitvoeren.

Na een ontwikkeling minimaal 10 tot maximaal 15 passen in normale pas, moet de hond na het verbale commando direct gaan zitten, zonder dat de geleider van tempo verandert of achteromkijkt. De hond moet het verbale commando zonder stress of angstgedrag uitvoeren en rustig en met aandacht voor de geleider blijven.

De geleider gaat 15 passen verder en draait zich naar zijn hond. Op aanwijzing van de keurmeester keert de geleider in een normale pas terug naar zijn hond en gaat direct in de basispositie.

Hierna mag de geleider zijn hond kort belonen.

Bijzondere bepaling FCI-IBGH 1:

Na de ontwikkeling mag de geleider stoppen en een zitcommando geven voordat hij zich van de hond verwijdert.

Beoordeling:**Primaire onderdelen:**

De directe en snelle uitvoering van de "zit", de manier waarop de hond het commando aanneemt.

Secundaire onderdelen:

De basisposities aan het begin en einde van de oefening, de ontwikkeling en aandacht tijdens het verwijderen van de geleider. Langzaam zitten, onrustig en onoplettend zitten worden, naast ander niet gewenst gedrag, dienovereenkomstig bestraft. Als de hond staat of ligt, wordt de oefening eveneens bestraft met 50% van de totaalscore.

Af met voorroepen:

1e deel: Uitgangsbasispositie, ontwikkeling, afgaan. 50% van de punten

2e deel: Voorkomen, voorgaan zitten, laatste basispositie. 50% van de punten.

Op aanwijzing van de keurmeester moet de geleider de “af met voorroepen”-oefening uitvoeren vanuit een basispositie. Deze basispositie kan de eind basispositie van de “zit-oefening” zijn.

De ontwikkeling van minimaal 10 tot maximaal 15 passen gebeurt los van de lijn in normale pas.

Bij het verbale commando “af” moet de hond onmiddellijk afgaan, recht in de juiste richting, zonder dat de geleider zijn/haar tempo verandert of achteromkijkt. De geleider loopt minimaal 30 passen door en draait zich rechtstreeks om naar zijn hond. De hond moet kalm blijven en aandachtig zijn naar de geleider. Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider de hond met de naam van de hond of het commando “Hier”. De hond moet onmiddellijk met aandacht en bereidheid naar de geleider komen en dicht en recht voor de geleider zitten of direct in de eindbasispositie gaan.

Na 3 seconden en op commando van de geleider moet de hond direct naar de eindbasispositie gaan.

Hierna mag de geleider de hond kort belonen. Op het einde van deze oefening wordt de hond aangeliend op niveau IBGH 1 en gaat na de oefening af met afleiding of afmelden.

Bijzondere bepaling FCI-IBgH 1:

Na de ontwikkeling mag de geleider stoppen en het commando geven om af te gaan voordat hij zich van de hond verwijdert. (De timing moet in acht worden genomen). Aan het einde van de oefening wordt de hond aangeliend en naar de oefening "af met afleiding " of naar de plek waar de beoordeling wordt gegeven, geleid.

Beoordeling:

Primaire onderdelen: De uitvoering van de “af”, de manier waarop de hond het commando aanneemt, de snelle uitvoering van de af, de benadering van de geleider en de voorzit.

Secundaire onderdelen: De basisposities aan het begin en einde van de oefening, de ontwikkeling en aandacht tijdens het verwijderen van de geleider.

Langzaam afgaan, rusteloos en onoplettend liggen, niet vastberaden voorkomen, hulpmiddelen van de geleider zoals spreidstand, naast andere fouten, leiden tot de overeenkomstige devaluatie.

Als de hond zit of staat, wordt de oefening bestraft met een extra 50% van het totaal aantal punten voor deze oefening. Voor een hond die niet reageert op het tweede extra verbale commando, moet de oefening als “onvoldoende” (NUL) worden gemarkeerd. In dit geval mag de hond opgehaald worden en mag de rest van het examen voortgezet worden.

Sta uit de beweging FCI IBgH-3:

1e deel: Begin basispositie, ontwikkeling, uitvoering van de sta, 50% van de punten.

2e deel: Voorkomen bij de geleider, eind basispositie. 50% van de punten

Na een ontwikkeling van 10 tot 15 passen in normale pas en op mondeling commando van de geleider voor “sta”, moet de hond onmiddellijk stoppen en recht in de bewegingsrichting blijven staan, zonder dat de geleider zijn tempo onderbreekt of verandert.

De geleider loopt nog minstens 15 passen door en draait zich dan om naar zijn hond. Op aanwijzing van de keurmeester keert de geleider terug naar de hond, gaat aan de rechterkant staan en brengt de hond met een verbaal commando voor “zit” of “voet” in de basispositie.

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn : De uitvoering van het sta commando, en de wijze waarop de hond het commando accepteert.

Secundaire onderdelen zijn : De basisposities aan het begin en einde van de oefening, de ontwikkeling en aandacht tijdens het verwijderen van de geleider. Geen onmiddellijk staan, onrustig en onoplettend staan, hulpmiddelen van de geleider leiden, naast andere fouten, tot een overeenkomstige devaluatie. Als de hond zit of ligt, wordt de oefening met nog eens 50% van het totaal aantal punten gedevalueerd.

Apporteren vlakke grond:

Vanuit een rechte startpositie gooit de geleider het apporteerblok ongeveer 10 meter weg. Op de grond wordt een vierkante markering van 4 bij 4 meter gemaakt, beginnend op een afstand van 8 meter na de positie voor de startpositie. het apporteerblok moet binnen dit vierkant liggen. Als het erbuiten ligt, wordt het door een assistent (examenleider) in het midden van het veld geplaatst, die daarna naast de keurmeester gaat staan. Hierna geeft de keurmeester een teken aan de geleider om het commando tot apporteren te mogen geven. Tijdens de worp is het toegestaan een been te verzetten.

Nadat de basispositie opnieuw is ingenomen, moeten er 3 seconden in acht worden genomen. Het mondelinge commando tot apporteren mag alleen worden gegeven als het apporteerblok stilligt. Bij het verbale apporteercommando moet de hond rechtstreeks naar het apporteerblok lopen, deze onmiddellijk oppakken en rechtstreeks naar de geleider brengen. De hond moet doelgerichte, gemotiveerde voorwaartse en terugkomende bewegingen vertonen. Het apporteerblok moet in de zitpositie of alternatief in de eindpositie worden aangeboden. Als de hond het apporteerblok in de voorzit presenteert, is het de hond niet toegestaan de geleider aan te stoten. Tijdens het apporteren en ook tijdens de presentatie moet het apporteerblok rustig worden vastgehouden totdat de geleider, na een pauze van ca. 3 seconden, het apporteerblok van de hond afneemt met het verbale commando “los”. De hond moet zonder aarzeling toestaan dat de geleider het apporteerblok overneemt. Na ongeveer 3 seconden en op verbaal commando “voet” wordt de hond (indien nodig) in de basispositie gebracht. Het apporteerblok moet in de rechterhand worden gehouden met de arm van de geleider naar beneden gestrekt. De geleider moet het apporteerblok in de daarvoor bestemde standaard plaatsen. Terwijl hij dit doet, moet de hond volgen zoals beschreven bij vrij volgen.

Beoordeling:

Primaire onderdelen: de uitvoering van het apporteren, het gelijkmatig gemotiveerd lopen naar het apporteerblok en terug naar de geleider, de gesloten voorzit of als alternatief de juiste eindpositie naast de geleider met zelfverzekerde en vrije presentatie, evenals het gewillig afleveren van het apporteerblok.

Secundaire onderdelen: De uitvoering van de basisposities aan het begin en aan het einde. Ongemotiveerde en ongerichte actie van de hond tijdens de weg naar het apporteerblok en de terugweg na het oppakken van het apporteerblok, fouten bij het oppakken, laten vallen van het apporteerblok, spelen of bijten, foutieve voorzitpositie en basisposities (bijvoorbeeld rusteloos gedrag) zullen de oefening en eventuele hulp van de geleider devalueren.

Apporteren over een klimschutting:

Op de grond wordt een markering van 2 bij 4 meter geplaatst, beginnend op een afstand van 6 meter na de klimschutting. Het apporteerblok moet binnen dit vierkant liggen. Als het erbuiten ligt, wordt het apporteerblok door een assistent (examenleider) in het midden van de markering geplaatst. De assistent gaat naar de achterkant van de positie van de geleider voordat het verbale commando voor het apporteren kan worden gegeven.

De geleider neemt met zijn hond de basispositie in op minimaal 4 meter voor de klimschutting. Vanuit een rechte basispositie gooit de hondengeleider zijn eigen apporteerblok over een 140 cm hoge klimschutting. Tijdens de worp is het toegestaan een been te verzetten. Nadat de basispositie weer is ingenomen, moeten er 3 seconden in acht worden genomen. De hond moet vrij en rustig naast de geleider zitten. Wanneer het apporteerblok wordt gegooid, bevinden de hond en de geleider zich in de basispositie. Bij het commando "hoog" moet de hond de klimsprong uitvoeren; tijdens de klimsprong moet het commando voor het apporteren worden gegeven. De hond moet rechtstreeks naar het apporteerblok lopen, deze onmiddellijk oppakken en met een terug klimsprong rechtstreeks naar de geleider brengen. De hond moet de gehele oefening gemotiveerd uitvoeren en krachtige klimsprongen laten zien. Het apporteerblok kan in de voorzit of als alternatief in de eindbasispositie worden gepresenteerd. Als de hond zich in de voorzit presenteert, is het de hond niet toegestaan om tegen de geleider te stoten. Tijdens het apporteren en ook tijdens de presentatie moet het apporteerblok rustig worden vastgehouden tot na een pauze van ca. 3 seconden de geleider met het verbale commando "los", het apporteerblok afneemt van de hond. De hond moet zonder aarzeling toestaan dat de geleider het apporteerblok overneemt. Na nog een pauze van ca. 3 seconden wordt de hond met een verbaal commando "voet" in de basispositie gebracht. Het apporteerblok moet worden vastgehouden in de rechterhand en met de arm van de geleider naar beneden gestrekt. De geleider moet met zijn volgende hond het apporteerblok in de daarvoor bestemde standaard plaatsen.

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

Krachtige en vastberaden klimsprongen, de uitvoering van het apporteren, het gelijkmatig gemotiveerd lopen naar het apporteerblok en terug naar de geleider, de strakke voorzit of alternatief de juiste eindbasispositie naast de geleider met zelfverzekerde en vrije presentatie, evenals het bereidwillig afgeven van het apporteerblok.

Secundaire onderdelen:

Uitvoering van de basispositie aan het begin en aan het einde.

Ongemotiveerde, ongerichte actie van de hond, fouten bij het oppakken, laten vallen van het apporteerblok, spelen of knagen, schrijlings positie van de geleider, onrustig gedrag in de basisposities, hulpmiddelen van de geleider leiden tot een overeenkomstige devaluatie.

Om een deelscore te krijgen, moet de hond minimaal één klimsprong en apporteeractie laten zien. Er moet een klimsprong getoond worden. Voor een niet weergegeven klimsprong wordt naast andere fouten een verplichte score van min 5 punten gegeven.

Vooruitsturen met af:

1e deel: Uitgangsbasispositie, ontwikkeling, uitvoering Vooruitlopen. 50% van de punten.

2e deel: Aanvaarding van het verbale commando "liggen", uiteindelijke basispositie.
50% van de punten.

Als de hond zich niet vooruit wil laten sturen door de geleider voor minstens 50% van de vereiste afstand, of zich ook niet laat tegenhouden met 3 commando's, wordt de oefening "onvoldoende" beloond met 0 punten.

Bij het enkele verbale commando om de hond vooruit te sturen en het gelijktijdig opsteken van de arm, stuurt de geleider de hond vooruit en stopt de hond op instructie van de keurmeester.

Na het verbale commando moet de hond doelbewust, in een rechte lijn en in een snel tempo vooruitrennen gedurende minimaal 30 passen in de aangegeven richting. Op aanwijzing van de keurmeester geeft de geleider verbaal het commando om af te gaan, waarna de hond onmiddellijk moet gaan liggen. De geleider mag zijn arm richtinggevend omhoog houden totdat de hond is gaan liggen. Op aanwijzing van de keurmeester gaat de geleider naar de hond toe en gaat rechts van de hond staan. Na ca. 3 seconden en op een verbaal commando voor "Zit" moet de hond snel en rechtop gaan zitten in de basispositie. Aan het einde van de oefening wordt de hond **alleen op niveau FCI-IGP2 aangeliend en naar de oefening "afliggen met afleiding" of naar de plek waar de beoordeling wordt gegeven, geleid.**

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

Direct, recht en snel vooruitlopen en directe uitvoering van het commando af.

Secundaire onderdelen:

Fouten in de ontwikkeling en basisposities

Fouten in de ontwikkeling, het niet resoluut doorgaan, het traag afgaan, onrustig liggen en fouten in de basisposities leiden tot een verdere devaluatie van de oefening.

Afwaardering:

De hond laat zich bij het 1e stemcommando tegenhouden, maar gaat niet af.

Eén extra mondeling commando voor het liggen:	-1,5 punten
Hond laat zich stoppen bij 1e commando, gaat af bij 2e extra mondeling commando:	-2,5 punten
Hond kan worden gestopt bij het 1e verbale commando, maar gaat niet af bij het 2e aanvullende verbale commando:	-3,5 punten
De hond kan pas gestopt worden bij het 1e aanvullende verbale commando af	-2,5 punten
De hond kan pas gestopt worden bij het 2e aanvullende verbale commando. Gaat af	-3,5 punten
De hond kan niet worden gestopt bij het tweede aanvullende verbale commando.	0 punten.
Hond heeft bij het 1e verbale commando om af te gaan direct zijn positie ingenomen, maar staat op nadat de keurmeester aanwijzing heeft gegeven aan de geleider om de hond op te halen, laat zich door een verbaal commando tegenhouden tot 50% van de afstand tot de geleider: score maximaal	-5 punten.

Fouten in de ontwikkeling, het niet resoluut vooruit gaan, traag afgaan, het onrustig liggen en fouten in de basisposities leiden tot een verdere devaluatie van de oefening.

Afliggen met afleiding:

Tijdens het lopen van de andere hond moet de oefening “afliggen met afleiding” worden getoond.

De hond wordt met het verbale commando “af” vanuit de basispositie op een door de keurmeester aangewezen plaats uitvoeren. De hond moet rustig gaan liggen zonder tussenkomst van de geleider terwijl de andere hond zijn programma loopt. De geleider moet dan de volgende positie innemen, afhankelijk van het niveau van het examen, op aanwijzing van de keurmeester.

Bij FCI-IBgH-1 bevindt de geleider zich minimaal 10 meter zijwaarts ten opzichte van de hond.

In FCI-IBgH-2 bevindt de geleider zich op minimaal 20 meter afstand in het zicht van de hond (maar met de rug van de geleider naar de hond gekeerd). FCI-IBgH-3, de hondengeleider bevindt zich op minimaal 30 meter afstand uit het zicht.

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

Rustig op dezelfde plek liggen, rustig gedrag.

Secundaire onderdelen:

Fouten in de basisposities, onrustig gedrag, hulp van de geleider, te vroeg opstaan, te vroeg gaan staan of gaan zitten, het verlaten van de plaats waar de hond werd afgelegd, leiden tot afwaardering.

Bij het verlaten van de af positie voor meer dan drie meter gelden de volgende regels om een deelscore van 50% minus ander ongewenst gedrag te krijgen:

FCI-IBGH 1: Deelscore mogelijk wanneer de andere geleider de tweede oefening heeft voltooid.

FCI-IBGH 2: Deelscore mogelijk wanneer geleider de derde oefening heeft voltooid.

FCI-IBGH 3: Deelscore mogelijk wanneer de hond aan de leiding de derde oefening heeft voltooid.

Als de hond naar de hondengeleider gaat wanneer deze nadert om opgehaald te worden, worden er maximaal 3 punten afgetrokken.

Internationale examens voor werkhonden (FCI-IGP 1-3)

Er zijn 3 niveaus voor de werkhondentesten. In elk niveau moet de hond minimaal een voldoende resultaat behalen in elk van de 3 afdelingen (A speuren, B gehoorzaamheid, C pakwerk).

	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Lijn lengte	5 meter	10 meter	10 meter
Spoor	Eigen spoor	Vreemd spoor	Vreemd spoor
Lengte	Min. 300 pas	Min. 400 pas	Min. 600 pas
Spoordelen	3	3	5
Hoeken	2. rechte hoeken 90°.	2. rechte hoeken 90°.	4. rechte hoeken 90°.
Afstand tussen de hoeken en de spoordelen	Min. 50 pas	Min. 50 pas	Min. 50 pas
Voorwerpen	3 eigen voorwerpen 3x 7punt.	3 voorwerpen. 3x 7 punten	3 voorwerpen. 3x 7 punten
Ca. maten voorwerpen in cm.	10x2-3x0,5-1cm	10x2-3x0,5-1 cm	10x2-3x0,5-1 cm
Leggen van de voorwerpen	1st op 1st been, 2nd op het 2e been, het laatste op het eind. Alles op aanwijzing van de AK	1st op 1st been, 2nd op het 2e been, het laatste op het eind. Alles op aanwijzing van de AK	1e op het eerste of tweede been na tenminste 100 pas. 2e voorwerp op aanwijzing AK en het 3e voorwerp op het eind, alles op aanwijzing van de AK.
Maximale uitwerktijd	15 minuten	15 minuten	20 minuten
Maximale tijd dat spoor moet liggen	20 minuten	30 minuten	60 minuten

Afdeling A - Speuren.

Algemene bepalingen

Toegestane ondergrond

Alle natuurlijk ondergrond, zoals weide, akker en bosgrond, kan worden gebruikt voor het leggen van de sporen. Op alle examenniveaus zijn ook wisselend terrein en overgangen van ondergrond mogelijk dit naar aanleiding van het beschikbare terrein.

Het leggen van een spoor:

Alleen bij FCI-IGP1 en FCI SpH 1 wordt het spoor door de geleider zelf gelegd. In alle andere FCI-IGP-speurniveaus moet het spoor door een vreemde spoorlegger worden gelegd.

Bij FCI-IGP2, FCI-IGP-3, FCI-IFH-2 en FCI-IGP-3 examens en FCI-IGP 3 wedstrijden wordt geadviseerd om het spoor door een gecertificeerde spoorlegger, die het spoor aan de hand van het beschikbare terrein bepaalt en een tekening van het spoor maakt voor de keurmeester te laten uitlopen.

Deze tekening omvat terreinkenmerken (bijvoorbeeld bomen, draadpalen, drinkbakken, enz.), het aantal passen voor elk been en de plaats van de neergelegde voorwerpen.

De keurmeester/speurcoördinator houdt toezicht op het leggen van de sporen en geeft instructies aan de spoorleggers. De sporen moeten verschillend worden gelegd; hoeken en voorwerpen mogen niet op elk been op dezelfde positie of op gelijke afstanden worden gelegd. De aanzet van het spoor moet worden gemarkeerd door een piket of startvlag die direct in de grond wordt geplaatst, links van het spoor. De spoorlegger blijft even aan het begin van het spoor staan en daarna gaat hij/zij in een natuurlijk looppatroon met normale passen in de voorgenomen richting. Zorg er bij het leggen van het spoor voor dat deze in een natuurlijk looppatroon wordt gelegd.

Ook de hoeken dienen in normale pas gelegd te worden, waarbij opgemerkt moet worden dat een doorlopend speurwerk mogelijk moet zijn. (Geen open hoeken).

Hulp van de spoorlegger door onnatuurlijke pas, slepen of stampen is in het gehele traject van het spoor niet toegestaan. Voorwerpen mogen niet binnen 20 passen voor of na de hoek worden geplaatst en moeten op het spoor worden gelegd. Het voorwerp moet lopend op het spoor worden gelegd.

Na het leggen van het laatste voorwerp moet de spoorlegger nog minimaal 10 passen doorlopen.

Op alle niveaus waar het spoor niet door de geleider wordt gelegd, mogen de geleider en de hond niet aanwezig zijn bij het leggen van het spoor.

De volgorde van de deelnemers aan het speurwerk wordt bepaald door loting nadat de sporen zijn gelegd in aanwezigheid van de keurmeester of een door hem aangewezen spoorlegger.

Speciale mogelijkheden:

Alleen in FCI-IGP 3 mag de geleider de keurmeester vragen om het speurwerk kort te onderbreken als hij/zij of de hond vanwege fysieke omstandigheden en/of weersomstandigheden (bijvoorbeeld hoge temperaturen) een korte pauze nodig heeft.

De pauze telt mee voor de beschikbare tijd voor het uitlopen van het spoor. De geleider mag tijdens de pauze of bij het verwijzen van een voorwerp het hoofd, de ogen en de neus van de hond schoonmaken en de hond wat water te drinken geven. Hiervoor mag de geleider wat water, een natte doek of een natte spons meenemen. Het water, de doek of de spons moeten vóór de start van het speuren aan de keurmeester worden getoond. Andere motiverende hulpmiddelen zijn niet toegestaan.

Voorwerpen:

Voorwerpen mogen niet binnen 20 passen voor of na de hoek worden gelegd en moeten op spoor worden gelegd. Het voorwerp moet lopend op het spoor worden gelegd. Voorwerpen mogen qua kleur niet duidelijk afwijken van het terrein. De voorwerpen moeten tussen de voetstappen worden gelegd of, als de terreinomstandigheden dit vereisen, in de voetstappen.

Voordat het spoor wordt gelegd, moeten de voorwerpen door de geleider (FCI-GP-1) of door de spoorlegger (FCI-IGP2, FCI-IGP3) worden getoond aan de keurmeester of de speurcoördinator. Alleen voorwerpen die de geleider/spoorlegger minimaal 30 minuten in zijn zak heeft gedragen, mogen worden gebruikt.

Binnen een spoor moeten voorwerpen die van verschillende materialen zijn gemaakt (bijvoorbeeld leer, textiel, hout) worden gebruikt. Bij FCI-IGP kampioenschappen moeten de voorwerpen genummerd zijn. Deze nummers moeten overeenkomen met het spoornummer en moeten in volgorde achter elkaar worden gelegd.

Indien één (1) voorwerpen niet wordt aangegeven en niet wordt teruggevonden door de spoorlegger, vindt er geen aftrek plaats. Als er meer voorwerpen zijn die niet zijn aangegeven en niet zijn teruggevonden, krijgt het team een nieuw spoor aangeboden. Indien de geleider dit nieuwe spoor weigert, worden alle niet aangegeven voorwerpen als niet gevonden beoordeeld.

Deze regel is niet van toepassing op FCI-IGP1 en FCI SpH 1, waar de geleider de spoorlegger is. In deze gevallen waarin een voorwerpen niet door de hond is aangegeven, worden voor deze voorwerpen geen punten toegekend.

Verwijzen van de voorwerpen:

Het verwijzen kan zittend, liggend en staand gebeuren, afwisselend in een spoor is toegestaan.

Het verwijzen van de voorwerpen kan ook door het voorwerpen te laten apporteren.

Na het oppakken van het voorwerp mag de hond stilstaan, gaan zitten of het voorwerp terugbrengen naar de geleider. Het oppakken en laten vallen van het voorwerp is foutief, evenals het verder gaan met het voorwerp. Als de hond het voorwerp apporteert, moet de geleider de lijn laten vallen/neerleggen en op zijn plaats aan het einde van de lijn blijven vanaf het moment van apporteren tot het moment van afgeven van het voorwerp. De hond moet het voorwerp op een directe manier ophalen en kan voor de geleider zitten of staan terwijl hij het voorwerp aanbiedt, de geleider pakt het voorwerp af (met het commando los) en zet de hond opnieuw aan om vanaf deze plek verder te speuren terwijl hij voor/of net achter zijn/haar hond staat.

De voorwerpen moeten zonder hulp van de geleider op een directe en overtuigende manier worden verwezen, zonder stress- of vermijdingssignalen. Zodra de hond het voorwerp in de voltooide positie (staand, zittend en liggend) heeft verwezen, laat de geleider de speurlijn vallen of legt deze neer, gaat rechtstreeks naar de hond, pakt het voorwerp op en toont het aan de keurmeester.

Dit kan zowel aan de linker- als aan de rechterzijde van de hond worden gedaan.

Dit alles mag door de geleider worden gedaan zonder toestemming van de keurmeester.

De verwijzing dient direct en in de richting van het spoor te gebeuren.

Iets scheef (+/-30 graden) liggend, zittend of staand ten opzichte van het voorwerp is niet foutief.

Terwijl de hond in zijn positie blijft, is het niet fout als de hond terugkijkt in de richting van de geleider.

Voor een correcte indicatie moet het voorwerp direct voor of tussen de voorpoten liggen.

Het is niet nodig dat de hond het voorwerp aanstaart.

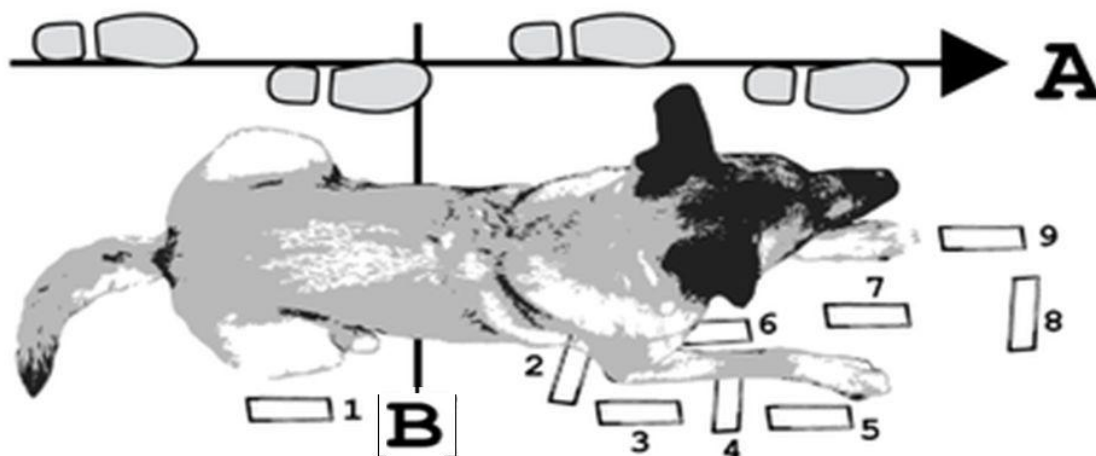
De hond moet kalm, zonder enige stress of ontwijkingsignalen in zijn positie blijven totdat hij weer op het spoor wordt aangezet. Voorwerpen die met krachtige hulp van de geleider worden gevonden, worden als overlopen beschouwd. Nadat het voorwerp aan de keurmeester is getoond, wordt er opnieuw gestart met een verbaal commando tot speuren. De herstart na het verwijzen van een voorwerp moet dicht bij de hond gebeuren (recht op naast of net achter de hond) zonder toestemming van de keurmeester.

Schets voor verwijzing van de voorwerpen:

A= Richting van het spoor.

B= 2e lichaamsdeel van de hond

Afstand tussen de voorwerpen 8 en 9 maximaal 20 cm

Puntenverdeling voor de voorwerpen

Onvoldoende = Onv., Voldoende = Vold., Goed = G., Zeer goed = ZG., Uitmuntend = U

	Max.	No. 1	No. 2	No.3	No.4	No.5	No.6	No.7	No.8	No.9
		Onv.	Vold.	Goed	ZG	ZG	ZG	U	U/ZG	U/ZG
FCI-IGP-1	7 punten	4	5	5.5	5.5	6.5	6.5	7	6.5	6.5
FCI-IGP-2	7 punten	4	5	5.5	5.5	6.5	6.5	7	6.5	6.5
FCI-IGP-3	7 punten	4	5	5.5	5.5	6.5	6.5	7	6.5	6.5

Speurlijn:

De lengte van de speurlijn is 5 meter voor FCI-IGP1 en 10 meter voor FCI-IGP 2 en FCI-IGP 3.

Een controle van de lengte van de speurlijn, de halsband, het speurtuig of het Böttger-tuigje door de keurmeester of een bevoegd persoon moet vóór aanvang van het speurwerk plaatsvinden (uiterlijk op het tijdstip van melden). Flexibele lijnen zijn niet toegestaan.

De speurlijn mag over de rug, aan de zijkant van de hond of tussen de voor- en/of achterpoten worden gevoerd. Het kan rechtstreeks aan de loszittende halsband of aan de bevestigingsring van het harnas (borst- of Böttger-harnas zonder extra riemen) worden bevestigd. Wanneer u een harnas gebruikt, zorg er dan voor dat de rug band niet verder reikt dan de laatste rib van de hond.

Tijdens het speuren kan de speurlijn af en toe doorzakken, maar de benodigde afstand tussen geleider en hond mag niet sterk worden verkleind. Incidenteel grondcontact van de speurlijn is niet foutief. De geleider moet de hond volgen terwijl hij het uiteinde van de speurlijn vasthoudt.

Het maakt niet uit hoe hij/zij de speurlijn vasthoudt - met één hand, met twee handen, of dat hij de lijn naar de andere hand verwisselt, op welke hoogte hij de speurlijn vasthoudt, enz., als dit het werk van de hond niet hindert. Bijvoorbeeld door de spanning van de speurlijn vast te houden of te veranderen.

Bij kleine honden mag de voorgeschreven normale loszittende halsband worden vervangen door een andere geschikte halsband. Bij speurwerk zonder lijn moet een afstand van minimaal de beschreven 5 (FCI-IGP1) of 10 meter (voor alle overige niveaus) tussen geleider en hond worden aangehouden.

Speuren zonder lijn:

Bij speuren zonder lijn moet de afstand van 5 meter bij FCI-IGP 1 of 10 meter bij FCI-IGP 2 en 3 tussen geleider en de hond in acht worden genomen.

Aan/afmelden:

Nadat het team is opgeroepen, meldt de geleider zich in de basispositie met zijn hond gereed voor speuren bij de keurmeester en meldt zich aan en geeft ook aan of zijn hond de voorwerpen gaat opnemen, apporteren of verwijst. Tijdens de melding mag de hond kort aangelijnd zijn.

Voor aanvang van het speuren, mag de hond kort aangelijnd tot ca. 2 meter voor het begin van het spoor worden geleid. Elke dwang moet vóór en tijdens het gehele traject worden vermeden.

Op aanwijzing van de keurmeester wordt de hond rustig naar het begin van het spoor geleid (een verbaal commando om te volgen is toegestaan) en met een verbaal commando wordt de hond aangezet tot speuren. De hond mag voor de start van het spoor (ca. 2 meter afstand) zitten, staan of liggen, zodat de speurlijn in de door de geleider gewenste positie kan worden gebracht (lijn tussen voor- en/of achter de benen). De hond moet gestart worden bij de piket met de geleider rechtopstaand naast of net achter de hond. Na voltooiing van het speurwerk moeten de gevonden voorwerpen aan de keurmeester worden getoond. Spelen of voeren na het aangeven van het laatste voorwerp, vóór het melden en de uitleg van de keurmeester, is niet toegestaan. Het afmelden dient plaats te vinden in de basispositie. Hierna kan de korte lijn aan de hond worden gedaan.

Uitwerken van het spoor:

De hond moet een verbaal commando krijgen om bij de piket te beginnen met speuren. De geleider heeft maximaal 3 commando's om zijn hond te laten starten.

Als de hond na 3 commando's het uitwerken van het spoor niet start, moet het speuren worden beëindigd en is het resultaat 0 punten.

De tweede en derde poging leiden tot een aftrek in de beoordeling van het eerste been.

Voor elke extra commando geldt een verplichte aftrek van -1,5 punten.

De hond moet het speuren starten met een diepe neus en vervolgens het hele spoor met een diepe neus uitwerken, met zelfvertrouwen, hoge speurintensiteit en gelijkmatige snelheid.

Het is belangrijk om voor het hele spoor te zien dat de hond degene is die leidt en de beslissingen neemt. De zoeksnelheid is geen criterium tot puntenaftrek als de hond overtuigend en intensief speurt. De start (ook bij het herstarten na het verwijzen van de voorwerpen) moet gebeuren terwijl de geleider recht op naast of vlak achter de hond staat en een verbaal commando geeft om te speuren.

De geleider moet stil blijven staan totdat de hele speurlijn is uitgerold. De manier waarop de geleider de lijn verlengt is niet belangrijk als dit het werk van de hond niet beïnvloedt.

Tijdens het speuren mag de geleider handschoenen dragen.

Bij het gebruik van de speurlijn is een zekere mate van speling in de speurlijn toegestaan.

De tijd voor het voorbereiden van de hond en het starten van het spoor is niet tijdsafhankelijk, maar de keurmeester moet letten op het gedrag van de hond aan het begin van het eerste been en hoe intensief hij zichzelf overtuigt om het spoor te volgen en de lucht opneemt. Als de hond vast komt te zitten in de speurlijn, mag de geleider de keurmeester vragen om de hond te mogen ontwarren.

Na toestemming van de keurmeester stopt de geleider de hond met een verbaal commando en gaat van het uiteinde van de lijn naar de hond. Nadat de speurlijn is ontward, gaat de geleider terug naar het einde van de lijn en herstart de hond met een verbaal commando om te zoeken, er volgt hiervoor geen aftrek. Nadat de geleider de keurmeester het laatste gevonden voorwerp van de hond heeft laten zien, geeft de keurmeester een teken om het werk te beëindigen, vanaf dat moment eindigt de keuring.

Verder is een korte beloning of ontspanning van de hond toegestaan (zonder te spelen).

Daarna is de geleider verplicht zich met de hond in de basispositie af te melden bij de keurmeester.

Tijdens het uitwerken van het spoor moeten de keurmeester en de spoorlegger de afstand tot de hond zo kiezen dat zij de hond niet hinderen in zijn speurwerk. (Ongeveer 10 meter afstand)

Het speuren beëindigen in alle niveaus; Nadat het verwijzen van het laatste voorwerp is uitgevoerd, hoeft de hond niet meer in de basispositie worden gebracht voordat hij naar de keurmeester gaat om zich af te melden. De geleider met zijn/haar hond aangeliend hoeft geen "volgen aan de lijn" te tonen, maar is vrij om te kiezen op welke manier hij/zij rechtstreeks naar de keurmeester gaat om zich te melden. Dit afmelden dient te gebeuren met de hond aangeliend en in de basishouding.

Hoeken:

De hond moet de hoeken zelfverzekerd en overtuigend uitwerken. Het omcirkelen op de hoek is foutief en leidt tot aftrek. Een controle met het hoofd zonder het spoor te verlaten is zonder aftrek toegestaan. Na de hoek moet de hond met de vereiste hoge intensiteit, diepe neus en met dezelfde snelheid verder gaan.

In het hoekgedeelte moet de geleider de voorgeschreven afstand tot de hond aanhouden.

De geleider mag echter pas het spoor verlaten als de hond de hoek heeft uitgewerkt en minimaal 2 lichaamslengtes op het volgende been is.

Belonen/aanmoedigen:

Alleen in FCI-IGP 1 is af en toe een korte stembeloning/aanmoediging (één woord) op het spoor toegestaan, maar alleen wanneer de geleider de hond in een rechte lijn volgt en niet in hoeken (een lichaamslengte van de hond voor of na de hoek).

Niet op het moment dat de hond een fout corrigeert of onzekerheid toont en niet voordat hij een voorwerp heeft verwezen.

Bovendien is een korte beloning bij het voorwerp op alle niveaus toegestaan. Dit kan voor of na het oppakken en tonen van het voorwerp aan de keurmeester, maar niet allebei.

Ook mag de geleider de hond niet belonen tijdens het oppakken van de speurlijn voor de herstart.

Redenen voor beëindiging op alle niveaus

Als de hond het spoor verlaat en wordt tegengehouden door de geleider, moet de keurmeester de geleider opdracht geven de hond te volgen. Als de instructie van de keurmeester niet wordt opgevolgd, moet het speuren worden beëindigd. Als het einde van het spoor niet wordt bereikt binnen de maximale uitwerktijd die in de individuele niveaus is aangegeven, wordt het speurwerk door de keurmeester beëindigd. De tot aan de beëindiging getoonde prestaties worden beoordeeld. Als de hond op het spoor stopt met zoeken (op dezelfde plaats blijft zonder te speuren, zijn kop opheft, terugkomt naar de geleider enz.), mag het speurwerk worden beëindigd, zelfs als de hond zich nog op het spoor bevindt en de tijd die beschikbaar is voor het uitwerken nog niet is verlopen.

Als er tijdens het speurwerk wild verschijnt en de hond zijn jachtinstinct volgt, kan de geleider proberen te voorkomen dat de hond het wild volgt door de hond het verbale commando "af" te geven. Op teken van de keurmeester wordt het speurwerk voortgezet, terwijl de geleider aan het einde van de speurlijn staat. Als de hond er niet in slaagt het speuren voort te zetten, wordt de hond gediskwalificeerd.

Beoordeling: Diskwalificatie wegens ongehoorzaamheid.

Afbreken:

Bij afbreken worden alle tot dan toe behaalde punten toegekend. De tot aan het eindpunt behaalde punten worden in het logboek genoteerd. Bij afbreken in afdeling C moet afdeling C met 0 punten worden beoordeeld; de punten behaald in de afdelingen A en B blijven behouden.

Redenen voor afbreken:

Hond wordt 3x zonder succes op het spoor aangezet of na het verwijzen van het voorwerp.

De hond verlaat het spoor met meer dan één lijnlengte of de geleider negeert de aanwijzing van de keurmeester om de hond te volgen. De hond is niet binnen de aangegeven tijd aan het einde van het spoor.

De hond gaat achter wild aan en is niet meer tot speuren aan te zetten.

De geleider gehoorzaamt de aanwijzing van de keurmeester om de hond te volgen niet.

Diskwalificatie:

Alle tot het moment van diskwalificatie (DQ) toegekende punten, inclusief die uit andere afdelingen, worden verwijderd. Er worden geen punten of scores in het logboek geschreven.

Na diskwalificatie mag het team niet meer in een andere afdeling worden vorgebracht.

De reden voor de diskwalificatie moet door de keurmeester in het logboek worden genoteerd.

Redenen voor diskwalificatie	Vermelding in het logboek
De hond geeft het opgepakte voorwerp niet af. De hond verlaat het terrein en komt ook na drie commando's niet meer terug.	Diskwalificatie wegens ongehoorzaamheid
De hond is niet neutraal tijdens de identiteitscontrole	Diskwalificatie wegens agressief gedrag
Onsportief gedrag van de geleider (bijvoorbeeld het bij zich dragen van motiverende voorwerpen en/of voedsel). Geleider handelt in strijd met de FCI-IGP reglementen , de Dierenwelzijnswet, regels of de goede zeden. Poging tot fraude door het gebruik van verboden trainingshulpmiddelen	Diskwalificatie wegens onsportief gedrag

Beoordeling van de speurprestaties:

Er moet onderscheid worden gemaakt tussen primaire en secundaire onderdelen. Primaire onderdelen moeten zwaarder worden gewogen om de essentie van het speurwerk dienovereenkomstig te kunnen beoordelen.

Primaire onderdelen:

Intensiteit, zelfvertrouwen, concentratie, direct overtuigend verwijzen.

Secundaire onderdelen:

Afstand tussen geleider en hond, snelheid van afgaan bij het verwijzen.

Beoordeling:

De beoordeling van elk spoorgedeelte is afhankelijk van de lengte van dat gedeelte, het terrein en de weersomstandigheden en is gebaseerd op het niveau waarop de hond speurt.

De keurmeester en alle begeleidende personen mogen zich niet in het speurgebied bevinden waar het team het recht heeft om te speuren (10 meter straal rond het speurteam en 10 meter afstand tot de het volgende spoorgedeelte). Na het verwijzen van het voorwerp mag de geleider naar de hond lopen zonder toestemming van de keurmeester. De keurmeester kan samen met de geleider naar de hond lopen om de positie van het verwezen voorwerp te bekijken. Het benaderen door de keurmeester dient te gebeuren zonder de hond te storen. Na controle van het verwezen voorwerp en vóór het herstarten van de hond moet de keurmeester teruggaan naar de voorgeschreven afstand.

Tijdens het gehele spoor mag de hond niet gestoord worden door de spoorlegger of de keurmeester. Voor zijn/haar beoordeling moet de keurmeester niet alleen naar de hond en de geleider kijken, maar moet hij ook rekening houden met het terrein, het weer, mogelijke afleidingen en de duur dat het spoor heeft gelegen. De keurmeester moet zijn oordeel baseren op het geheel van alle beïnvloedende factoren.

Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de volgende criteria:

- Gemotiveerd gedrag van de hond met een diepe neus, constante intensiteit en constante snelheid voor en na de hoeken, evenals voor en na het verwijzen van de voorwerpen.
- Trainingsniveau van de hond (hectische aanpak, gestrest gedrag, vermijdingsgedrag zijn ongewenst).
- Samenwerking tussen de geleider en de hond.
- Moeilijkheden bij het uitwerken van het spoor.
- Spoor moeilijkheden zoals: vegetatie, bodem, terreinveranderingen, mest.
- Windomstandigheden.
- Lopend wild.
- Weersomstandigheden: wind, hitte, kou, regen, sneeuw.
- Verandering van weersomstandigheden.

De keurmeester moet het willen speuren, het vertrouwen, het werktemperament, de zekerheid of onzekerheid, stress of vermijdingsgedrag van de hond, het zelfstandig oplossen van problemen door de hond, in zijn werk beoordelen.

Als de hond bij de aanzet direct van start gaat met speuren en met een diepe neus het spoor volgt en een uitstekende eerste been speurt, mag het niet zo zijn dat een keurmeester in zijn beoordeling vermeldt dat de hond meer tijd had moeten nemen om "lucht op te nemen".

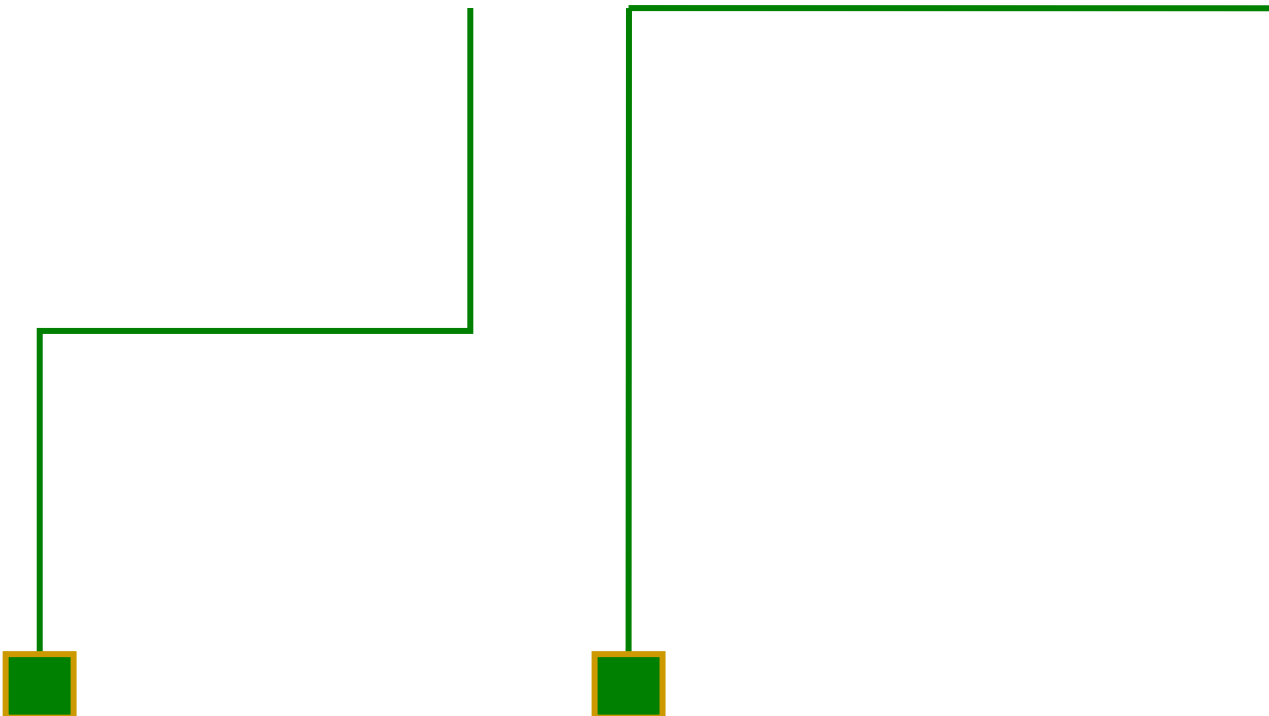
Aftrek voor alle FCI-IGP 1-3 examenniveaus:

Als de hond het speuren onderbreekt door vals te verwijzen en de geleider niet naar de hond gaat maar een extra commando "Zoeken", geeft aan het einde van de speurlijn "wordt er een aftrek van -2 punten toegepast. Als de hond het speuren onderbreekt door vals te verwijzen en de geleider toch naar de hond gaat en naast de hond het speurcommando "Zoeken" geeft, wordt er een aftrek toegepast van - 4 punten.

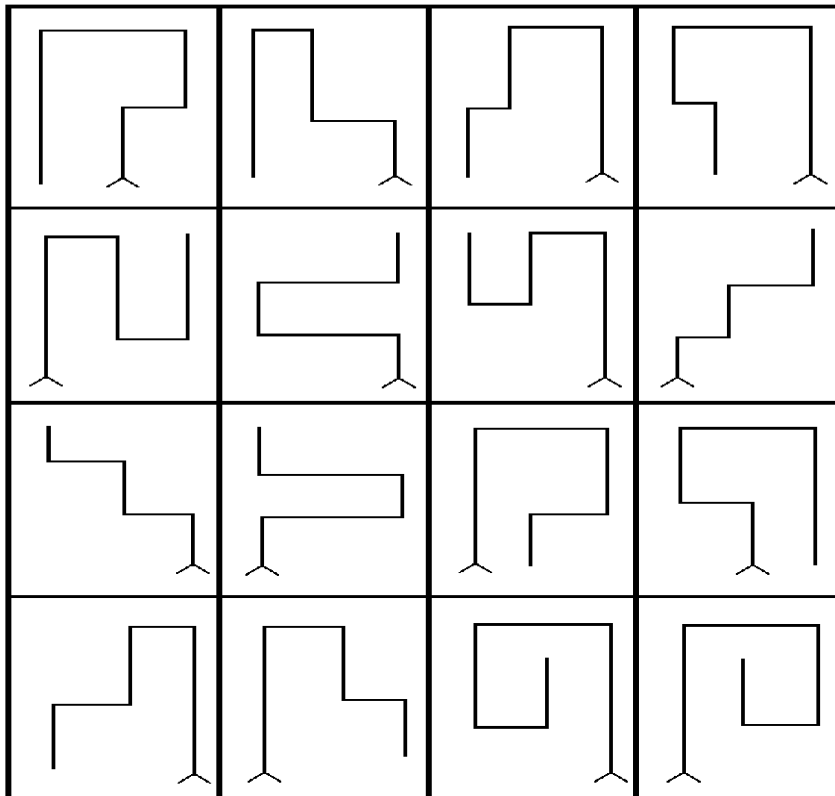
De geleider mag de hond niet helpen bij het starten of herstarten door de richting van het spoor aan te geven. Aftrek voor deze hulp = -2 punten Dwalen, plassen of poepen, cirkelen op de hoeken, voortdurende aanmoediging, hulp aan de lijn of verbale hulp tijdens het speuren of bij de voorwerpen zijn foutief en worden dienovereenkomstig afgewaardeerd. Plassen/ontlasten = - 8 punten.

Spoorvormen IGP-1 en IGP-2

De volgende voorbeelden van spoorvormen kunnen ook als spiegelbeeld worden gebruikt.

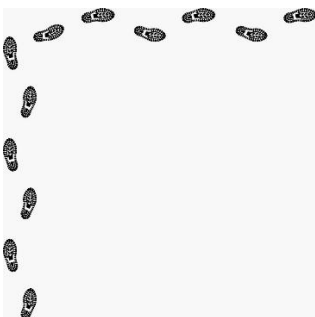

De volgende voorbeelden van spoorvormen kunnen ook als spiegelbeeld worden gebruikt.

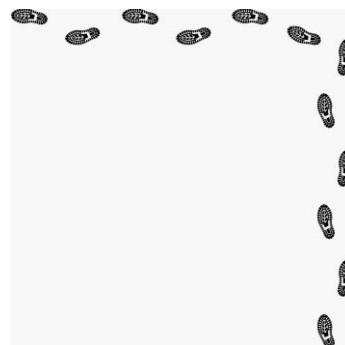

Leggen van de hoeken:

Hoek naar rechts

Hoek naar links

Leggen van de voorwerpen

Als de vegetatie te hoog is, mogen de voorwerpen ook in de voetstap worden gelegd.

Afdeling B - Gehoorzaamheid/teamwerk

Oefening	IGP-1	IGP-2	IGP-3
Los volgen	15 punten	15 punten	15 punten
Zit uit de beweging	10 punten	10 punten	10 punten
Af met voorroepen	10 punten Uit de beweging in normale pas	10 punten Uit de beweging in normale pas	10 punten Uit de beweging in snelle pas
Sta uit de beweging		10 punten Uit de beweging in normale pas, ophalen van de hond	10 punten Uit de beweging in snelle pas met voorroepen
Apporteren vlakke grond	15 punten	10 punten	10 punten
Apporteren /springen over haag	15 punten Twee sprongen zonder apporteren 1 mtr haag	15 punten 1 mtr haag	15 punten 1 mtr haag
Apporteren/ klimmen over de klimschutting	15 punten Een (1) klimsprong zonder apporteren Hoogte 160 cm	10 punten Een (1) klimsprong zonder apporteren Hoogte 160 cm	10 punten Klimsprong met apporteren Hoogte 160 cm
Vooruitsturen met af	10 punten	10 punten	10 punten
Af met afleiding	10 punten	10 punten	10 punten
Totaal	100 punten	100 punten	100 punten

Algemene uitleg:

Verbale commando's

Bij het voorroepen mag in plaats van het verbale "hier" commando de naam van de hond worden gebruikt. De naam van de hond in combinatie met een eventueel verbaal commando wordt beschouwd als een dubbel commando.

Reactie van de hond op het verbale commando: De hond moet de oefening met plezier en vertrouwen uitvoeren op het verbale commando van de geleider. Gedrag van angst of stress zal leiden tot puntenaftrek van de oefening.

Extra commando:

1^e extra verbale commando is - 1.5 punten

2^e extra verbale commando is - 2.5 punten

Als een hond na het 2e extra verbale commando een oefening niet uitvoert, wordt de oefening beloond met 0 punten. Als de hond de oefening verkeerd uitvoert (bijv. staat/licht in de zitoefening, zit/staat in de neerwaartse oefening, enz.), wordt de oefening met 50% gedevalueerd.

Als een hond zonder een verbaal commando aan de oefening begint, moet de oefening worden beoordeeld met min 2 punten. Voor het ophalen kan dit oplopen tot min 2 punten

Aanmelden:

Aan het begin van de gehoorzaamheidsoefening meldt de geleider en zijn hond zich in de basispositie bij de keurmeester en vertelt de keurmeester zijn/haar naam, de naam van de hond en het niveau en de afdeling waarin de hond wordt voorgebracht. Dit gebeurt met de hond aangelijnd in het FCI-IGP1-niveau en in de FCI-IGP-2- en FCI-IGP3-niveaus afgelijnd.

Starten en beëindigen van een oefening:

De keurmeester geeft de aanwijzing voor het starten van een oefening. Al het andere, zoals draaien, halthouden, tempowisselingen, etc., wordt zonder aanwijzing uitgevoerd.

De aangegeven tijdsintervallen, van ca. 3 seconden moeten in acht worden genomen, bijvoorbeeld bij het wisselen van het begin naar de eind basispositie, het vasthouden en aannemen van de apporteurblok, het belonen van de hond en bij het begin van een nieuwe oefening.

Als de geleider een oefening vergeet, moet de keurmeester de geleider vragen de ontbrekende oefening te tonen. Er worden geen punten afgetrokken.

Het niet uitvoeren van de oefening heeft invloed op de beoordeling.

Uitvoering Basispositie:

De begin basispositie is de zitpositie van de hond aan de linkerkant van de geleider.

Elke oefening begint en eindigt met een basispositie. De uitgangspositie mag voor elke oefening vanuit de voorwaartse beweging slechts één keer worden ingenomen.

In de basispositie moet de hond rechtop zitten, met aandacht voor de geleider en met het schouderblad op kniehoogte links van de geleider.

In de basispositie mag de geleider niet met de benen gespreid staan en moeten beide armen ontspannen langs het lichaam hangen.

Als de geleider voor de basispositie een extra commando nodig heeft, wordt de deeloefening met min 1,5 punt afgetrokken.

Als hij/zij een tweede extra commando nodig heeft, wordt de deeloefening met min 2,5 punten afgetrokken. Als de hond na het tweede aanvullende verbale commando de basispositie niet inneemt, moet de gehele oefening als "onvoldoende" worden beoordeeld.

Ontwikkeling:

Vanuit de basispositie wordt de ontwikkeling uitgevoerd in de oefeningen "Zit in beweging", "Af met voorroepen", "Sta uit beweging" en "Vooruitsturen met af".

De ontwikkeling moet minimaal 10, maar niet meer dan 15 passen zijn voordat het verbale commando wordt gegeven om de oefening uit te voeren.

Ophalen:

Tijdens de oefeningen waarbij de hond wordt opgehaald, kan de geleider bij het innemen van de basispositie, zijn hond van voren of van achteren benaderen. Bij het roepen van de hond mag in plaats van het verbale commando, de naam van de hond worden gebruikt. De naam van de hond in combinatie met het verbale commando om te komen wordt beschouwd als een dubbel commando. De hond moet snel, vrolijk, doelbewust en direct komen en dicht en recht voor de geleider gaan zitten. Bij het verbale commando voor de basispositie moet de hond direct in de uiteindelijke basispositie gaan.

Belonen:

Belonen is alleen toegestaan in de basispositie na elke oefening. Als dit ook de nieuwe startpositie is voor de volgende oefening, bedraagt de wachttijd ca. 3 seconden. Belonen van de hond moet altijd op dezelfde manier worden uitgevoerd. Belonen op verschillende delen van het lichaam van de hond wordt beschouwd als hulp bij de volgende oefening.

Uitzondering op FCI-IGP 1:

Na elke oefening mag de hond even vrijgemaakt en beloond worden.

Tijdens het korte belonen en vrij zijn (maximaal ongeveer 5 seconden) mag de basispositie verlaten worden. Na dit vrij maken moet de hond in de basispositie worden gebracht en na een tijdsbestek van ongeveer 3 seconden begint de volgende oefening.

Overgangspauze in elke fase:

In de volgende situaties moeten overgangspauzes van ongeveer ca. 3 seconden worden aangehouden:

Beloning	– begin van een nieuwe oefening
Voorzitten	– basispositie innemen
Voor zitten na het apporteren	
Het apporteerblok afnemen	– basispositie innemen
Einde van een oefening	– beloning
Basispositie innemen	– verbale opdracht

Positiefout:

Bij alle technische oefeningen (zitten, staan, af) wordt, afgezien van verder foutief gedrag, de totale oefening met 50% gedevalueerd in geval van een positiefout.

Apporteren:

Bij het gooien van het apporteerblok is het verzetten van een been toegestaan.

Na het weer in positie brengen van het been moet een overgangspauze van ongeveer 3 seconden in acht worden genomen.

Voor linkshandigen is het toegestaan, na overleg met de keurmeester, de hond het commando "zit" te geven om het apporteerblok na een stap zijwaarts te kunnen gooien.

Daarna stapt de geleider terug naar de hond om na een overgangspauze van ongeveer 3 seconden de oefening voort te zetten.

Als de hond na het derde verbale commando het apporteerblok niet afgeeft, wordt hij gediskwalificeerd wegens ongehoorzaamheid.

Tijdens de apporteroefeningen zijn uitsluitend de door de organisator van het examen / wedstrijd ter beschikking gestelde apporteerblokken toegestaan.

Alle deelnemers moeten met hetzelfde apporteerblok werken. Voor de aard van het apporteerblok gelden de volgende bepalingen: Het tussenstuk moet van hout zijn.

De opgegeven gewichten moeten correct zijn.

De afstand van het tussenstuk tot de grond moet minimaal 4 cm zijn.

	IGP-1	IGP-2	IGP-3
Vlakke grond	650 gram	1000 gram	2000 gram
Haag	Zonder apporteren	650 gram	650 gram
Klimschutting	Zonder apporteren	Zonder apporteren	650 gram

Haag:

De haag heeft voor alle niveaus de volgende afmetingen:

Hoogte 100 cm, breedte 150 cm.

Tijdens het examen zijn oefensprongen niet toegestaan

Klimschutting:

De klimschutting bestaat uit twee aan de bovenzijde verbonden klimwanden, 150 cm breed en 191 cm hoog. Onderaan staan deze twee wanden zo ver uit elkaar dat de verticale hoogte voor alle niveaus 160 cm bedraagt. Het gehele oppervlak van de klimschutting moet bedekt zijn met een antislippoppervlak. Op de bovenste helft van elke wand bevinden zich 3 klimrails 24/48 mm.

Alle honden die deelnemen aan een examen moeten over dezelfde klimschutting klimmen.

Tijdens het examen zijn oefensprongen niet toegestaan

Voor aanvang van het examen/ de wedstrijd moet de keurmeester controleren of de voorgeschreven uitrusting aanwezig is en voldoet aan het FCI-IGP examenreglement. Tijdens de beoordeling van elke oefening moet het gedrag van de hond zorgvuldig worden geobserveerd, beginnend bij de basispositie en eindigend bij het einde van de oefening.

Primaire en secundaire onderdelen in de beoordeling.

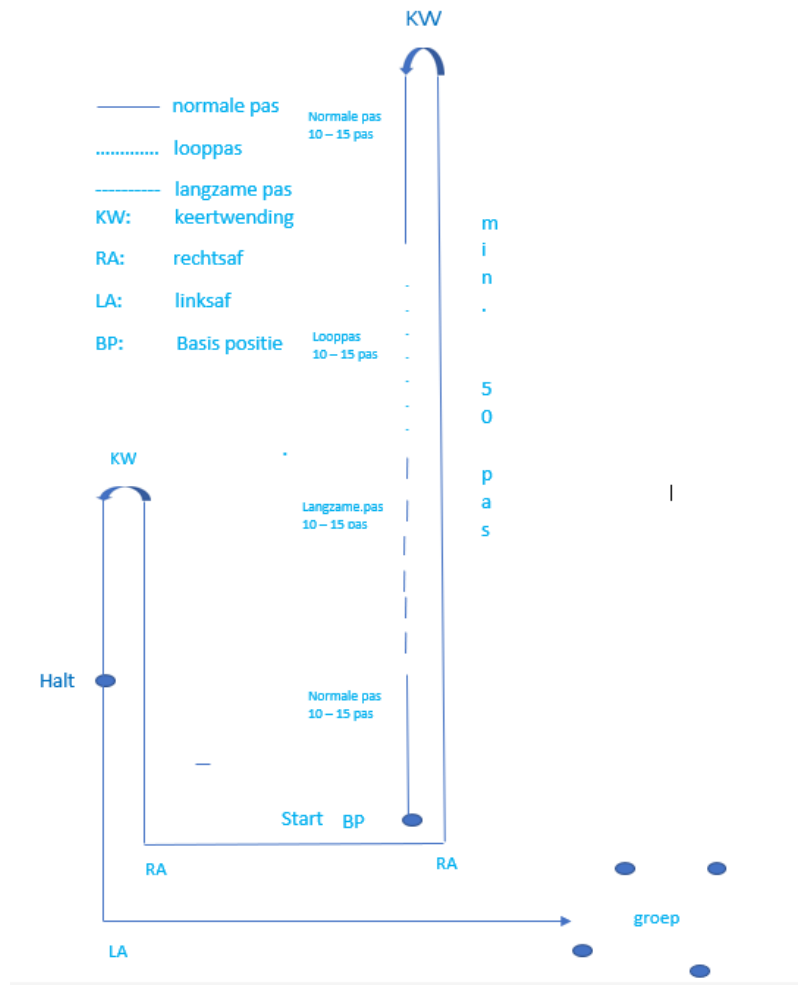
Principes voor de beoordeling van oefeningen:

Om de prestaties op een meer gedifferentieerde manier te kunnen beoordelen, zijn sommige oefeningen opgedeeld in deelgebieden, die vervolgens afzonderlijk moeten worden beoordeeld.

Bij de beoordeling wordt ook onderscheid gemaakt tussen het primaire deel en het secundaire deel van een oefening. Het primaire deel van een oefening moet hoger worden gewaardeerd om zo tot de kern van de oefening te komen.

Meer details vindt u onder de oefeningsbeschrijvingen.

FCI: IGP loop programma

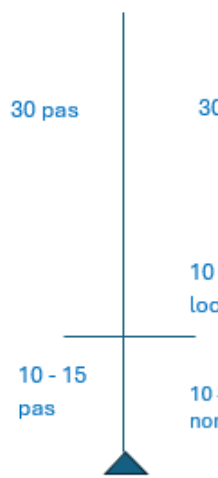

Halt, omdraaien
Terug naar de hond

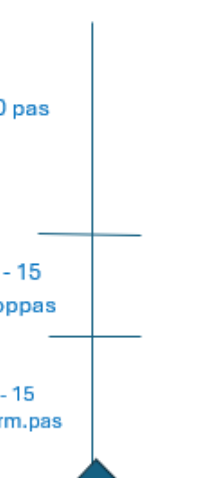
Zit uit beweging

Halt, omdraaien
Hond voorroepen

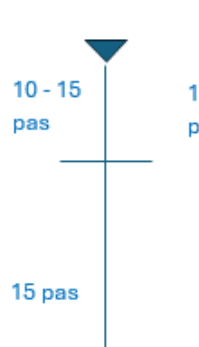
Af met voorroepen IGP 1 +2

Halt, omdraaien
Hond voorroepen

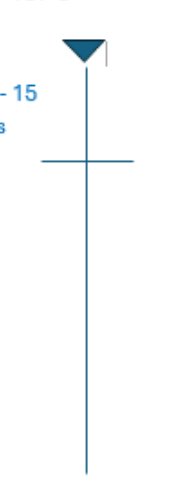
Af met voorroepen IGP 3

Sta uit beweging
IGP 2

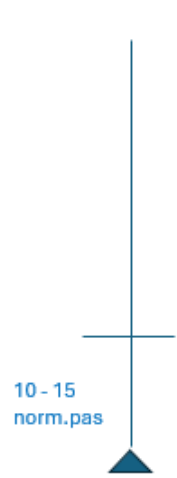
Halt, omdraaien
Terug naar de hond

Sta uit beweging
IGP 3

Halt, omdraaien
Hond voorroepen

Hond ophalen

Vooruit met af

Beschrijving van de oefeningen

Vrij volgen:

De hond moet de geleider aandachtig, met plezier en geconcentreerd volgen vanuit de basisstartpositie met een enkel commando "Volg of voet" en moet altijd aan de linkerkant van de geleider blijven met het schouderblad op ter hoogte van de knie van de geleider.

Het volgen gebeurt volgens de commando's van de geleider. Het loopschema dient te worden aangehouden. Op de eerste rechte lijn worden twee schoten (6 mm kaliber) afgevuurd met een pauze van 5 seconden tussen de schoten en vanaf een afstand van minimaal 15 passen om de schotvastheid van de hond te controleren. De geleider moet de basispositie innemen, op zijn laatst op het tijdstip waarop de tweede geleider de basispositie inneemt voor de oefening "Afliggen met afleiding".

De geleider en de hond moeten een keertwending naar links laten zien. Tijdens de keertwending mag de hond rechts achter de geleider gaan of op zijn plaats blijven ter hoogte van de linkerknie van de geleider. De looppas en de langzame pas moeten duidelijk afwijken van de normale pas.

De verandering van tempo wordt uitgevoerd zonder tussenstappen.

Na de tweede keertwending moet er eenmaal halt worden gehouden. De hond moet direct gaan zitten zonder commando van de geleider. De geleider en de volgende hond moeten in de groep een persoon aan de rechterkant en een persoon aan de linkerkant omcirkelen. (bijvoorbeeld in de vorm van een cijfer 8) en minstens één keer in de groep halhouden bij een persoon. Het staat de keurmeester vrij om herhaling te eisen. Op aanwijzing van de keurmeester verlaat de geleider met de hond de groep en neemt de eind basispositie in. Het belonen van de hond na het verlaten van de groep is alleen toegestaan in de eind basispositie. Het los volgen moet ook worden getoond bij het lopen tussen de oefeningen.

Beoordeling:

Primaire onderdelen :

Correcte houding van de hond, positieve expressie van de hond (gemotiveerd, vrij, attent, geconcentreerd).

Secundaire onderdelen:

Basisposities.

Ook fout is: Tegen de geleider drukken, zijwaartse afwijking, achterblijven, langzame of aarzelende zit, extra verbale commando's, hulp van de geleider, fouten in de basispositie, onoplettendheid, gebrek aan enthousiasme/motivatie en het gedrag (onder de indruk) van de hond, gebrek aan vertrouwen, nervositeit, hectiek en abnormaal activiteit leidt tot overeenkomstige puntenaftrek

De hond moet onverschillig staan tegenover de schoten. Als de hond schotschuw is, wordt hij gediskwalificeerd en worden alle al behaalde punten verwijderd.

Als de reactie van de hond niet duidelijk is, kan de keurmeester de schotzekerheid van de hond afzonderlijk controleren met extra schoten.

Zit uit de beweging:

1e deel: Basispositie, ontwikkeling, uitvoering van de "zit". 50% van de punten

2e deel: Weglopen van de hond door de geleider en teruggaan naar de hond door de geleider, uiteindelijke basispositie. 50% van de punten

Op aanwijzing van de keurmeester start de geleider beginnen met de "zit"-oefening.

Na een ontwikkeling van minimaal 10 tot maximaal 15 passen bij normaal volgen, moet de hond onmiddellijk en recht gaan zitten op het verbale commando, zonder dat de geleider zijn pas verandert of achteromkijkt. De hond moet het commando zonder stress of angstgedrag aannemen en kalm en aandachtig blijven naar de geleider.

De geleider gaat 15 passen verder en draait zich naar zijn/haar hond. Op aanwijzing van de keurmeester keert de geleider in normale pas terug naar zijn/haar hond en gaat direct in de basispositie. Daarna mag de geleider zijn/haar hond kort belonen

Speciale bepaling voor FCI-IGP 1:

Na de ontwikkeling mag de geleider stoppen en een verbaal commando geven voor “zit” geven voordat hij zich van de hond verwijderd.

Speciale bepaling voor FCI-IGP :

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

Bij deze oefening zijn de belangrijkste onderdelen de directe en snelle uitvoering van de “zit”, de manier waarop de hond reageert op het commando en de aandacht van de hond voor de geleider.

Secundaire onderdelen:

De basisposities aan het begin en einde.

Ook fout is: Langzaam gaan zitten, het tonen van stress, angst en onzekere reacties bij het aannemen van het verbale commando of rusteloos en onoplettend zitten krijgen naast andere fouten ook puntenaftrek.

Als de hond staat of ligt, wordt de oefening bovendien verminderd met 50% van het totaal aantal punten.

Afliggen met voorroepen:

1e deel: Basispositie, ontwikkeling en uitvoering van het “af”-commando, 50% van de punten.

2e deel: Hond achterlaten, aandacht van de hond voor de geleider, terugroepen, uiteindelijke basispositie, 50% van de punten.

Op aanwijzing van de keurmeester moet de geleider de oefening “afliggen met voorroepen” beginnen vanuit een basispositie. Deze basispositie kan de eind basispositie van de ‘zitoefening’ zijn.

De ontwikkeling van minimaal 10 tot maximaal 15 passen gebeurt in een normaal tempo.

Bij het verbale commando om af te gaan, moet de hond onmiddellijk afgaan, recht in de juiste richting, zonder dat de geleider zijn/haar beweging verandert of achteromkijkt.

De geleider loopt minimaal 30 passen door en draait zich rechtstreeks naar de hond.

De hond moet kalm blijven en aandachtig zijn naar de geleider. Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider de hond. De hond moet onmiddellijk, snel en met aandacht naar de geleider komen en dicht voor hem/haar zitten.

Na 3 seconden geeft de geleider een verbaal commando opdracht aan de hond om naar de basispositie te gaan. Daarna mag de geleider de hond kort belonen.

Speciale bepaling voor FCI-IGP1

Na de ontwikkeling mag de geleider halthouden en het verbale commando voor het af gaan geven voordat hij/zij bij de hond wegloupt.

Speciale bepaling voor FCI-IGP3

Na de eerste 10-15 passen in normale pas, gaat het team, na een verbaal commando van de geleider, verder met nog eens 10-15 passen in looppas voordat het verbale commando voor af wordt gegeven.

Na het verbale commando loopt de geleider nog minstens 30 passen en draait zich direct naar de hond om.

Beoordeling:**Primaire onderdelen:**

In deze oefening zijn de uitvoering van de “af”, de manier waarop de hond het commando aanneemt, de snelle uitvoering van de af en aandacht voor de geleider.

Secundaire onderdelen:

De basisposities aan het begin en einde van de oefening.

Ook fout is: Langzaam afgaan, bewegen in de af positie, het tonen van stress, angstreacties bij het aannemen

van het commando en rusteloos of onoplettend gedrag van de hond tegenover de geleider, leiden tot overeenkomstige aftrek naast andere fouten. Als de hond zit of staat, wordt de oefening verplicht geëvalueerd met – 50% van het totaal aantal punten. Voor een hond die het tweede extra commando niet uitvoert, wordt de oefening beoordeeld als “Onvoldoende” met 0 punten. In dit geval mag de hond opgehaald worden en doorgaan naar de volgende oefening.

Sta uit de beweging FCI-IGP 2:

1e deel: Basispositie, ontwikkeling, uitvoering sta commando, 50% van de punten

2e deel: Bij de hond weglopen, aandacht en terugkeer voor de geleider, definitieve basispositie, 50% van de punten. Na een ontwikkeling van 10 tot 15 normale passen en op verbaal commando moet de hond onmiddellijk recht in de richting van de geleider gaan staan, zonder dat de geleider zijn/haar gang verandert of achteromkijkt. De hond moet kalm blijven en aandacht besteden aan de geleider, terwijl de geleider in normale pas ongeveer 15 passen weggaat en zich dan direct naar de hond omdraait. Op aanwijzing van de keurmeester keert de geleider terug naar de hond, gaat aan de rechterkant van de hond staan en neemt zijn hond met een verbaal commando in de basispositie.

Sta buiten beweging: FCI-IGP-3:

1e deel: Basispositie, ontwikkeling, uitvoering sta commando, 50% van de punten.

2e deel: Bij de hond weglopen, aandacht en terugkeer voor de geleider, definitieve basispositie, 50% van de punten.

Na een ontwikkeling van 10 tot 15 looppassen moet de hond onmiddellijk na het verbale commando recht in de richting van de geleider blijven staan, zonder dat de geleider van loop verandert of achteromkijkt. De geleider loopt minimaal 30 passen en draait zich rechtstreeks om naar zijn/haar hond. De hond moet kalm en aandachtig naar de geleider blijven, tot het verbale commando om terug te komen naar de geleider. Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider de hond voor met een verbaal commando “hier” of “de naam van de hond”. De hond moet snel, vrolijk en, in directe lijn komen en dichtbij en recht voor de geleider gaan zitten. De hond moet na het verbale commando “voet” direct naar de eind basispositie gaan.

Beoordeling:**Primaire onderdelen zijn:**

Onmiddellijk stoppen en staan, rustig gedrag zonder tekenen van stress of gebrek aan zelfvertrouwen, en aandacht voor de geleider. De hond moet ook een snelle en doelbewuste uitvoering van de terugroepactie laten zien en rechtop voor de geleider zitten.

Secundaire onderdelen: zijn: de uitvoering van de begin- en eindbasisposities.

Ook fout is: Onrustig of onoplettend staan, en in FCI-IGP 3 leidt een gebrek aan snelle en doelgerichte voorkomen en hulp van de geleider zoals een gespreide beenstand, tot overeenkomstige puntenaftrek samen met andere fouten.

Als de hond gaat zitten of liggen, wordt de oefening als “onvoldoende” beoordeeld met een verplichte aftrek van 50% van de gehele oefening. Voor een hond die niet op het tweede extra commando naar zijn geleider komt, wordt de oefening met 0 punten “onvoldoende” beoordeeld. In dit geval mag de hond opgehaald worden en doorgaan naar de volgende oefening.

Apporteren over de vlakke grond voor alle niveaus:

Op de grond moet een vierkant van 4 bij 4 meter worden gemarkeerd, beginnend op 8 meter afstand van de basispositie. Terwijl de hond in een rechte basispositie zit, gooit de geleider het apporteerblok binnen dit vierkant. Als het apporteerblok buiten het vierkant terechtkomt, wordt het in het midden van het vierkant geplaatst door een assistent (examenleider), die daarna naast de keurmeester gaat staan. Hierna geeft de keurmeester een teken aan de geleider om het commando tot apporteren te mogen geven. Tijdens de worp is het toegestaan een been te verzetten.

Als de voet van de geleider beweegt terwijl de geleider het apporteerblok gooit, gaan er geen punten verloren als dit geen invloed heeft op de hond. Als het been tijdens de worp wordt bewogen, moet er een pauze van 3 seconden worden genomen na terugkeer naar de basispositie. Het verbale commando “apport”, mag pas gegeven worden als het apporteerblok stilligt of nadat de assistent achter de geleider staat. Op het verbale commando voor “apport” moet de hond rechtstreeks naar het apporteerblok lopen, deze onmiddellijk oppakken, zich direct omdraaien en direct terugkeren naar de geleider en het apporteerblok direct in de voorzitpositie presenteren.

De hond moet snel en gemotiveerd naar het blok rennen, het blok direct opnemen en in hetzelfde snelle tempo naar de geleider terugkeren. Tijdens het presenteren van het apporteerblok en ook tijdens het apporteergedeelte moet het apporteerblok stevig en rustig worden vastgehouden totdat de geleider de hond, na ongeveer drie seconden, het commando geeft het apporteerblok af te geven.

De hond moet kort en recht voor de geleider zitten, zodat de geleider het apporteerblok gemakkelijk van de hond kan overnemen. Het aanraken of aanstoten van de geleider is foutief.

De hond moet het apporteerblok aan de geleider presenteren.

Na het afnemen van het apporteerblok en ca. 3 seconden pauze, wordt de hond in de eind basispositie genomen. Nadat het apporteerblok is afgenomen, wordt het apporteerblok in de rechterhand van de geleider gehouden met de arm recht naar beneden aan de rechterzijde van de geleider. Na nog een pauze van 3 seconden geeft de geleider het verbale commando voor de hond om in de eind basispositie te gaan.

Dit kan worden bereikt doordat de hond om de geleider heen gaat, of rechtstreeks vanaf de voorkant naar de linkerkant van de geleider naar de basispositie. Vervolgens moet de geleider het apporteerblok terug op de standaard plaatsen. Tijdens dit onderdeel moet de hond met de geleider meegaan zoals beschreven bij “volgen”.

Voor linkshandige mensen mag de geleider, na toestemming van de keurmeester om de hond een “zit”-commando te geven, één stap naar rechts doen, het apporteerblok gooien en dan terug naar de hond stappen om de oefening voort te zetten.

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

In deze oefening zijn: uitvoering van het apporteren, gemotiveerd en snel lopen naar het apporteerblok en dan terug naar de geleider met dezelfde snelheid, dicht voor de geleider zitten en het apporteerblok presenteren, en de manier waarop de hond het commando “los” aanneemt.

Secundaire onderdelen zijn:

De uitvoeringen van de start- en eindbasisposities.

Ook fout is: Als de hond langzaam gedrag vertoont, enige vorm van stress vertoont, ongemotiveerd of niet doelbewust is op weg naar voren en/of terugkomst, een foutief oppakken laat zien, het apporteerblok laat vallen, met het apporteerblok speelt of knaagt, de geleider een gespreide beenhouding heeft, er fouten zijn in de presentatie, fouten in de zithouding en/of in de basisposities (bijvoorbeeld rusteloos gedrag) en eventuele hulp van de geleider, zal er puntenaftrek plaatsvinden.

Basispositie voor de haag- en klimschutting:

De afstand vanaf de basispositie van de geleider en hond vóór de haag- en klimschutting moet op ongeveer 4 meter worden gemarkeerd. Dit is de minimale afstand voor de basispositie voor deze oefeningen.

Het is de geleider toegestaan om zijn/haar basispositie achter deze lijn in te nemen.

FCI-IGP-1: 2 sprongen zonder apporteren over een haag:

Afmetingen haag voor alle niveaus: hoogte 100 cm breedte 150 cm.

De geleider neemt de basispositie in op of achter de gemarkeerde plaats vóór de haag.

Op aanwijzing van de keurmeester start de geleider met de oefening.

Na het commando zit en blijf gaat de geleider naar de andere kant van de haag en gaat in de basispositie op ongeveer 4 meter van de haag staan.

Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider zijn/haar hond met de commando's "hoog" en het "hier". De hond moet een krachtige sprong over de haag laten zien en recht en dicht voor de geleider zitten. Na een verbaal commando moet de hond snel in de basispositie gaan. Vervolgens moet de oefening op dezelfde manier in de andere richting worden herhaald.

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn:

Krachtig met vertrouwen en vrij over de haag springen, kort en recht voor de geleider zitten.

Secundaire onderdelen zijn:

Fouten in de start-basispositie en fouten bij het finishen naar de uiteindelijke basispositie.

Extra beoordeling:

Als de hond de haag aanraakt, wordt er maximaal 1 punt afgetrokken. Als de hond op de haag springt, worden per sprong maximaal 2 punten afgetrokken.

Omvallen van de haag, min 5 punten en de haag wordt teruggezet voor de tweede sprong.

Ook fout is:

Fouten in de basispositie, aarzelende en krachteloze sprongen, fouten in de terugsprong naar de geleider, maar ook fouten in de afwerking en de hulpen van de geleider leiden tot devaluatie.

Apporteren over een haag: FCI-IGP 2 en FCI-IGP 3, apporteerblok ter beschikking gesteld door de organisatie.

Een rechthoek van 2 meter breed en 4 meter lang wordt op de grond gemarkeerd, beginnend 6 meter voorbij de haag. Vanuit een rechte basispositie gooit de geleider het apporteerblok binnen dit vierkant. Als het apporteerblok niet in de rechthoek terechtkomt, zal een assistent (examenleider), op aanwijzing van de keurmeester, het apporteerblok verticaal naar boven houden zodat de hond deze kan zien en deze in het midden van de rechthoek plaatsen.

De assistent gaat daarna naast de keurmeester staan. De keurmeester geeft een teken dat de geleider mag gaan apporteren.

De hond moet vrij en rustig naast zijn geleider zitten. Op het verbale commando om te springen moet de hond een vrije sprong maken. Tijdens de sprong moet het verbale apporteercommando worden gegeven.

De hond moet snel en direct naar het apporteerblok gaan, dit onmiddellijk oppakken en met een vrije sprong over de haag direct terugkeren naar de geleider. De hond presenteert het apporteerblok door recht voor de geleider te gaan zitten.

De hond moet dicht voor de geleider zitten, zodat de geleider gemakkelijk het apporteerblok kan afnemen.

Het aanstoten van de geleider door de hond, ook al is het maar een klein beetje, is fout.

De hond moet de hele oefening zonder enig teken van stress en op een gemotiveerde manier uitvoeren, waarbij hij krachtige vrije sprongen laat zien zonder de haag te raken.

Tijdens de presentatie voor de geleider en tijdens het apporteren moet het apporteerblok stevig en rustig worden vastgehouden.

De hond moet gedurende een periode van 3 seconden het apporteerblok zittend dicht voor de geleider presenteren, totdat de hondengeleider het commando geeft om het apporteerblok af te geven.

Na het afnemen van het apporteerblok en een pauze van ongeveer 3 seconden moet de hond een verbaal commando krijgen om de eind basispositie in te nemen, hetzij door om de geleider heen te gaan, hetzij direct van voren naar de linkerkant van de geleider.

Het apporteerblok moet in de rechterhand van de geleider worden gehouden met de arm recht naar beneden aan de zijkant van de geleider.

De geleider moet het apporteerblok vervolgens weer op de standaard plaatsen. De hond volgt de geleider in de juiste vrije volgorde naar de apporteerblokken standaard.

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

In deze oefening zijn krachtige vrije sprongen en een correcte uitvoering van het apporteren.

Secundaire onderdelen:

Zijn de uitvoering van de begin- en eindbasisposities.

Als de hond een langzame, gestreste, ongemotiveerde, niet doelbewuste sprong heen en/of terug laat zien, een foutieve opname van het apporteerblok laat zien, het apporteerblok laat vallen, met het apporteerblok speelt of erop knaagt, de geleider een gespreide beenstand heeft, of als er fouten zijn in de houding van de hond en/of de presentatie, bij het voorkomen en in de basisposities (bijvoorbeeld onrustig gedrag) en eventuele geleider hulp vindt er puntaftrek plaats.

- Als de hond de haag aanraakt, wordt er per sprong maximaal 1 punt afgetrokken.
  - Als de hond op de haag stapt, worden per sprong maximaal 2 punten afgetrokken.
  - Een gedeeltelijke score is alleen mogelijk als ten minste één sprong en het "apporteur"-gedeelte zijn uitgevoerd uit de drie onderdelen (uitgaande sprong - terugsprong - apporteren) van de oefening.
  - Als de hond perfect heen en terugspringt, maar het apporteerblok niet terugbrengt, wordt de oefening met 0 punten gewaardeerd.
  - Als de hond tijdens de sprong de haag omstoot, worden er 4 punten afgetrokken.
- Als de hond erin slaagt om met het apporteerblok terug te keren over de omgegooide haag, wordt de oefening met 1 punt gewaardeerd. Als de terugsprong over de omgevallen haag niet kan worden getoond, wordt de oefening met 0 punten gewaardeerd krijgt de oefening 0 punten.

Klimsprong over de klimschutting: Voor de FCI-IGP1 en FCI-IGP 2, 160 cm hoog.

(5 punten voor apporteren en 2 x 5 punten voor de sprongen)

De geleider neemt de startpositie in vóór de klimschutting. Na het zitcommando begeeft de geleider zich naar de andere kant en gaat op een afstand van minimaal 4 meter van de klimschutting staan. Op instructie van de keurmeester roept hij/zij zijn/haar hond met het verbale commando “hoog” en “hier”. De hond moet met een krachtige klimsprong naar de geleider komen en recht voor hem zitten. Na ca. 3 seconden wordt de hond met een verbaal commando in de basispositie gebracht.

Beoordeling:

Primaire onderdelen:

Een krachtige sprong over de klimschutting en recht voor de geleider gaan zitten.

Secundaire onderdelen:

Fouten in de begin- en eindbasispositie

Tot de fouten behoren onder meer: fouten in de basispositie, aarzelend en krachteloos springen, fouten in de heen sprong van de geleider af, maar ook fouten in de afwerking en hulp van de geleider leiden tot puntenaftrek.

Er moet speciale aandacht worden besteed aan het feit dat de hond beide zijden van de klimschutting met alle vier de poten moet aanraken.

Als de hond van de klimschutting springt zonder het tweede deel van de klimschutting te raken, wordt de oefening als volgt gedevalueerd:

In FCI-IGP 1 met min 5 punten naar “onvoldoende”.

In FCI-IGP 2 met min 3,5 punten naar “onvoldoende”.

Als de hond een of beide delen van de klimsprong slechts met 2 poten aanraakt, is de klimsprong voldoende en moet er een puntenaftrek plaatsvinden

Voor FCI-IGP 1 van min 3,5 punten

Voor FCI-IGP 2 van min 2,5 punten.

Apporteren over een klimschutting: FCI-IGP 3, 160 cm hoog.

Op de grond moet een rechthoek van 2 meter breed en 4 meter lang worden gemarkeerd, beginnend op 6 meter van de klimschutting. Vanuit een rechte basispositie gooit de geleider het apporteerblok binnen deze rechthoek. Als het apporteerblok niet in de rechthoek terechtkomt, legt een assistent (examenleider), op instructie van de keurmeester, het apporteerblok in het midden van de rechthoek neer en gaat naast de keurmeester staan. De keurmeester geeft een teken aan de geleider dat hij een commando voor apporteren mag geven.

De hond moet vrij en rustig naast zijn geleider zitten. Na een pauze van 3 seconden geeft de geleider de hond een verbaal commando “hoog” om te klimmen en tijdens het klimmen een verbaal commando “apport” om het apporteerblok op te halen. De hond moet de gehele oefening gemotiveerd en zonder stress uitvoeren en krachtige klimsprongen tonen.

Na het apporteren en de klimsprongen terug moet de hond direct voor de geleider gaan zitten, zodat de geleider het apporteerblok gemakkelijk van de hond kan afnemen.

Tijdens het apporteren en aanbieden aan de geleider moet het apporteerblok gedurende een periode van 3 seconden stevig en rustig worden vastgehouden totdat de geleider het verbaal commando geeft om het apporteerblok los te laten. Na nog een pauze van 3 seconden geeft de geleider het verbaal commando aan de hond om in de eind basispositie te gaan.

De hond mag achter de geleider rondlopen of direct van voren naar de linkerkant van de geleider naar de basispositie gaan.

Vervolgens plaatst de geleider het apporteerblok terug op de standaard. De hond volgt de geleider in de juiste vrije volgorde naar de apporteerstandaard. Bij de apporteerstandaard mag de hond staan of zitten terwijl de geleider het apporteerblok pakt of plaatst.

Beoordeling:

Ongemotiveerd en ongericht gedrag van de hond, fouten bij het oppakken van het apporteerblok, het laten vallen van het apporteerblok, de hond speelt met het apporteerblok of knaagt erop, de geleider staat met de benen gespreid, fouten bij het voorzitten en in de basisposities (bijv. rusteloos gedrag), en de hulp van de geleider resulteert in puntenverlies.

Om een deelbeoordeling te krijgen, moet de hond minstens één klimsprong en apporteren laten zien. Er moet een krachtige klimsprong worden getoond.

Primaire onderdelen :

Krachtige klimsprongen met vertrouwen en het correct apporteren, aanbieden en voorzitten.

Secundaire onderdelen:

Fouten in de begin basispositie, fouten in het voorzitten en fouten bij het afwerken naar de eind basispositie.

Ook fout is: Ongemotiveerd gedrag van de hond, fouten bij het oppakken van het apporteerblok, het laten vallen, spelen of knagen, houding van de geleider, fouten in de voorzit en in de basisposities (bijv. onrustig gedrag), hulp van de geleider en leiden dienovereenkomstig tot een devaluatie van de oefening.

Richtlijnen voor beoordeling:

Een deelbeoordeling van de oefening is alleen mogelijk als minimaal één klimsprong en het onderdeel "apporteren" worden uitgevoerd.

Als een klimsprong niet wordt uitgevoerd, wordt de oefening met 5 punten afgewaardeerd.

Vooruitsturen met af:

1e deel:

Basispositie, opbouw, uitvoering van het vooruitstuur gedeelte, 50% van de punten.

2e deel: Na aanwijzing van de keurmeester, het afgaan, definitieve basispositie, 50% van de punten.

Als de hond de minimale afstand niet aflegt of niet met 3 commando's gestopt kan worden, krijgt de oefening 0 punten. Bij het verbale eenmalige commando om vooruit te gaan met geheven arm, blijft de geleider stilstaan en stuurt zijn/haar hond vooruit. Vervolgens moet de hond minimaal 20 meter in een rechte lijn in de aangegeven richting lopen. Op aanwijzing van de keurmeester geeft de geleider het verbale commando om de hond af te laten gaan, wat onmiddellijk moet worden uitgevoerd. Het is de geleider toegestaan de arm omhoog te houden in de richting van de oefening totdat de hond is afgegaan. Als de hond bij het eerste commando niet afgaat, moet de geleider binnen drie seconden zelfstandig een tweede commando geven, dit geldt ook voor het derde commando.

Op aanwijzing van de keurmeester gaat de geleider naar zijn hond toe en gaat naast hem staan.

Op aanwijzing van de keurmeester geeft de geleider het commando aan de hond om te gaan zitten.

De hond moet snel, rechtop en kalm in de basispositie zitten.

Beoordeling

Primaire onderdelen zijn:

Direct, rechtdoor en snel vooruitlopen en de directe reactie en uitvoering op het verbale commando om af te gaan.

Secundaire onderdelen zijn:

De ontwikkeling, het aannemen van het commando, onrust tijdens het af gaan en fouten in de basisposities.

Fouten in de ontwikkeling, langzaam of onzeker vooruitgaan, vertraagd stoppen, vertragen, onrustig afremmen en fouten in de uitvoering van de basispositie en hulp van de geleider, leiden tot devaluatie van de oefening.

- De hond stopt op het eerste commando, maar gaat niet af, na het tweede commando gaat de hond af -1,5 punten.
- De hond stopt op het eerste commando, maar gaat pas af na het derde commando -2,5 punten.
- De hond stopt op het eerste commando, maar gaat niet af na derde commando. -3,5 punten.
- De hond stopt niet op het eerste commando, maar stopt en gaat af na het tweede commando -2,5 punten.
- De hond stopt niet bij het 1e of 2e commando, maar stopt onmiddellijk af op het 3e commando -3,5 punten.
- Hond kan niet worden gestopt met 3 commando's. 0 punten.

Afliggen met afleiding:

Tijdens het uitvoeren van het loopprogramma van de andere hond wordt de oefening afliggen met afleiding getoond. De hond wordt op een door de keurmeester aangewezen positie geplaatst vanuit de basispositie met het commando "af". De geleider moet dan de hond verlaten en op aanwijzing van de keurmeester de positie innemen volgens het examenniveau:

In FCI-IGP1 bevindt de geleider zich op minimaal 10 meter afstand in het zicht zijdelings van de hond.

In FCI-IGP 2 bevindt de hondengeleider zich op minimaal 20 meter afstand in het zicht van de hond, maar met de rug van de geleider naar de hond gekeerd.

In FCI-IGP 3 bevindt de hondengeleider zich op minimaal 30 meter afstand uit het zicht.

De hond moet rustig en kalm blijven liggen, zonder invloed van de geleider, terwijl de andere hond aan het werk is.

Bij het lopen naar de afligplaats en na het ophalen moet de hond op de voorgeschreven manier volgen.

Beoordeling

Primaire onderdelen zijn: aannemen van het commando, rustig en kalm gedrag zonder beweging tijdens het afliggen (kruipen etc.)

Secundaire onderdelen zijn fouten in de basisposities.

Als de hond de af positie in FCI-IGP1 met meer dan twee (2) en in FCI-IGP 2 en FCI-IGP 3 met meer dan drie (3) meter verlaat, zijn de volgende regels van toepassing om een gedeeltelijke aftrek van -50% plus toe te staan zonder andere fouten.

Als de hond de af positie verlaat maar op de plaats blijft of zit, wordt er een aftrek van -50% toegepast.

FCI-IGP-1: Deelwaardering is mogelijk als de andere hond de derde oefening heeft voltooid.

FCI-IGP-2: Deelwaardering is mogelijk als de andere hond de vierde oefening heeft voltooid.

FCI-IGP-3: Deelwaardering is mogelijk als de andere hond de vijfde oefening heeft voltooid.

Als de hond bij het ophalen naar de geleider loopt ,gaat, worden er maximaal 3 punten afgetrokken. Als de hond de liggende positie verlaat maar binnen het bereik van drie meter (FCI-IGP1 twee meter) blijft tijdens zitten of staan, is er een aftrek van maximaal -50%.

Afd. C - Pakwerk - (FCI-IGP-1-3)

Algemene bepalingen:

Veldmarkeringen

De veldmarkeringen moeten duidelijk zichtbaar zijn voor de geleider, de keurmeester en de pakwerker:

- Positie van de geleider voor het aan de voet roepen vanuit de bewaking in het verstek
- Positie voor de pakwerker om de vlucht te starten en de afstand (20 passen) waar binnen de hond de pakwerker moet hebben ingebeten. (Zie schetspagina...)
- Boogmarkering voor het afleggen van de hond voor de vlucht. (Zie schets)
- Markering voor de geleider voor de oefening "Aanval op de hond uit beweging" (FCI-IGP2+3)

Verstekken

Op een geschikte locatie worden 6 verstekken (3 verstekken aan elke kant) aan elke kant van het veld verspringend geplaatst (zie schets). Op alle examenniveaus (FCI-IGP 1-3) moeten alle 6 de verstekken worden opgesteld.

Basis benodigdheden

Het beoordelen van het instinctieve gedrag, het zelfvertrouwen, het vermogen om met stress om te gaan, de grijpprestaties en de gehoorzaamheid gebeurt gedurende de gehele verdedigingsdienst. De hond moet tijdens de gehele verdedigingsdienst zelfverzekerd en overtuigend zijn naar de pakwerker.

Bij alle pakwerk oefeningen mag de hond alleen bijten in de bijtmouw. Het bijten in andere onbeschermdede lichaamsdelen van de pakwerker leidt tot onmiddellijke diskwalificatie (DQ). In alle onderdelen van de oefeningen moet de hond niet onder de indruk zijn en een volledige, energieke en vooral consistente beet tonen. Bij de stokdreigingsproef wordt de hond door de pakwerker bedreigd met een softstok, zonder aangeraakt of geslagen te worden.

De dreiging moet energiek door de pakwerker worden uitgevoerd.

Beoordeling:

In het bijzonder moeten de volgende belangrijke beoordelingscriteria in acht worden genomen:

- Reactie van de hond op de aanvallen, zelfvertrouwen, rustige, vaste en volle beet
- Bewakingsfase, zelfverzekerd en dominant gedrag dichtbij en naar de pakwerker gericht
- Gehoorzaamheid, de hond moet gedurende de gehele verdedigingsdienst onder controle staan van de geleider.

Verdere beoordelingscriteria:

Aftrek van één kwalificatie	Enigszins onopmerkzaam bewaken en/of lichte hinder in de bewakingsfase
Aftrek van twee kwalificaties	Sterk onoplettend bewaken en/of sterk hinderen in de bewakingsfase
Aftrek van drie kwalificaties	De hond bewaakt de pakwerker niet, maar blijft wel bij de pakwerker
Onvoldoende	De hond verlaat de pakwerker en gaat de inlopende geleider tegemoet
Afbreken	De hond is niet bestand tegen de belasting van de pakwerker en komt uit de mouw en laat zich verdringen De hond verlaat de pakwerker voordat de keurmeester aanwijzing geeft aan de geleider om te naderen of de geleider geeft de hond het commando om bij de pakwerker te blijven

Extra Commando's – Afwaardering

Als de hond na het eerste commando niet lost, krijgt de geleider de aanwijzing van de keurmeester voor maximaal twee extra commando's om de hond uit te laten lossen.

Traag lossen	1e Extra Commando met onmiddellijk lossen	1e Extra Commando met traag lossen	2e Extra Commando met onmiddellijk lossen	2e Extra Commando met traag lossen	Niet lossen na het tweede extra commando
0.5 – 3.0	3.0	3.5 – 6.0	6.0	6.5 – 9.0	Diskwalificatie

Als de hond tijdens het zijtransport de positie tussen de pakwerker en de geleider verlaat, wordt het transport gestopt en heeft de geleider 2 gecombineerde commando's "Hier-Voet" om de hond weer in de positie tussen hemzelf en de pakwerker te brengen. Het transport gaat dan door.

Beoordeling

Rugtransport FCI-IGP2

1e Extra mondeling commando -1,5 punt "voldoende"

2e Extra mondeling commando -2,5 punten "onvoldoende"

- Oefeningen "Aanval vanuit het rugtransport" en "Aanval op de hond uit beweging"

1e Extra verbaal mondeling commando -3,5 punten "voldoende"

2e Extra verbaal commando -5,0 punten "onvoldoende"

Als de hond tijdens het zijtransport de positie naast de geleider verlaat, is een extra verbaal commando "hier/volg" toegestaan om de hond onder controle te brengen.

Als de hond gehoorzaamt, moet de algehele oefening als “voldoende” worden beloond. Als de hond bij het eerste extra verbaal commando niet onder controle wordt gebracht, mag de geleider een tweede extra verbaal commando “hier/volg” geven. Als de hond gehoorzaamt, moet de totale oefening als “onvoldoende” worden beloond. Als de hond dat niet doet, wordt hij gediskwalificeerd wegens ongehoorzaamheid.

Als de hond tijdens het zijtransport de pakwerker in de mouw bijt, mag de geleider nog één extra verbaal commando “hier/voet” geven om de hond weer onder controle te brengen. Als de hond dit commando opvolgt, wordt de oefening met min 14 punten afgewaardeerd tot “onvoldoende”. Als de hond niet onder controle wordt gebracht, wordt de hond gediskwalificeerd wegens ongehoorzaamheid.

Primaire en secundaire onderdelen van de oefeningen:

Voor de afweging in de beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen primaire en secundaire onderdelen van de individuele oefeningen, waarbij significante fouten deel ertoe kunnen leiden dat de gehele oefening als onvoldoende wordt beoordeeld of dat er een diskwalificatie wordt uitgesproken. Meer gedetailleerde beschrijvingen volgen bij de individuele oefeningen. Secundaire onderdelen zijn minder belangrijke onderdelen.

Als de hond tijdens een aanval de beet niet vasthoudt, wordt de oefening afgewaardeerd met 5 punten plus andere fouten, zoals gebrek aan zelfvertrouwen of gebrek aan vastheid in de beet.

Oefeningen	FCI-IGP-1	FCI-IGP-2	FCI-IGP-3
Revieren	5	5	10
Stellen en aanblaffen	15	15	15
Vlucht verhindering	20	15	10
Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase	30	20	15
Rugtransport	-	5	5
Verdediging van de hond vanuit het rugtransport	-	-	15
Verdediging van de hond vanuit de beweging	30	20	15
Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase	-	20	15
Totaal punten	100	100	100

Examen niveau FCI-IGP-1 tot IGP-3 (oefeningen en puntentoekening).

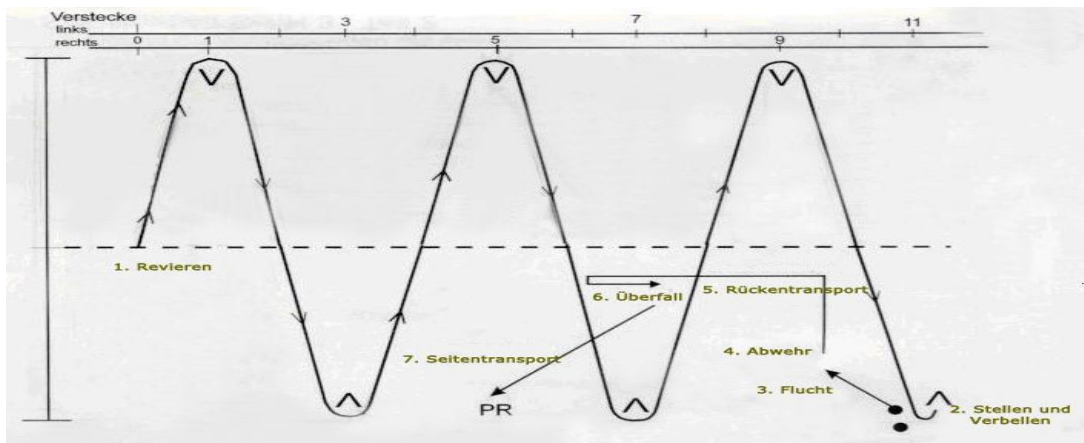
Aanmelden:

De geleider met de hond, meld zich aan, in FCI-IGP1 in de basispositie bij de keurmeester met de hond aangeliind. Op het niveau FCI-IGP 2 en FCI-IGP 3 start afd. C wanneer de geleider met hond voor de oefening "Revieren" in de basispositie staat in de richting van de keurmeester en de keurmeester zijn hand opsteekt om te bevestigen dat ze mogen beginnen met revieren.

Revieren naar de pakwerker:

De start moet plaatsvinden in de basispositie in de richting van de keurmeester, na toestemming van de keurmeester wordt een nieuwe basis genomen in de richting van het eerste verstek.

FCI-IGP-1 2 Verstekken	FCI-IGP-2 4 verstekken	FCI-IGP- 3 6 Verstekken
<p>De hond wordt, aangelijnd, ter hoogte van verstek 5 naar de startpositie op de middenlijn geleid.</p> <p>De geleider neemt daar een basispositie in en verwijdert de lijn. De geleider steekt een arm op en geeft aan dat hij gereed is om met de oefening te beginnen.</p> <p>Na de aanwijzing van de keurmeester wordt de hond naar verstek 5 gestuurd en na een verbaal commando naar verstek 6.</p>	<p>De hond wordt ter hoogte van verstek 3, los van de lijn, naar de startpositie op de middenlijn geleid.</p> <p>De geleider neemt daar een basispositie in. De geleider steekt een arm op en geeft aan dat hij gereed is met de oefening te beginnen.</p> <p>Na de aanwijzing van de keurmeester wordt de hond aangezet om te revieren.</p>	<p>De hond wordt ter hoogte van verstek 1, los van de lijn, naar de startpositie op de middenlijn geleid.</p> <p>De geleider neemt daar een basispositie in. De geleider steekt een arm op en geeft aan dat hij gereed is met de oefening te beginnen.</p> <p>Na de aanwijzing van de keurmeester wordt de hond aangezet om te revieren.</p>

Op het commando “revier” en een handgebaar met de rechter- of linkerarm voor de richting, wordt de hond gestuurd om de verstekken te doorzoeken. De hond moet snel en direct de verstekken aannemen en kort omlopen. Nadat hij om de verstekken heen is gegaan, roept de geleider de naam van de hond en geeft een mondeling commando "Hier" naar hem toe.

Op dit commando moet de hond op de meest directe weg komen en dan geeft de geleider een verbaal mondeling commando “revier” en wijst tegelijkertijd naar het volgende verstek om te revieren. De naam van de hond en een verbaal commando voor “hier” moeten als één commando worden gegeven. De geleider loopt in normaal tempo op de denkbeeldige middenlijn, die hij/zij tijdens het revieren van de hond niet mag verlaten. Wanneer de hond verstek 6 en de pakwerker heeft bereikt, zijn geen verdere verbale commando's of handsignalen meer toegestaan en moet de geleider halthouden zodra de hond verstek 6 aanneemt en blijven staan totdat hij/zij een aanwijzing krijgt van de keurmeester om naar het aanblafverstek te lopen.

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn:

Vastberaden, geconcentreerd en aandachtig zoeken naar de pakwerker, gehoorzaamheid van de hond.

Secundaire onderdelen zijn:

Directe benadering van de hond naar de geleider. Strak omlopen van de verstekken.

Ook fout is: Als de hond aan het begin van de oefening niet rustig is in de basispositie, als de hond blaft of gilt tijdens het revieren, als de hond extra commando's of handsignalen ontvangt, als de geleider tijdens het revieren de denkbeeldige middenlijn verlaat, de geleider loopt niet in een normaal tempo, de hond cirkelt breed rond de verstek(ken), de hond handelt zelfstandig en niet op commando van de geleider, als de verstekken niet of niet aandachtig worden omlopen, en de hond moeilijk is te controleren, deze fouten worden dienovereenkomstig in mindering gebracht.

Als de geleider tijdens het revieren zijn/haar hond in de basispositie laat komen (de hond stopt het revieren en komt in de basispositie), wordt de oefening met 0 (nul) punten beoordeeld. Afd. C kan voortgezet worden, als de hond weer verder gestuurd kan worden om te revieren, als de hond een tweede keer terugkomt in de basispositie moet afd. C beëindigd worden. Als de hond de pakwerker niet vindt bij het eerste commando, heeft de geleider twee extra commando's om te proberen de hond in verstek 6 te krijgen. Als de hond de pakwerker bij het derde commando niet vindt, wordt afd. C beëindigd.

Stellen en Aanblaffen: (10 punten voor het stellen en 5 punten voor blaffen)

De hond moet de pakwerker zelfverzekerd, actief, dominant, aandachtig confronteren en aanhoudend blaffen. Na 20 seconden geeft de keurmeester de aanwijzing dat de geleider moet naderen.

De oefening eindigt als volgt:

FCI-IGP-1	FCI-IGP-2	FCI-IGP-3
<p>De keurmeester instrueert de geleider wanneer hij naar de gemarkeerde positie moet gaan, op 5 passen afstand van de pakwerker.</p> <p>Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider zijn hond in de basispositie of beweegt zich alternatief naar zijn hond toe, brengt hem naar de basispositie met het commando om te gaan zitten, lijnt vervolgens de hond aan en loopt naar de gemarkeerde positie en neemt de basispositie.</p> <p>De hond mag zowel los volgen als aangelijnd zijn wanneer hij naar volgend de gemarkeerde positie gebracht wordt</p>	<p>De keurmeester instrueert de geleider wanneer hij naar de gemarkeerde positie moet gaan, op 5 passen afstand van de pakwerker.</p> <p>Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider zijn hond met de commando's "hier/voet" in de basispositie.</p>	<p>De keurmeester instrueert de geleider wanneer hij naar de gemarkeerde positie moet gaan, op 5 passen afstand van de pakwerker.</p> <p>Op aanwijzing van de keurmeester roept de geleider zijn hond met de commando's hier/voet in de basispositie.</p>

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn: Zelfverzekerd en aanhoudend krachtig blaffen naar de pakwerker.

Secundaire onderdelen zijn: Direct en recht in de eind basispositie komen.

Inclusief deze fouten: Zwakte of beperkingen in het dominantie, aanhoudend blaffen, in het vertrouwen bij het bewaken van de pakwerker totdat het commando "hier/voet" wordt gegeven, worden dienovereenkomstig beoordeeld. Tijdens de oefening mag de hond niet worden afgeleid door de keurmeester of door de geleider.

Ook fout is:

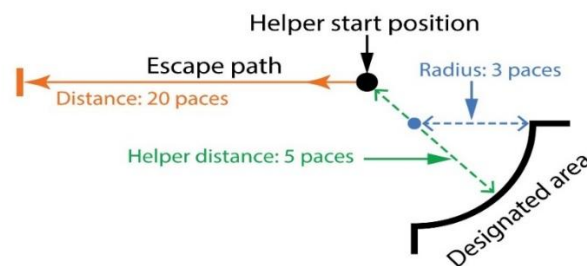
Zwak, niet constant, niet dominant, niet-energetisch, ongericht blaffen. De hond blaft niet, maar bewaakt actief de pakwerker.	Voldoende tot onvoldoende Onvoldoende
De pakwerker belasten door te duwen, te stoten, enz. De hond bijt in de mouw en laat pas los na nadering van de geleider en een commando. Als de hond de pakwerker verlaat voordat de geleider de middenlijn verlaat na aanwijzing van de keurmeester. Als de hond niet terug in het verstek gaat of de pakwerker weer verlaat	Dienovereenkomstig beoordeeld met een Onvoldoende Onvoldoende – 14 punten De hond kan eenmalig opnieuw worden gestuurd. Als de hond bij de pakwerker blijft, kan afd. C worden voortgezet. Laag Onvoldoende beoordeling voor bewaken en blaffen. Afbreken van afdeling C
Als de hond de pakwerker verlaat tijdens het naderen van de geleider, of als de hond vóór het commando bij de pakwerker weg loopt	Beoordeeld als onvoldoende Beoordeeld als onvoldoende
Als de hond in het verstek in de mouw bijt en niet zelfstandig loslaat, wordt de geleider geïnstrueerd om naar de gemarkeerde te gaan. Het is de geleider toegestaan om de hond te roepen met een commando "los" en een "hier, voet" commando, dat als één woord moet worden uitgesproken.	Als de hond naar de basispositie komt: Onvoldoende -14 Als de hond niet loslaat of tot de basis komt met één commando - Diskwalificatie

Verhinderung van de vlucht door de pakwerker

Commando's "stellen" en "los"

Op aanwijzing van de keurmeester vraagt de geleider de pakwerker om uit het verstek te stappen en klaar te maken voor de vluchtpoging. De pakwerker gaat in een normaal tempo naar het startpunt voor de vlucht.

Op aanwijzing van de keurmeester gaat de geleider met zijn volgende hond naar de gemarkeerde positie voor de vlucht.

FCI-IGP-1

De hond wordt volgend aan de lijn of los volgend naar de gemarkeerde plaats voor de vlucht gebracht. De hond moet zich volgbaar, opmerkzaam en geconcentreerd gedragen, en in de correcte volgpositie aan de knie van de geleider meegaan. In de basispositie wordt de hond mits aangelijnd, afgelijnd en in de aflegpositie gebracht. Het commando "af" moet direct en snel worden uitgevoerd en de hond moet zich in de aflegpositie rustig, zeker en opmerkzaam naar de pakwerker gedragen. De afstand tussen de pakwerker en de hond bedraagt 5 pas.

De geleider begeeft zich weer naar het aanblafverstek en blijft daar met zichtcontact naar zijn hond, de pakwerker en de keurmeester staan. De keurmeester geeft de pakwerker een signaal om te vluchten en de geleider beveelt de hond om te "stellen".

FCI-IGP 2 en FCI-IGP 3

De hond wordt vrij volgend naar de markeringsplaats voor de vlucht gebracht en wordt in de basispositie genomen. Daarbij moet de hond zich in de correcte volgpositie aan de knie van de geleider; volgbaar, opmerkzaam en geconcentreerd gedragen.

Het commando "af" moet direct en snel worden uitgevoerd en de hond moet zich in de afligpositie rustig, zeker en opmerkzaam naar de pakwerker gedragen. De afstand tussen de pakwerker en de hond bedraagt 5 pas. De geleider begeeft zich weer naar het aanblafverstek. en blijft daar met zichtcontact naar zijn hond, de pakwerker en de keurmeester staan. De keurmeester geeft de pakwerker een teken om een vluchtpoging te ondernemen.

Vlucht (FCI-IGP 1 – FCI-IGP 3)

Na een teken van de keurmeester onderneemt de pakwerker een vluchtpoging.

Op een gelijktijdig en eenmalig gegeven commando "stellen" van de geleider moet de hond de vlucht verhinderen. De hond moet zonder te aarzelen en drangvol, met een krachtig inbijten de vluchtpoging werkzaam verhinderen.

Na het instellen van de pakwerker moet de hond een overgangsfase van ongeveer 1 seconde aanhouden tot het loscommando. De geleider mag hiervoor zelfstandig na een toegestane tijd van ongeveer 3 seconden, het commando "los" geven. De aansluitende bewakingstijd bedraagt ca. 5 seconden.

Beoordeling: (FCI-IGP-1 – FCI-IGP-3)

Primaire onderdelen zijn:

Drangvolle verhindering van de vlucht, met een volle beet en direct lossen uit een volle bek.

Secundaire onderdelen zijn: los volgen en het innemen van de af positie.

Als de hond in de af positie over de markeerde positie gaat liggen, wordt deze positie gehandhaafd en wordt een gedeeltelijke score gegeven. Als de hond de af positie verlaat voordat de pakwerker aan de vluchtpoging begint en in de mouw bijt, wordt de hond gediskwalificeerd.

Als de hond niet bijt, mag de geleider naar de gemarkeerde positie voor het afliggen lopen en de hond met één enkel commando naar hem toe roepen en hem terugbrengen in de af positie, waarna hij terugkeert naar het verstek. Blijft de hond vervolgens in de af positie, dan mag het werk worden voortgezet en is de oefening “onvoldoende” en wordt beloond met 0 punten. Als de hond de positie opnieuw verlaat, wordt hij gediskwalificeerd wegens ongehoorzaamheid.

Als de hond niet reageert met een stevige, snelle, energieke en krachtige beet en de vlucht niet effectieve verhindert, wordt dit overeenkomstig in mindering gebracht.

Dit geldt ook als de hond niet rustig en kalm blijft en/of niet vol is in de beet tot het commando los wordt gegeven, niet oplettend, niet dominant is of tegen de mouw stoot tijdens het bewaken van de pakwerker. Als er geen commando om de vlucht te verhinderen wordt gegeven, wordt de oefening een kwalificatie lager beoordeeld. Als de hond in de af positie blijft, of als de pakwerker niet binnen 20 passen wordt verhinderd, wordt afd. C beëindigd.

Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase: (FCI-IGP-1 – FCI-IGP-3)

Commando's:

1 commando voor het lossen en 1 commando voor het innemen van de basispositie. Na een bewakingsfase van ongeveer 5 seconden onderneemt de pakwerker op teken van de keurmeester een aanval op de hond.

De hond moet dit zonder inwerking van de geleider door energiek en krachtig in te bijten proberen te vrijdelen. De hond moet tijdens het gevecht met stokdreigingen worden belast.

Hierbij is in het bijzonder te letten op zelfverzekerdheid, belastbaarheid en op een volle en vaste beet van de hond. Op aanwijzing van de keurmeester eindigt de pakwerker de belasting en stelt zich in met de rug van de hond naar de geleider. Nadat het instellen van de pakwerker tot aan het lossen wordt een overgangsfase van ongeveer 1 seconde aangehouden.

Na de overgangsfase moet de hond lossen. De geleider mag binnen een gepaste tijd (1-3 seconden) zelfstandig een commando los geven, aanvullende commando's voor het lossen mogen op aanwijzing van de keurmeester worden gegeven. Tijdens en na het lossen moet de pakwerker stilstaan.

Na het lossen moet de hond de pakwerker bewaken met, aandacht, en een zelfverzekerde en dominante houding.

Einde van de oefening op alle niveaus:

De geleider volgt de aanwijzingen van de keurmeester om naar de hond toe te gaan, hij/zij doet dit direct in een normale gang, de geleider gaat naast zijn hond staan en brengt hem terug naar de basispositie met het commando “Zit”. De softstok wordt niet van de pakwerker afgenomen.

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn: Zelfverzekerde reactie op de aanval van de pakwerker. Volledige, harde en rustige beet. Weerstand in de belastingfase. Direct lossen (in één beweging). Dominante en zelfverzekerde bewaking.

Secundaire onderdelen zijn: De positie bij de pakwerker in de bewakingsfase en het innemen van de eind basispositie.

Ook fout is: Als de hond de pakwerker verlaat voordat de geleider de middenlijn heeft verlaten volgens de instructies van de keurmeester, kan de hond opnieuw worden ingezet.

Als de hond nu bij de pakwerker blijft, kan afdeling C worden voortgezet.

Oefening onvoldoende – 14 punten.

Als de hond niet meer ingezet kan worden, of de pakwerker weer verlaat. Afbreken (DZB "Onv")

Verlaat de hond de pakwerker terwijl de geleider het verstek nadert, of komt de hond naar de geleider voordat hij wordt geroepen Gedeeltelijke beoordeling in de onvoldoende.

Rugtransport FCI-IGP-2

Commando's voor transport: "Volg" of "Transport".

De oefening begint met het einde van de oefening "verdediging vanuit de bewaking".

Het transport wordt uitgevoerd over een afstand van 30 passen. Een hoek is niet verplicht.

De keurmeester bepaalt het verloop van het transport. De geleider vraagt de pakwerker om 8 passen achteruit te gaan en zich om te draaien. De geleider instrueert de pakwerker met het commando "transport" en volgt hem/haar met zijn/haar hond, die intensief op de pakwerker let, op een afstand van ongeveer 8 passen. Deze afstand moet tijdens het gehele rugtransport aangehouden worden.

De pakwerker stopt en blijft staan op aanwijzing van de keurmeester. De geleider gaat met zijn/haar hond die aandachtig is naar de pakwerker, gaat naast de pakwerker staan en neemt de softstok over.

De hond moet in de basispositie zitten.

Daarna wordt een zijtransport over een afstand van ongeveer 20 passen naar de keurmeester getoond. Een commando voor het transport is toegestaan. De hond moet zich tussen de pakwerker en de geleider bevinden.

De hond moet aandachtig zijn naar de pakwerker. De hond mag de pakwerker echter niet belasten, stoten of bijten. Aan het einde van het transport neemt de geleider een basispositie in met zijn hond voor de keurmeester, overhandigt de softstok aan de keurmeester en meldt zich af voor het eerste deel van afd. C. Als de hond in de mouw bijt terwijl de pakwerker een stap achteruit doet, mag de geleider de hond onder controle brengen met het commando "los"/ "voet" om de basispositie in te nemen. Als de hond gehoorzaamt wordt de gehele oefening met een "onvoldoende" beoordeeld en kan de oefening voortgezet worden.

Als de hond het commando niet opvolgt, moet afd. C worden beëindigd en moet de hond worden gediskwalificeerd. Als de hond de positie tussen de geleider en de pakwerker verlaat, moet het transport halhouden en heeft de geleider 2 commando's om de hond weer op de positie tussen de geleider en de pakwerker te krijgen, zodat het transport kan doorgaan.

De aftrek voor het eerste aanvullende commando bedraagt -1,5 punten en voor de tweede -2,5 punten.

Als de hond niet gehoorzaamt, moet afd. C worden beëindigd en moet de hond worden gediskwalificeerd. Als de hond tijdens het zijtransport naar de keurmeester in de mouw bijt, heeft de geleider slechts een eenmalige mogelijkheid om de hond weer onder controle en in de juiste positie te krijgen met het commando "los"/ "hier voet" en de gehele oefening wordt dan met "onvoldoende" met -4 punten beoordeeld en afd. C kan worden voortgezet. Als de hond niet gehoorzaamt, wordt de hond gediskwalificeerd.

Rugtransport FCI-IGP-3. Het commando voor transport is: “Volg ” of “Transport”.

Het rugtransport begint bij het einde van de oefening Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase. Het transport wordt gelopen over 30 passen. Een hoek is niet verplicht. De keurmeester geeft aanwijzing voor het te lopen transport. De geleider vraagt de pakwerker om 8 passen achteruit te lopen en zich om te draaien. Daarna geeft de geleider met het verbaal commando “transport” aan de pakwerker, deze de opdracht om te gaan lopen en de geleider volgt hem met zijn hond, die gericht is op de pakwerker, op een afstand van ongeveer 8 pas. Deze afstand moet gedurende het gehele transport worden aangehouden.

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn:

De hond blijft in de positie bij de geleider en heeft aandacht voor de pakwerker.

Secundaire onderdelen zijn:

Het aanhouden van de basispositie en verder dat de hond in een rechte positie loopt.

Aanval op de hond vanuit het rug transport. Alleen FCI-IGP-3

Commando's: 1 Commando voor het lossen en 1 commando voor de basispositie

Tijdens het rugtransport en zonder halt te houden, en op aanwijzing van de keurmeester, onderneemt de pakwerker een aanval op de hond. Zonder tussenkomst van de geleider en zonder aarzeling, moet de hond deze aanval met zelfverzekerde krachtige aanval en een volle, stevige en krachtige beet verhinderen.

Na de inbeet moet de hond belast worden en gedreven en bedreigd door de pakwerker.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het zelfverzekerde, krachtige aanvallen van de hond en een volledige, rustige beet.

Op aanwijzing van de keurmeester stopt de pakwerker het gevecht.

Hierna volgt nadat de pakwerker is gestopt, een overgangsfase van ongeveer 1 seconde.

Na de overgangsfase moet de hond in een beweging lossen.

De geleider mag zelfstandig binnen een op gepaste tijd een commando geven voor het lossen. Tijdens en na het lossen moet de pakwerker stilstaan. Gedurende en na het lossen moet de hond de pakwerker aandachtig, zelfverzekerd en met hoge dominantie bewaken. Op aanwijzing van de keurmeester loopt de geleider naar zijn/haar hond die de pakwerker bewaakt en gaat naast de hond staan en brengt deze met het verbale commando in de basispositie. Hierna neemt de geleider de hond met een verbaal commando voor volgen mee tot naast de pakwerker en neemt de softstok over van de pakwerker. De hond moet in de basispositie zitten. Daarna is er een zijtransport naar de keurmeester over een afstand van ongeveer 20 passen. Een verbaal commando voor het transport is toegestaan.

De hond moet tussen de pakwerker en de geleider lopen. De hond mag de pakwerker niet belasten, aanstoten of bijten. Als de hond de positie tussen de pakwerker en de geleider verlaat, moet het transport halthouden en heeft de geleider 2 commando's om de hond terug te brengen naar de positie tussen de geleider en de pakwerker zodat het transport door kan gaan. De aftrek voor het eerste extra commando is -3 punten en voor het tweede -6 punten.

Als de hond niet gehoorzaamd wordt afd. C beëindigd en de hond moet worden gediskwalificeerd. Als de hond tijdens het zijtransport naar de keurmeester in de mouw bijt, mag de geleider slechts één keer een commando (los, hier voet) geven om de hond weer onder controle en in de juiste positie te krijgen, de gehele oefening wordt dan gewaardeerd met “onvoldoende” -14 punten en afd. C kan worden voortgezet.

Als de hond niet gehoorzaamd, moet afdeling C worden afgebroken en de hond gediskwalificeerd. Aan het einde van het transport neemt de geleider met zijn hond voor de keurmeester een basispositie in en overhandigt de gevoerde softstok en meldt zich af voor het eerste deel van afd. C.

Beoordeling:

Primaire onderdelen zijn:

Zelfverzekerde reactie op de aanval van de pakwerker. Volle, harde en rustige beet. Direct, in één beweging, lossen. Dominante en zelfverzekerde bewaking.

Secundaire onderdelen zijn:

De positie van de hond tijdens het. De positie van de hond tijdens het zijtransport en het aannemen van de eind basispositie.

Ook fout is:

Als de hond niet zelfverzekerd, dominant, snel, energiek en met een effectieve preventie op de aanval reageert. De hond is niet rustig, heeft geen volle vaste beet tot het loslaten, is niet oplettend, stoot tijdens het bewaken de pakwerker, zal de oefening dienovereenkomstig worden afgewaardeerd.

Als de hond de pakwerker verlaat voordat de keurmeester de aanwijzing heeft gegeven om naar de pakwerker toe te lopen, wordt afd. C beëindigd.

Als de hond de pakwerker verlaat nadat de keurmeester heeft aangegeven dat de geleider naar de hond toe mag lopen, wordt de oefening als 'onvoldoende' beoordeeld.

Extra beoordeling:

Als de hond de beet niet kan vasthouden maar direct opnieuw grijpt, moet de oefening extra worden gedevalueerd met min 5 punten.

Verdediging van de hond vanuit de beweging

Commando's: los, zit en transport.

In alle niveaus bedreigt de pakwerker de hond verbaal en met een dreigende houding met de softstok. In de niveaus FCI-IGP1 en FCI-IGP2 vóór de inbeet.

In niveau FCI-IGP3 worden de dreigende geluiden gegeven wanneer de pakwerker na de hoek in rechte lijn naar de geleider en de hond begint te lopen en vlak voor de inbeet.

FCI IGP-1 met voltooiing van fase C

Na de oefening "Verdediging van de hond vanuit de beweging" loopt de pakwerker in een normaal tempo weg van de hond die in de basispositie zit gedurende ca. 20 meter.

De hond die rustig en aandachtig bij de geleider zit, mag bij de halsband worden vastgehouden.

De hond mag niet gestimuleerd worden door de geleider. Op aanwijzing van de keurmeester valt de pakwerker de hond frontaal aan met schreeuwen en door sterke dreigende bewegingen te maken.

Op aanwijzing van de keurmeester laat de geleider onmiddellijk zijn hond los met het commando om te stellen. De hond moet zonder aarzeling de pakwerker met hoge dominantie aanvallen.

Na de inbeet moet de hond onder druk worden gezet door te schreeuwen en te dreigen met de softstok door de pakwerker.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de zelfbeheersing van de hond., zekerheid, kracht en een volledige, rustige beet. De geleider mag zijn plaats niet verlaten.

Op aanwijzing van de keurmeester stopt de pakwerker de belasting en druk en stelt de hond in met de rug van de hond richting de geleider. Nadat de pakwerker stil is gaan staan, volgt de overgangsfase van ongeveer 1 seconde. Na de overgangsfase moet de hond lossen.

De geleider mag een commando "los" binnen 1 – 3 seconden onafhankelijk van elkaar.

Extra commando's om te lossen zullen door de keurmeester worden gegeven.

Tijdens en na het lossen moet de pakwerker stil blijven staan. Na het lossen moet de hond de pakwerker krachtig, attent, met vertrouwen en hoge dominantie bewaken.

Op instructies van de keurmeester gaat de geleider naar zijn hond en brengt hem met een mondeling commando terug in de basispositie en mag de geleider de hond aanlijnen.

De softstok wordt afgenomen van de pakwerker. De geleider mag de pakwerker op elke gewenste manier ontwapenen, zolang hij/zij dat wil terwijl de hond en de geleider bij elkaar blijven tijdens het ontwapenen. Er wordt plaats genomen naast de pakwerker en een zijtransport, al dan niet met de hond aangeliend of los, naar de keurmeester over een afstand van ongeveer 20 passen. Een commando om te volgen of transport is toegestaan. De hond moet tussen de pakwerker en de geleider blijven.

De hond moet tijdens het transport aandachtig zijn voor de pakwerker. Dat mag hij echter niet druk of springerig doen of de pakwerker bijten, de positie van de hond is tussen de pakwerker en de geleider. Als de hond de positie verlaat, moet het transport stoppen en krijgt de geleider 2 keer de mogelijkheid om met commando's de hond terug te krijgen tussen de geleider en de pakwerker zodat het transport kan doorgaan, de aftrek voor het eerste aanvullende commando bedraagt -3,5 punten en voor de tweede -5 punten. Als de hond niet gehoorzaamt, moet afd. C worden beëindigd en moet de hond gediskwalificeerd worden.

Als de hond in de mouw bijt, mag de geleider een eenmalig commando geven "hier/voet".

Als de hond gehoorzaamt, wordt de totale oefening beloond met "onvoldoende" met -3 punten en afd. C kan worden voortgezet. Als de hond niet gehoorzaamt, wordt afd. C beëindigd en de hond moet worden gediskwalificeerd. Aan het einde van het transport neemt de geleider een basispositie voor de keurmeester in en overhandigt de softstok, en meldt zich af. De begeleider gaat met de hond aangeliend, op aanwijzing van de keurmeester, onder controle naar de plaats waar de keurmeester zijn beoordeling geeft. Als de hond de pakwerker verlaat voordat de keurmeester de aanwijzing heeft gegeven om te naderen, wordt afd. C beëindigd (0 punten voor afd. C)

Als de hond de pakwerker verlaat nadat de keurmeester een aanwijzing heeft gegeven om naar de hond toe te gaan, wordt de oefening als "onvoldoende" beoordeeld.

Beoordeling

Primaire items zijn:

Zelfbewuste reactie op de aanval van de pakwerker, een volle, stevige en rustige beet. Zelfverzekerd en correct in de belastingfase, corrigerend, zelfverzekerd en dominant bewakend.

Secundaire items zijn:

Het innemen van de basispositie.

Ook fout is: Trage reactie op de aanval, slechte beet, niet zelfverzekerd en niet correct in de bewakingsfase, traag lossen, lastigvallen van de pakwerker, niet de juiste aandacht tijdens de transportfase, hulp van de geleider.

Extra beoordeling:

Als de hond de beet niet kan vasthouden maar toch weer direct aanvalt, moet de oefening extra worden gedevalueerd met min 5.

FCI-IGP-2

Na de oefening "Rugtransport" neemt de geleider zijn hond, op aanwijzing van de keurmeester, los van de lijn mee naar een gemarkeerd punt, op ongeveer 30 meter afstand van de pakwerker.

De hond moet in de juiste volgpositie ter hoogte van de knie van de geleider volgen.

Nadat de positie voor de volgende oefening is bereikt, stopt de geleider en draait zich om in de richting van de pakwerker. Vervolgens wordt de hond met het zitcommando in de basispositie gebracht.

De hond, die rustig en aandachtig naast zijn geleider zit, mag aan de halsband worden vastgehouden.

De hond mag niet gestimuleerd worden door de geleider.

Op aanwijzing van de keurmeester valt de pakwerker de hond frontaal aan met geschreeuw en krachtige dreigende bewegingen. Op aanwijzing van de keurmeester laat de geleider onmiddellijk zijn hond los met het commando om te stellen.

De hond moet zonder aarzeling de pakwerker met grote dominantie en vastberadenheid aanvallen.

Na de inbeet moet de hond worden belast door te schreeuwen en te dreigen met de gevoerde softstok door de pakwerker. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het zelfvertrouwen, de kracht en een volledige, rustige beet van de hond.

De geleider mag zijn plaats niet verlaten.

Op aanwijzing van de keurmeester stopt de pakwerker de belasting en stelt zich in met de hond met zijn rug richting de geleider.

Na de overgangsfase moet de hond lossen. De geleider mag zelfstandig binnen een gepaste tijd (1 – 3 seconden) een commando geven om te lossen. Extra commando's om los te laten mogen op aanwijzing van de keurmeester worden gegeven. De pakwerker moet stil blijven staan.

Na het lossen moet de hond de pakwerker ongeveer 5 seconden krachtig, attent, met vertrouwen en hoge dominantie bewaken.

FCI-IGP-3:

De geleider komt na het zijtransport aan het einde van de oefening 'Aanval op de hond vanuit het rugtransport' brengt hij zijn vrij volgende hond naar de gemarkeerde plaats op de middenlijn tegenover het eerste verstek. Het volgen moet stressvrij en met aandacht en intensiteit voor de geleider worden getoond. De hond volgt recht, en op kniehoogte van de geleider.

Na het bereiken van de positie voor een lange aanval stopt de geleider en draait zich om.

Met het commando zit, wordt de hond in de basispositie gebracht, recht en rustig en attent naast de geleider zittende hond mag bij de halsband worden vastgehouden, maar mag niet worden gestimuleerd door de begeleider. Op aanwijzing van de keurmeester komt de pakwerker met een bij zich gedragen softstok uit het verstek en loopt naar de middenlijn.

Na het bereiken van de middenlijn gaat de pakwerker het veld op en rent naar de geleider en de hond en valt aan, zonder zijn tempo te onderbreken, terwijl hij schreeuwt en sterke dreigende bewegingen maakt. Zodra de pakwerker ongeveer 50 meter van de geleider en de hond verwijderd is stuurt, op aanwijzing van de keurmeester, de geleider onmiddellijk zijn hond met het commando om te stellen.

De hond moet zonder aarzeling de pakwerker aanvallen met grote dominantie en vastberadenheid. Na de inbeet moet de hond door de pakwerker worden belast door te schreeuwen en te dreigen met de meegevoerde softstok.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het zelfvertrouwen, de kracht en een volledige, rustige beet van de hond. De begeleider mag zijn plaats niet verlaten.

Op aanwijzing van de keurmeester stopt de pakwerker de belasting en stelt zich in met de rug van de hond richting de geleider. Als de pakwerker stil staat, moet een overgangsfase van ongeveer 1 seconde worden getoond. Na de overgangsfase moet de hond lossen.

De geleider mag zelfstandig op een gepaste tijd (1-3 seconden) een commando geven om de hond te laten lossen. Aanvullende loscommando's moeten op aanwijzing van de keurmeester worden uitgevoerd. Tijdens en na het lossen moet de pakwerker stilstaan.

Na het lossen moet de hond de pakwerker ongeveer 5 seconden krachtig, attent, zelfverzekerd en met hoge dominantie bewaken.

Beoordeling:**Primair zijn:**

Zelfverzekerde reactie op de aanval van de pakwerker. Volle, stevige en rustige beet.
Weerstand in de drukfase. Direct lossen. Krachtige en zelfverzekerde bewaking.

Secundair zijn:

De positie tijdens het volgen naar de gemarkeerde plaats. Of de hond bewaakt in het midden of iets meer links of rechts van de pakwerker.

Ook fout is:

Als de hond niet reageert met een stevige, snelle, energieke en krachtige inzet en/of effectieve verandering van de aanval. Niet rustig, kalm en/of volledige beet tot het lossen, niet attente, dominante bewaking van de pakwerker, dit wordt overeenkomstig afgewaardeerd.

Als de hond de pakwerker verlaat, voordat de keurmeester het teken aan de geleider heeft gegeven om naar de pakwerker toe te lopen, wordt afd. C beëindigd.

Extra beoordeling:

Als de hond de grip niet kan vasthouden maar toch weer direct aanvalt, moet de oefening extra worden gedevalueerd met min 5 punten

Verdediging van een aanval uit de bewakingsfase, met voltooiing van afd. C FCI-IGP-2 en FCI-IGP-3**Commando's:** Los, Zit en Transport

Na de oefening "verdediging tegen een aanval uit de bewakingsfase" onderneemt de pakwerker op aanwijzing van de keurmeester een aanval op de hond. De hond moet zichzelf verdedigen zonder invloed van de geleider door een explosieve en krachtige inslag.

De hond moet worden belast tijdens het gevecht met stokdreigingen door de pakwerker.

Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de zelfverzekerdeheid, kracht en een volledige, rustige beet van de hond.

Op aanwijzing van de keurmeester, stopt de pakwerker het gevecht. Nadat de pakwerker is gaan stil staan, wordt de overgangsfase gedurende ongeveer 1 seconde worden getoond nadat de pakwerker dit heeft gedaan gestopt. Na de overgangsfase moet de hond loslaten.

De begeleider mag een commando voor het lossen geven in een geschikte tijd (1-3 seconden)

Aanvullende commando's worden gegeven door de keurmeester.

Na het lossen moet de pakwerker stil blijven staan.

Na het lossen moet de hond de pakwerker krachtig bewaken, attent, met vertrouwen en hoge dominantie.

Op aanwijzing van de keurmeester gaat de geleider naar zijn hond en neemt de hond terug in de basispositie met het commando zit. De meegevoerde softstok wordt van de pakwerker afgenomen.

De geleider mag de pakwerker op elke gewenste manier ontwapenen, zolang de hond en geleider bij elkaar blijven tijdens het ontwapenen.

Daarna wordt een nieuwe basispositie ingenomen door de geleider en hond.

Er volgt een zijtransport, waarbij de hond los volgt, naar de keurmeester over een afstand van ongeveer 20 passen. Een commando voor volgen of transporteren is toegestaan.

De hond moet tussen de pakwerker en de geleider blijven volgen. De hond moet tijdens het transport aandachtig zijn voor de pakwerker. De hond mag echter de pakwerker niet belasten, springen of bijten.

Als de hond de positie tussen de pakwerker en de geleider verlaat wordt het transport gestopt en heeft de geleider 2 commando's om de hond terug te krijgen naar positie tussen de geleider en de pakwerker zodat het transport kan doorgaan.

De aftrek voor het eerste extra commando bedraagt -3,5 punten en voor het tweede -5 punten. Als de hond niet gehoorzaamt, moet afd. C worden beëindigd en de hond moet worden gediskwalificeerd.

Als de hond in de mouw bijt, mag de geleider slechts één keer het commando "los/hier/voet" geven. Als de hond gehoorzaamt, is de totale oefening voltooid met – 14 punten, kwalificatie "onvoldoende" en afd. C kan worden voortgezet. Als de hond niet gehoorzaamt, wordt afd. C beëindigd en de hond wordt gediskwalificeerd. Aan het einde van het transport neemt de eigenaar een basispositie in voor de keurmeester, overhandigt de meegevoerde softstok aan de keurmeester en meldt zich af voor afd. C. De geleider volgt daarna op 5 passen afstand van de keurmeester voordat hij in de basispositie de hond aanlijnt.

Op aanwijzing van de keurmeester gaat de geleider met zijn hond aangelijnd en onder controle naar de plaats voor de uitleg en beoordeling.

Beoordeling:

Primair zijn:

Zelfverzekerde reactie op de aanval van de pakwerker. Volle, vaste en rustige beet. Weerstand in de belasting fase. Direct lossen. Krachtige en zelfverzekerde bewaking.

Secundair zijn:

Of de hond in het midden bewaakt of iets meer naar links of rechts van de pakwerker. De positie van de hond tijdens het zijtransport en het aannemen ervan en de uiteindelijke basispositie.

Ook fout is:

Als de hond niet reageert met een vaste, snelle, energieke en krachtige inbeet en/of effectieve preventie van de aanval.

Niet rustig, kalm en/of vol in de beet tot het lossen, niet oplettend, dominant of belasten tijdens het bewaken van de pakwerker wordt dienovereenkomstig afgewaardeerd.

Als de hond de pakwerker verlaat voordat de keurmeester de aanwijzing heeft gegeven aan de geleider om naar de hond toe te lopen, wordt afd. C beëindigd (0 punten voor fase C)

Als de hond de pakwerker verlaat nadat de keurmeester de aanwijzing heeft gegeven om in te lopen wordt de oefening beoordeeld als 'onvoldoende'.

Extra beoordeling:

Als de hond de beet niet kan vasthouden maar toch weer direct aanvalt, moet de oefening extra worden gedevalueerd met min 5 punten.

Pakwerkers algemeen reglement voor alle niveaus

De richtlijnen en voorschriften van het examenreglement met betrekking tot het pakwerk moeten worden gevolgd.

De pakwerker in afdeling "C" is de assistent van de keurmeester op de dag van het examen. Bovendien moet de pakwerker de voorschriften en instructies van de keurmeester definitief opvolgen.

Met het oog op zijn persoonlijke bescherming en vanwege verzekering aansprakelijkheid moet de pakwerker, zowel tijdens trainingen als op een bepaalde examen dag of wedstrijden, beschermende kleding dragen (beschermingsbroek, beschermende jas, mouw, overtrek en indien nodig handschoenen).

De schoenen van de pakwerker moeten weerbestendig en geschikt zijn voor de ondergrond, een veilige grip hebben en een goede tractie garanderen.

De volgende punten moeten worden aangemerkt:

Voorafgaand aan het examenwerk in afdeling "C" krijgt de pakwerker instructies van de keurmeester.

Hij moet zijn taken uitvoeren in overeenstemming met de instructies van de keurmeester.

De pakwerker moet tijdens het ontwapenen de instructies van de geleider opvolgen in overeenstemming met de examenregels. Hij moet de geleider de gelegenheid geven om zijn hond in de juiste volgpositie te positioneren voor het zij-/rugtransport.

Bij een clubexamen is het toegestaan om met één (1) pakwerker te werken. Eén keer wisselen van pakwerker is toegestaan, als de pakwerker zelf ook deelnemer is aan het clubexamen.

Bij evenementen op nationaal niveau, zoals wedstrijden, kwalificatieproeven, kampioenschappen etc. moeten doorgaans twee pakwerkers ter beschikking worden gesteld. Aan alle examens en evenementen mag een pakwerker deelnemen die in hetzelfde huishouden woont als een van de begeleiders.

Richtlijnen voor het pakwerkerswerk:

1. Belastingfase.

In de belastingfase wordt de hond blootgesteld aan de dreiging van een softstok, wordt de hond door de pakwerker bedreigd met een stokslag zonder dat hij wordt aangeraakt of geslagen. De dreiging moet krachtig door de pakwerker worden uitgevoerd.

2. Stellen en aanblaffen

De pakwerker staat – niet zichtbaar voor de geleider en de hond – met zijn beschermende arm licht gebogen en zonder een "dreigende" houding in het aangewezen verstek.

De beschermende arm dient als kogelvrij vest. De hond moet de pakwerker stellen en bewaken terwijl hij "aanhoudend blaft". Bijkomende prikkels en enige vorm van hulp zijn niet toegestaan.

De softstok wordt zijdelings naar beneden gehouden.

3. Voorkomen van de vlucht van de pakwerker

Na de oefening stellen en aanblaffen roept de geleider de pakwerker uit het verstek, de pakwerker loopt in een normaal tempo naar de aangewezen plek zoals toegewezen door de keurmeester (gemarkeerde plek). De positie van de pakwerker moet ervoor zorgen dat de geleider zijn hond op een afstand van 5 passen kan afleggen aan de kant waar de beschermde arm van de pakwerker zich bevindt op de door de keurmeester aangewezen plek.

De vluchtroute moet voor de geleider duidelijk herkenbaar zijn.

Na aanwijzing van de keurmeester vlucht de pakwerker in een snel en assertief tempo in een rechte lijn, zonder ongecontroleerd of overdreven te lopen. De mouw moet stabiel blijven en de hond moet een optimale aanbeet mogelijkheid krijgen.

De pakwerker mag zich op geen enkel moment naar de hond wenden, maar kan de hond wel in zijn/haar gezichtsveld houden. De pakwerker mag de mouw niet wegtrekken. Zodra de hond de hond heeft ingebeten, blijft de pakwerker in een rechte richting lopen en trekt tijdens het lopen de mouw strak tegen zijn/haar lichaam aan.

De keurmeester bepaalt hoe ver de pakwerker moet vluchten. Na aanwijzing van de keurmeester beëindigt de pakwerker de vluchtpoging. Wanneer het overeenkomstige dynamische werk van de pakwerker wordt uitgevoerd, biedt dit de keurmeester de optimale mogelijkheid om de prestatie te beoordelen. Elke vorm van hulp van de pakwerker in de vorm van overmatig aanbieden van de mouw vóór de inbeet, verbale agitatie of het slaan met de softstok tegen zijn broek voor of tijdens de vlucht, slap vastgehouden mouwpositie, het verminderen van de snelheid van de vlucht, onafhankelijke beëindiging van de vlucht e.d. zijn niet toegestaan.

4. Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase

Na de bewakingsfase voert de pakwerker op aanwijzing van de keurmeester een aanval uit op de hond. De softstok wordt gebruikt in een dreigende beweging boven de mouw zonder de hond te raken. Op hetzelfde moment grijpt de hond in een frontale en voorwaartse beweging met overeenkomstige weerstand, zonder dat de mouw in beweging komt.

De beschermmouw wordt strak en voor het lichaam gedragen. Zodra de hond ingebeten heeft, wordt hij uit beweging opzijgezet en begint de belasting fase in een rechte richting.

Draaien bij beging van deze oefening is niet toegestaan.

De pakwerker moet alle honden in dezelfde richting drijven. Het is belangrijk dat de keurmeester zichzelf in een zodanige positie plaatst dat hij het gedrag van de hond tijdens de aanval, de belastingfase, de beet, de los- en de bewakingsfase kan observeren en beoordelen.

Het is niet toegestaan om de hond richting de geleider te drijven.

De duur van de belastingfase wordt bepaald door de keurmeester.

Onder aanwijzing van de keurmeester beëindigt de pakwerker de belastingfase.

Wanneer het overeenkomstige dynamische werk van de pakwerker wordt uitgevoerd, biedt dit de keurmeester de optimale mogelijkheid om de prestatie te beoordelen.

Alle hulp die door de pakwerker wordt gegeven bij het aanbieden van de mouw voor de inbeet, verbale agitatie of het slaan met de softstok tegen zijn broek voor of tijdens de belastingfase, het slap vasthouden van de mouw daarna de beet tijdens de belastingfase, inconsistente intensiteit tijdens de belastingfase, onafhankelijke beëindiging bij vastgestelde zwakte bij de hond etc. zijn niet toegestaan.

5. Rugtransport (FCI-IGP2 en FCI-IGP3)

Onder leiding van de geleider onderneemt de pakwerker een rugtransport over een afstand van ongeveer 30 passen in een normaal tempo. De keurmeester bepaalt het verloop van het transport.

De pakwerker mag tijdens het transport geen plotselinge bewegingen maken.

De softstok en de beschermmouw moeten zo worden gedragen dat deze de hond niet prikkelen.

Vooraf de softstok moet uit het zicht worden gedragen. De pakwerker moet voor elke hond in hetzelfde tempo bewegen.

6. Overval vanuit op de hond vanuit het rugtransport (FCI-IGP 3)

De aanval vanuit het rugtransport wordt vanuit beweging en onder aanwijzing van de keurmeester uitgevoerd. De pakwerker voert de aanval uit door een dynamische draai naar links of rechts te maken en doelgericht naar de hond toe te lopen. De softstok moet boven de mouw worden gehouden en in een dreigende beweging worden gezwaaid. De hond moet worden opgevangen met een flexibele positie van de beschermmouw, waarbij de pakwerker niet tot stilstand mag komen.

Bij het opvangen van de hond moet het lichaam – indien mogelijk – draaien om de hond op te vangen en met zijn lichaamsbeweging mee te bewegen. Extra beweging van de mouw moet worden vermeden.

Zodra de hond inbijt, plaatst de pakwerker de hond uit beweging opzij en wordt de belastingfase in een rechte richting uitgevoerd. De pakwerker moet alle honden in dezelfde richting drijven.

Het is belangrijk dat de keurmeester zichzelf in een zodanige positie plaatst dat hij het gedrag van de hond tijdens de aanval, de belastingfase, de beet, de los- en de bewakingsfase kan observeren en beoordelen.

Het is niet toegestaan om de hond naar de geleider te drijven.

De duur van de belastingfase wordt bepaald door de keurmeester.

Onder aanwijzing van de keurmeester beëindigt de pakwerker de belastingfase.

Wanneer het overeenkomstige dynamische werk van de pakwerker wordt uitgevoerd, biedt dit de keurmeester de optimale mogelijkheid om de prestatie te beoordelen. Alle hulp die door de pakwerker wordt gegeven bij het aanbieden van de mouw voor de beet, verbale agitatie of het slaan van de softstok tegen zijn broek voor of tijdens de aanval, het slap vasthouden van de mouw daarna de beet tijdens de belastingfase, Inconsistentie intensiteit tijdens de belastingfase, onafhankelijke beëindiging wanneer zwakte bij de hond wordt opgemerkt enz. zijn niet toegestaan.

7. Verdediging van de hond vanuit de beweging

FCI-IGP 1.

Na de oefening "Verdedigen tegen een aanval uit de bewakingsfase" beweegt de pakwerker zich in een normaal tempo op ongeveer 20 meter afstand van de hond die in de basispositie zit.

FCI-IGP2. De pakwerker stopt waar het eerste deel is voltooid. De geleider krijgt de opdracht om met zijn hond het startpunt te nemen voor de volgende oefening.

FCI-IGP3.

De pakwerker verlaat op aanwijzing van de keurmeester het versteken steekt het veld over naar de middenlijn en loopt dan richting de geleider en de hond. Zonder de looppas te onderbreken, valt de pakwerker de geleider en de hond frontaal aan met dreigende gebaren met de softstok.

Er moeten verdrijvende geluiden worden gemaakt wanneer de pakwerker in de richting van de hond begint te lopen en vóór de inbeet. Afhankelijk van de situatie moet de hond worden aangenomen met een elastische beschermende armpositie. Bij het inkomen van de hond moet – indien nodig – een rotatie van het lichaam worden uitgevoerd om de hond optimaal te kunnen opvangen.

Er mag onder geen enkele omstandigheid met de hond rondgelopen worden.

Zodra de hond hem heeft ingebeten, moet hij door de pakwerker zijwaarts van de beweging worden geplaatst en begint de belastingfase in een rechte richting.

De pakwerker moet alle honden in dezelfde richting drijven. Het is niet toegestaan om in de richting van de geleider te drijven. De duur van de belastingfase wordt bepaald door de keurmeester.

De pakwerker past de belasting aan op aanwijzing van de keurmeester. Iedere hulp van de pakwerker, evenals het zelfstandig bijsturen bij gebreken in de belasting van de hond etc. zijn niet toegestaan.

8. Beëindiging van de verdedigingsoefening

Na het stoppen van de verdedigingsoefening moet de pakwerker de weerstand naar de hond minimaliseren, hij/zij moet de stimulatie verminderen door de mouw niet meer te bewegen.

De mouw mag niet in een hoge hoek worden gedragen, maar wordt tijdens de vorige oefening in dezelfde positie gehouden. De softstok wordt aan de zijkant uit het zicht gehouden.

Tijdens de los fase mag er geen hulp worden verleend door de pakwerker.

Na het instellen bestaat de hulp uit het onderhouden van oogcontact met de hond, waarbij elke vorm van extra stimulatie of hulp niet is toegestaan. Om oogcontact met de hond te behouden, mag de pakwerker zich omdraaien voor een hond die rondraait, maar zonder plotselinge bewegingen.

9. Onzekerheden en falen van de hond

Een hond die geen volle beet heeft tijdens een verdedigingsoefening, of de beet loslaat tijdens een belastingfase en lost, moet door de pakwerker worden voortgedreven totdat de keurmeester de oefening beëindigt. In dergelijke gevallen mag de pakwerker de hond niet helpen of de oefening zelfstandig stoppen.

Bij honden die niet lossen mag de pakwerker de softstok niet bewegen om de hond "los" te krijgen. Honden die de neiging hebben om tijdens het gevecht de pakwerker te verlaten, mogen door de pakwerker niet gestimuleerd worden om bij de pakwerker te blijven.

Bij alle oefeningen of delen daarvan moet de pakwerker zich actief of neutraal opstellen, in overeenstemming met het IGP-reglement. Als de hond stoot of inbijt, moet de pakwerker het maken van verdedigende bewegingen vermijden.

Additionele examens:

Speuren 1 – 3 (Afd. 1 – 3)

De speurexamens in het niveau 1 tot 3 bestaan alleen uit afd. A van het examenniveau FCI 1-3.

Deze examens kunnen worden gebruikt als opvulling als tenminste vier deelnemers in VZH, FCI IGP of FCI SpH deelnemen. Het is aan de geleider op welk niveau de hond wordt voorgebracht.

Een behaalde titel worden voor show beoordeling, de fok reglementen en de fokwaarde niet erkend.

Maximum Punten	Uitmuntend	Zeer Goed	Goed	Voldoende	Onvoldoende
100	100	95	89	79	69
	–	–	–	–	- 0
	96	90	80	70	

De volgorde van de speurexamens is niet voorgeschreven.

Gehoorzaamheid 1 – 3 (Afd. 1 – 3)

De gehoorzaamheid examens in de niveaus 1 tot 3 worden alleen uitgevoerd in de corresponderende examen niveaus FCI IGP 1-3. Deze examens kunnen worden gebruikt als opvulling als tenminste vier deelnemers in VZH, FCI IGP of FCI SpH deelnemen. Het is aan de geleider op welk niveau de hond wordt voorgebracht.

Een behaalde titel worden voor show beoordeling, de fok reglementen en de fokwaarde niet erkend.

Maximum Punten	Uitmuntend	Zeer Goed	Goed	Voldoende	Onvoldoende
100	100	95	89	79	69
	–	–	–	–	- 0
	96	90	80	70	

De volgorde van de gehoorzaamheid examens is niet voorgeschreven.

Pakwerk 1 – 3 (Afd. 1 – 3)

De pakwerkexamens in het niveau 1 tot 3 bestaan alleen uit afd. C van het examenniveau FCI 1-3. Deze examens kunnen worden gebruikt als opvulling als tenminste vier deelnemers in VZH, FCI IGP of FCI SpH deelnemen. Het is aan de geleider op welk niveau de hond wordt voorgebracht. Een behaalde titel worden voor show beoordeling, de fok reglementen en de fokwaarde niet erkend.

Note: Alleen afd. C examens zijn niet toegestaan

Maximum Punten	Uitmuntend	Zeer Goed	Goed	Voldoende	Onvoldoende
100	100	95	89	79	69
	–	–	–	–	- 0
	96	90	80	70	

De volgorde van de pakwerk examens is niet voorgeschreven.

FCI-IGP Speurhond examens

Algemene voorwaarden

	FCI- IFH1	FCI- IFH2	FCI- IFH3
Lijn lengte	10 meter	10 meter	10 meter
Spoor	Eigen spoor	Vreemd spoor	Vreemd spoor
Lengte	800 pas	1200 pas	1800 pas
Spoordelen	5	7	8. 1 halve cirkel met een radius van 30 meter. Het begin en (of) het einde wordt gelegd na een hoek van 90°.
Hoeken	4. hoeken van 90 °	6. de laatste hoek wordt gelegd als spitse hoek tussen de 30° - 60°.	7. waarvan 2 spitse hoeken tussen de 30°- 60°.
Afstand tussen de hoeken	Minimaal 50 pas	Minimaal 50 pas	Minimaal 50 pas
Voorwerpen	3 eigen voorwerpen 3x 7 punten	4 vreemde voorwerpen 3x 5 punten, 1x 6 punten	7 vreemde voorwerpen 7x 3 punten
Positie van de voorwerpen	1. na min. 100 pas. 2. Op aanwijzing AK 3. Op het eind van het spoor. Er mogen 2 voorwerpen op 1 spoordeel liggen.	1. na min. 100 pas 2. +3. Naar aanleiding van de spoor schets 4. Op het eind van het spoor. Er mogen 2 vw op 1 spoordeel liggen.	1. na 100 pas 2. +3. Naar aanleiding van de spoor schets 7. Op het eind van het spoor. Er mogen 2 voorwerpen op 1 spoordeel liggen.
Maten van de voorwerpen	10x2-3x 0,5x-1 cm	10 x 2-3 x 0.5-1 cm	10 x 2-3 x 0.5-1 cm
Minuten liggen voor uitwerken	90 minuten	120 minuten	180 minuten
Maximale uitwerktijd	30 minuten	30 minuten	45 minuten
Verleiding		30 minuten voor het spoor mag worden uitgewerkt	30 minuten voor het spoor mag worden uitgewerkt
Voorwaarde	FCI BH/VT	FCI-IGP-FH 1	FCI-IGP-FH2

De FCI-IGP-FH wordt aangeboden als de moeilijkste speurtest. Op dit niveau moet op elk van de twee dagen één FCI-IFH3 worden uitgewerkt. Het terrein moet verschillend zijn en de sporen moeten door verschillende spoorleggers worden gelegd. Om te slagen moet er op beide sporen minimaal een voldoende resultaat (70 %) worden behaald.

Toegestane ondergrond zijn:

Alle natuurlijke grond, zoals weide, akker en bosgrond, kunnen worden gebruikt voor speuren. In alle examenniveaus zijn ook wisselend terrein en wegovertgangen mogelijk, aangepast aan het ter beschikking staande speurveld.

Leggen van het spoor:

Een FCI-IFH 1-spoor is een eigen spoor van de geleider. De geleider moet het spoor leggen volgens de instructies van de keurmeester of een aangestelde spoorcoördinator.

Op FCI-IFH 2 en FCI-IFH 3 niveau moet het spoor een vreemd spoor zijn en is het raadzaam dat een spoorlegger met licentie het spoor uitloopt, het verloop van het spoor bepaalt in relatie tot het ter beschikking staande terrein en een tekening van het spoor maakt voor de keurmeester.

Deze tekening bevat terreinkenmerken (bijvoorbeeld bomen, draadpalen, hutten, enz.), het aantal passen voor elk spoordeel en de locatie van eventuele onvolkomenheden.

De keurmeester/spoorcoördinator houdt toezicht op het leggen van de sporen en geeft instructies aan de spoorleggers. De sporen moeten verschillend worden gelegd.

Hoeken en voorwerpen mogen niet op elk spoorgedeelte op dezelfde plaats of op dezelfde afstand liggen.

Het begin van het spoor moet worden gemarkeerd door een piket of startvlag, die direct links van de aanzet in de grond wordt geplaatst. De spoorlegger blijft aan het begin van het spoor even staan (voor een duidelijke aanzet) en loopt vervolgens in een natuurlijk tempo met normale stappen in de aangegeven richting.

Bij het leggen van het gehele spoor moet erop worden gelet dat dit in een natuurlijk looppatroon wordt gelegd. Ook de hoeken dienen in normale pas gelegd te worden, waarbij opgemerkt moet worden dat een continu zoekwerk mogelijk moet zijn. (Geen spooronderbrekingen/open hoeken).

Hulp van de spoorlegger door middel van onnatuurlijk lopen, slepen of stampen is op het gehele spoor niet toegestaan. Voorwerpen mogen niet binnen 20 passen voor of na de hoeken worden gelegd en moeten op het spoor liggen. Het voorwerp moet lopend op het spoor worden gelegd.

Na het plaatsen van het laatste voorwerp moet de spoorlegger nog minimaal 10 passen in een rechte lijn doorlopen. In alle niveaus waar het spoor niet door de geleider is gelegd, mogen de geleider en de hond niet kijken naar het uitlopen van het spoor. De volgorde van de deelnemers aan het speurwerk wordt, nadat de verleidingssporen zijn gelegd, bepaald door loting in aanwezigheid van de keurmeester of een door hem aangewezen persoon.

Verleiding spoor in FCI-IFH2 en FCI-IFH3 niveaus:

Het verleidingsspoor mag niet worden gelegd binnen 40 passen voor of 40 passen na een hoek, of over het eerste of laatste spoorgedeelte. Het verleidingsspoor moet zo worden gelegd dat het spoor niet onder een hoek van minder dan 60 graden wordt gekruist en mag een spoordeel niet tweemaal kruisen. De afstand tot het spoor voor de verleidingsspoorlegger vóór het leggen van het verleidingsspoor bedraagt minimaal 10 meter.

De hond mag zonder enige aftrek verleidingssporen controleren als hij het eigenlijke spoor niet verlaat. Als de hond van het spoor naar het verleidingsspoor wisselt en dit verleidingsspoor meer dan één lijnlengte volgt, moet het speuren worden beëindigd. De keurmeester moet het speurwerk beëindigen op het moment dat de geleider maximaal 2 passen op het verleidingsspoor is.

Aanwijzing:

De geleider mag de keurmeester vragen om het speurwerk kort te onderbreken als hij/zij van mening is dat hij/zij of zijn hond een korte pauze nodig heeft vanwege fysieke conditie en/of weersomstandigheden (bijvoorbeeld hoge temperatuur).

De genomen pauze wordt meegeteld voor de beschikbare tijd om het spoor uit te werken. Het is de geleider toegestaan om tijdens de pauze of bij een voorwerp de kop, ogen en neus van zijn/haar en/of de hond schoon te maken of de hond een beetje water te laten drinken. Voor dit doel kan de geleider wat water, een natte doek of een natte spons meenemen. Het water, de doek of de spons moeten vóór de start van het uitwerken van het spoor aan de keurmeester worden getoond. Andere motivatiemiddelen zijn niet toegestaan.

Voorwerpen:

Voorwerpen mogen niet binnen 20 passen voor of 20 passen na een hoek worden geplaatst en mogen qua kleur niet duidelijk afwijken van het terrein. Het voorwerp moet tussen de voetstappen worden geplaatst of, als het terrein dit vereist, in de voetstappen.

Het voorwerp dient vóór het leggen van het spoor door de spoorlegger aan de keurmeester of spoorcoördinator te worden getoond. Alleen voorwerpen die de spoorlegger minimaal 30 minuten in zijn zak heeft gedragen, mogen worden gebruikt. Binnen een spoor moeten de voorwerpen uit verschillende materialen bestaan (bijvoorbeeld leer, textiel, hout).

Bij FCI-FH-kampioenschappen moeten de voorwerpen genummerd zijn. Deze nummers moeten overeenkomen met het spoornummer en moeten op volgorde worden geplaatst.

Als een voorwerp dat niet door de hond is verwezen, ook niet door de spoorlegger kan worden gevonden, worden er geen punten afgetrokken. Als meerdere voorwerpen niet worden gevonden, wordt de geleider een vervangend spoor aangeboden.

Als de geleider dit niet accepteert, worden de niet gevonden voorwerpen geacht te zijn overlopen. Deze regel is niet van toepassing op FCI-IFH1, waar de geleider de spoorlegger is. In deze gevallen waarbij een voorwerp niet door de hond is verwezen, worden voor deze voorwerpen geen punten toegekend.

Verwijzen van de voorwerpen:

Het verwijzen mag zittend, liggend of staand, afwisselend op één spoor worden uitgevoerd.

De voorwerpen mogen ook worden opgenomen, na het opnemen van het voorwerp mag de hond blijven staan of gaan zitten. Het opnemen en neerleggen van de voorwerpen is foutief, evenals het verder lopen met het voorwerp.

Als de hond de het voorwerpen apporteert, moet de geleider de lijn laten vallen en op zijn/haar plaats aan het uiteinde van de lijn blijven staan vanaf het moment dat de hond het voorwerp oppakt totdat de hond het voorwerp aanbiedt.

De hond moet het voorwerp op een directe manier apporteren en kan voor de geleider gaan zitten of blijven staan terwijl hij het voorwerp aanbiedt, de geleider pakt het voorwerp af (met het commando om los te laten) en zet de hond opnieuw aan vanaf deze plek om verder te speuren terwijl hij voor/net achter of naast zijn/haar hond staat. Het voorwerp moeten direct en overtuigend, stressvrij en zelfverzekerd worden gepresenteerd, zonder hulp van de geleider.

Als de hond het voorwerp in een toegestane positie (staand, zittend, liggend) heeft aangegeven of opgepakt, laat de geleider de speurlijn vallen en gaat direct naar de hond toe, pakt het voorwerp op of, als de hond het artikel oppakt/ haalt het op en laat het aan de keurmeester zien door het op te steken.

Dit kan aan de linker- of rechterkant van de hond worden gedaan. Deze procedures worden uitgevoerd zonder aanwijzing van de keurmeester. De verwijzing moet in de richting van het spoor gebeuren. Licht scheef (+/-30 graden) liggend, zittend of staand ten opzichte van het voorwerp is niet fout. Ook is het niet fout als de hond op zijn plaats blijft en in de richting van de geleider kijkt.

Voor een goede verwijzing moet het voorwerp zich direct voor of tussen de voorpoten bevinden. Het is niet nodig dat de hond het voorwerp fixeert (staart). De hond moet kalm en zonder stress of vermijdingssignalen in zijn positie blijven totdat hij weer wordt aangezet. Voorwerpen die met hulp van de geleider worden gevonden, worden als overlopen beschouwd.

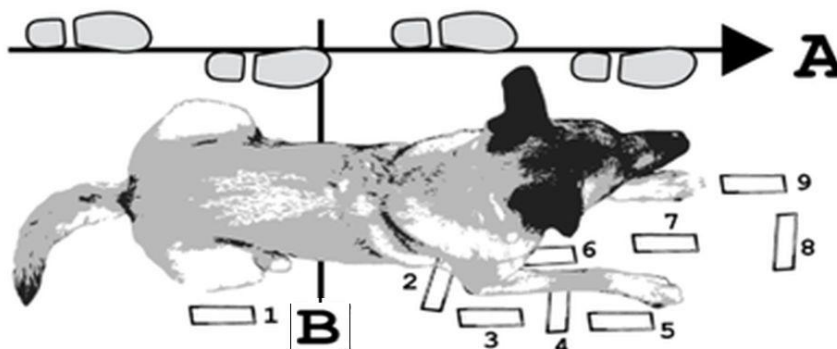
Nadat het voorwerp aan de keurmeester is getoond, wordt er opnieuw gestart met een verbaal commando tot speuren. De herstart gebeurt zonder instructie van de keurmeester. De geleider staat hierbij rechtop, direct naast of achter de hond.

Schets voor het verwijzen van de voorwerpen:

A= Richting van het spoor.

B= 2e gedeelte van het lichaam van de hond

Afstand tussen de voorwerpen 8 en 9 maximaal 20 cm

Locatie en punten voor de voorwerpen

Onvoldoende = Onv., Voldoende = vold., Goed =goed, Zeer Goed = ZG, Uitmuntend. = U

	Max.	No. 1 Onv.	No. 2 Vold.	No.3 Goed	No.4 ZG	No.5 ZG	No.6 ZG	No.7 U	No.8 U/ZG	No.9 U/ZG
FCI-IGP-SpH 1	7 punten	4	5	5.5	5.5	6.5	6.5	7	6.5	6.5
FCI-IGP-SpH-2	3x5 punten +1x6 punten	3	3.5	4	4	4.5	4.5	6 (5)	4.5- 4.75	4.5- 4.75
		4	4.5	5	5	5.5	5.5	6	5.5- 5.75	5.5- 5.75
FCI-IGP-SpH-3	3 punten	1	2.25	2.5	2.5	2.75	2.75	3	2.8	2.8

Speurlijn:

Een controle van de lijnlengte, de halsband, het speurtuig of Bötcher speurtuig door de keurmeester of een daartoe aangewezen persoon dient vóór aanvang van het speurwerk (uiterlijk bij aanmelding) te worden uitgevoerd. Flexibele lijnen zijn niet toegestaan.

De speurlijn kan over de rug, aan de zijkant van de hond of tussen de voor- en/of achterpoten worden aangebracht. Het kan rechtstreeks aan de loszittende halsband worden bevestigd of aan de bevestigingsring van het speurtuig (borst- of Bötcher-speurtuig zonder extra riemen).

Als er een speurtuig wordt gebruikt, mag de rug band niet verder reiken dan laatste rib van de hond. Tijdens het speuren mag de speurlijn af en toe de bodem raken. en is niet foutief. maar de vereiste afstand tussen geleider en hond mag niet ernstig worden ingekort. De geleider moet de hond volgen en het uiteinde van de speurlijn vasthouden. Het maakt niet uit hoe de speurlijn wordt vastgehouden, met één hand, met twee handen, of hij/zij van hand wisselt met de speurlijn, op welke hoogte hij/zij de speurlijn vasthoudt, enz., als dit geen invloed heeft op de inzet in het werk van de hond. (Als de geleider de hond niet beïnvloedt in zijn speurwerk anders dan door het in bedwang houden, het veranderen van de spanning van de speurlijn of het controleren van de hond).

Voor kleine honden kan de voorgeschreven normale loszittende halsband worden vervangen door een andere geschikte halsband.

Speuren zonder speurlijn: Bij speuren zonder speurlijn moet de afstand van 10 meter tussen geleider en hond minimaal in acht worden genomen.

Aan en afmelden:

Wanneer de geleider en zijn hond zijn opgeroepen, meldt de geleider zich met de hond voorbereid op speuren (de speurlijn moet uitgerold zijn en als er een speurtuig wordt gebruikt, moet deze aan het speurtuig zitten) in de basispositie voor de keurmeester en vermeld zijn/haar naam, de naam van de hond, het niveau en of de hond de voorwerpen apporteert, opneemt of verwijst.

Tijdens de aanmelding mag de hond kort aangeliend zijn. De hond mag tot ongeveer 2 meter voor de start kort aangeliend zijn. Voor en tijdens het gehele speurtraject dient iedere dwang vermeden te worden. Op aanwijzing van de keurmeester wordt de hond rustig naar het begin van het spoor geleid (een mondeling commando aan de hond om zijn geleider te volgen is toegestaan) en gestart met een verbaal commando van de geleider om te speuren. Het kort zitten, staan of liggen van de hond voor de start van het spoor (ca. 2 meter afstand) is toegestaan zodat de speurlijn in de door de geleider gewenste positie kan worden gebracht (lijn tussen voor- en/of achterpoten).

De hond moet gestart worden bij de piket of startvlag met een verbaal startcommando en de geleider naast of vlak achter de hond.

Na voltooiing van het speurtraject moeten de gevonden voorwerpen aan de keurmeester worden getoond. Spelen of voeren na het verwijzen van het laatste voorwerp, vóór het afmelden en ontvangen van de beoordeling, is niet toegestaan.

Het bespreken dient plaats te vinden in de basispositie. Hierna kan de korte lijn aan de hond worden gedaan.

Uitwerken van het spoor:

De hond moet een verbaal commando krijgen om bij de piket of startvlag het speuren te starten.

De geleider heeft maximaal 3 commando's om zijn hond te starten.

Als de hond na 3 commando's het spoor niet start, moet afd. A worden beëindigd en is het resultaat 0 punten. De tweede en derde poging leiden tot een aftrek in de beoordeling van het eerste spoogedeelte. Voor elk extra commando geldt een verplichte aftrek van 1,5 punt.

Als de geleider de indruk heeft dat de hond de geur van het spoor niet goed heeft opgepikt, is hij/zij vrij om de hond terug te roepen en opnieuw te starten.

Dit kan slechts één keer en alleen als de geleider de startplaats van het spoor nog niet heeft verlaten. Hierop wordt een verplichte aftrek van -4 punten toegepast. De hond moet het spoor starten met een diepe neus en vervolgens het gehele spoor met een diepe neus, met zelfvertrouwen, hoge speurintensiteit, en een gelijkmatig tempo uitwerken. Het is belangrijk om over het hele spoor te zien dat de hond degene is die leidt en de beslissingen neemt. Het zoektempo is niet foutief als de hond overtuigend en intensief speurt. De aanzet (ook bij het herstarten na het aangeven van de voorwerpen) moet gebeuren terwijl de geleider rechtop naast of vlak achter de hond staat en een verbaal commando geeft om te speuren. De geleider moet stil blijven staan totdat de gehele lijn is uitgerold. De manier waarop de geleider de speurlijn verlengt (loslaat) is niet belangrijk als dit het werk van de hond niet beïnvloedt. Tijdens het spoor mag de geleider handschoenen dragen. Bij het gebruik van de speurlijn is een zekere mate van speling in de speurlijn toegestaan.

Het voorbereiden van de hond en het starten van het spoor is niet tijdsafhankelijk, maar de keurmeester moet letten op het gedrag van de hond aan het begin van het eerste spoorgedeelte en op hoe intens de hond zichzelf overtuigt om het spoor op te gaan en de geur op te nemen.

Als de hond vast komt te zitten in de speurlijn, mag de geleider de keurmeester vragen om de hond te mogen ontwarren. Na toestemming van de keurmeester stopt de geleider de hond met een verbaal commando en gaat van het uiteinde van de speurlijn naar de hond.

Nadat de hond is ontward, gaat de geleider terug naar het einde van de speurlijn en zet de hond opnieuw aan met een verbaal commando. Er is hier geen puntenaftrek.

Hoeken:

De hond moet hoeken zelfverzekerd en overtuigend uitwerken. Het omcirkelen op de hoek is foutief en leidt tot puntenaftrek. Een hoofdcontrole zonder het spoor te verlaten is zonder puntenaftrek toegestaan. Na de hoek moet de hond met de vereiste hoge intensiteit, diepe neus en met hetzelfde tempo verder gaan.

In het hoekgedeelte dient de geleider de voorgeschreven afstand tot de hond aan te houden.

De geleider mag het spoor echter pas verlaten als de hond zelfverzekerd de bocht heeft uitgewerkt en minstens 2 lijflengtes op het volgende been is.

Beëindigen van het spoor op alle niveaus:

Nadat de geleider het laatste door de hond gevonden voorwerp aan de keurmeester heeft getoond, krijgt hij een teken van de keurmeester dat afd. A gereed is. Vanaf dat moment eindigt het keuren van de hond. Hierna is het toegestaan aan de geleider om de hond kort te belonen. (spelen is niet toegestaan).

De geleider meldt zich in de basispositie af voor de keurmeester.

Tijdens het speurwerk van de hond moeten de keurmeester en de spoorlegger niet in de ruimte komen waar de hond mag speuren of de hond hierin hinderen.

Belonen:

Een korte beloning is in alle SpH-niveaus alleen toegestaan bij de voorwerpen.

Dit kan voor of na het opnemen en tonen van het voorwerp aan de keurmeester worden uitgevoerd, maar niet allebei. Ook mag de geleider de hond niet belonen tijdens het oppakken van de speurlijn voor de herstart.

Afbreken/Diskwalificatie:

Als de hond het spoor verlaat en wordt tegengehouden door de geleider, moet de keurmeester de geleider opdracht geven de hond te volgen. Als de instructies van de keurmeester niet worden gevolgd, moet het spoor worden beëindigd. Als het einde van het spoor niet binnen de maximaal toegestane tijd wordt bereikt, wordt het spuurwerk door de keurmeester beëindigd.

Dit geldt niet als de hond op het laatste spoorgedeelte loopt. De tot aan de beëindiging getoonde prestaties worden beoordeeld. Als de hond stopt met speuren (blijft op dezelfde plek zonder te werken, tilt zijn kop op, komt terug naar de geleider enz.), kan het speuren worden beëindigd, zelfs als de hond nog op het spoor is en de beschikbare tijd voor het werken van het spoor nog niet is verlopen. Als er tijdens het spuurwerk wild verschijnt en de hond zijn jachtinstinct volgt, kan de geleider proberen te voorkomen dat de hond het wild volgt door de hond het verbale commando af te geven. Op aanwijzing van de keurmeester wordt het spuurwerk voortgezet, terwijl de geleider aan het einde van de spuurlijn staat. Afhankelijk van de feitelijke situatie is het aan de keurmeester met hoeveel punten dit gedrag in mindering wordt gebracht. Als de hond er niet in slaagt het spuurwerk voort te zetten, wordt de hond gediskwalificeerd. Beoordeling: Diskwalificatie wegens ongehoorzaamheid.

Afbreken:

Bij afbreken worden alle tot dan toe toegekende punten toegekend. De tot aan het eindpunt behaalde punten worden in het logboek genoteerd.

Reden voor afbreken

De hond wordt 3x zonder succes op het spoor gestart bij de piket of na het verwijzen van de voorwerpen.

De hond verlaat het spoor met meer dan één lijnlengte, de geleider bevindt zich op 2 stappen van het spoor, of de geleider negeert de instructie van de keurmeester om de hond te volgen.

De hond is niet binnen de aangegeven tijd aan het einde van het spoor.

Diskwalificatie

Alle punten die tot het punt van diskwalificatie (DQ) zijn toegekend, worden verwijderd. Er worden geen punten of beoordelingen in het logboek opgenomen. Er zal geen beoordeling plaatsvinden. In het logboek moet de reden voor de diskwalificatie door de keurmeester worden genoteerd.

Reden voor Diskwalificatie	Consequentie
De hond pakt het voorwerp op van het spoor en wil of kan het niet loslaten (ingeslikt) Hond gaat over in spel en wil het spoor niet verder volgen De hond verlaat het veld en reageert niet na drie commando's om terug te keren	Diskwalificatie wegens ongehoorzaamheid
De hond is niet neutraal tijdens de identiteit controle.	Diskwalificatie wegens gebrek aan onpartijdigheid
Onsportief gedrag van de geleider (bijvoorbeeld het bij zich dragen van motivatieobjecten en/of voedsel) Handelen in strijd met de FCI-IGP regelgeving, de dierenbeschermingswet of in strijd met goede manieren Poging tot frauduleus handelen door het gebruik van verboden trainingshulpmiddelen	Diskwalificatie wegens onsportief gedrag Diskwalificatie wegens onsportief gedrag

Beoordeling van het getoonde spuurwerk:

De essentiële onderdelen in beoordeling van het speuren zijn opgedeeld in:

Primaire onderdelen: 70%

Intensiteit

Zelfvertrouwen

Concentratie

Direct en overtuigend verwijzen

Secundaire onderdelen: 30%

Geleider houdt niet de voorgeschreven afstand aan

Onvrijwillige fouten

Snelheid van af gaan na verwijzen

Primaire onderdelen:

Intensiteit, zelfvertrouwen, concentratie, direct overtuigend verwijzen.

Secundaire onderdelen:

Afstand tussen geleider en hond, snelheid van gaan liggen vallen bij het verwijzen.

Beoordeling:

De beoordeling van elke spoorgedeelte is afhankelijk van de lengte, het terrein en de weersomstandigheden en is gebaseerd op het niveau waarop de hond speurt.

De keurmeester en spoorlegger mogen zich niet in het speurgebied bevinden waar het team het recht heeft om te speuren (10 meter straal rond het speurteam en 10 meter afstand tot het volgende spoorgedeelte).

Na het verwijzen van het voorwerp mag de geleider naar de hond lopen zonder toestemming van de keurmeester. De keurmeester kan samen met de geleider naar de hond lopen, om de positie van het verwezen voorwerp te bekijken. De keurmeester mag de hond niet storen.

Na controle van het verwezen voorwerp en vóór het herstarten van de hond moet de keurmeester teruggaan naar de beschreven afstand.

Tijdens het gehele speurtraject mag de hond niet gestoord worden door de spoorlegger of de keurmeester. Voor zijn/haar beoordeling moet de keurmeester niet alleen naar de hond of de geleider kijken, maar ook rekening houden met het terrein, het weer, eventuele afleiding en de tijd. De keurmeester moet zijn oordeel baseren op het totaal van alle beïnvloedende variabelen.

Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de volgende criteria.

Speuren:

- Gemotiveerd gedrag van de hond met een diepe neus, constante intensiteit en constante snelheid voor en na de hoeken, maar ook voor en na de verwijzing van de voorwerpen.
- Trainingsniveau van de hond, (hectische benadering, gestrest gedrag, vermijding gedrag is ongewenst).
- Samenwerking tussen geleider en hond
- Het bij zich dragen van middelen die niet zijn toegestaan door de geleider
- Moeilijkheden bij het uitwerken van de spoordelen
- Speurcondities zoals: vegetatie, bodem, terreinveranderingen, mest.
- Wind condities
- Spelend of wegrennend wild
- Weersomstandigheden: wind, hitte, kou, regen, sneeuw.
- Weersveranderingen

De keurmeester moet de speurdrift, het vertrouwen, het werktemperament, de zekerheid of onzekerheid, stress of vermijdingsgedrag van de hond in zijn werk beoordelen.

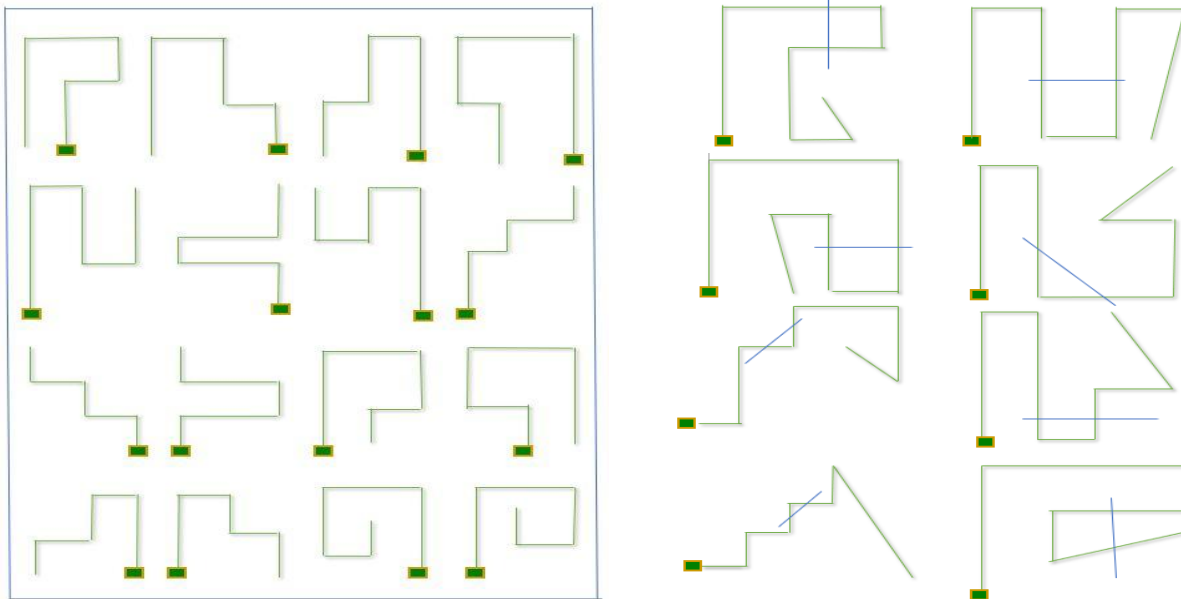
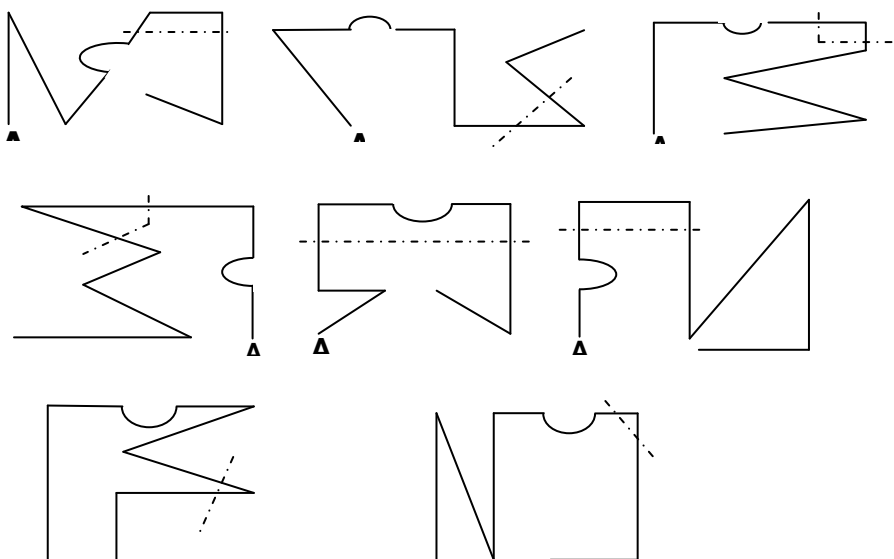
Afwaardering voor alle examen niveaus:

Als de geleider het verbaal commando geeft om vóór de piket te starten, wordt er een aftrek van – 2 punten toegepast. In dit geval werd de hond zonder commando gestart bij de piket.

Een hond die zonder commando vóór de piket begint met zoeken, zal geen aftrek krijgen zolang hij bij de piket wordt gestopt en met een verbaal start commando opdracht krijgt om te gaan speuren.

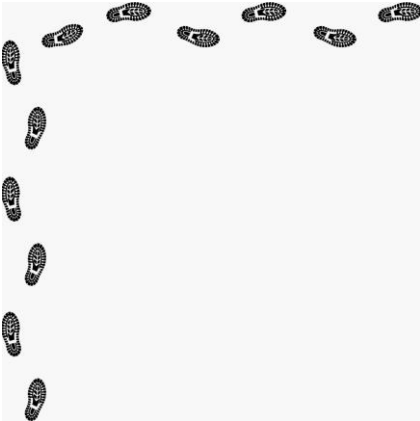
- Als de hond stopt met speuren door valselijk een voorwerp te verwijzen en de geleider naar de hond loopt om naast de hond het speurcommando „zoek" te geven, zal een aftrek van -2 punten worden toegepast op alle FCI-IFH-niveaus.
- De geleider mag geen hulp aan de hond geven bij de start of herstart door de richting van het spoor aan te geven. Aftrek voor deze hulp is -2 punten.
- Als de hond stopt met speuren door het valselijk verwijzen van een voorwerp en de geleider gaat **niet** naar de hond en geeft het zoekcommando aan het einde van de speurlijn, zal er een aftrek van -1 punten plaatsvinden op alle FCI-IFH-niveaus.

- Het is de geleider niet toegestaan de hond te helpen bij de start of herstart door de richting van het spoor aan te geven. De aftrek voor deze hulp bedraagt -2 punten
- Plassen/ontlasten = - 8 punten

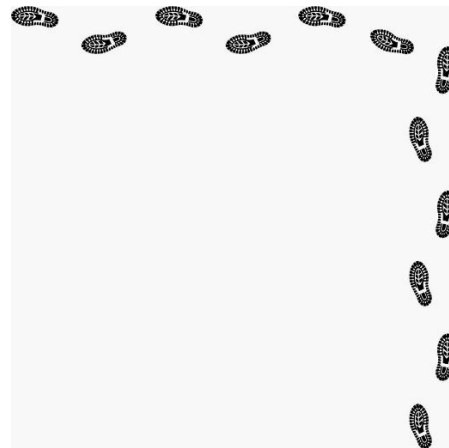
Voorbeelden van spoormogelijkheden FCI-IFH-1 Voorbeelden van spoormogelijkheden FCI-IFH-2**Voorbeelden van spoormogelijkheden FCI-IFH-3**

Leggen van de hoeken

Hoek naar rechts

Hoek naar links

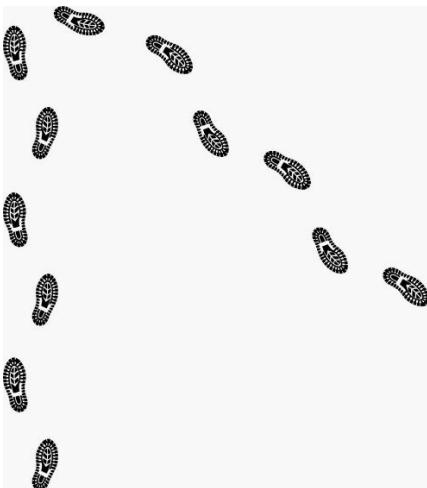

Leggen van de voorwerpen

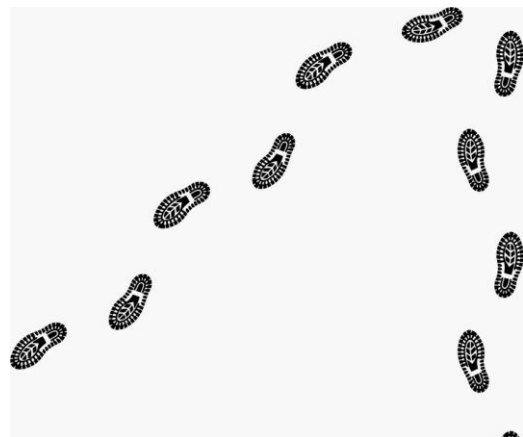
(Als de begroeiing te hoog is, kunnen de voorwerpen ook in de voetafdruk worden geplaatst).

Spitse hoek naar rechts

Spitse hoek naar links

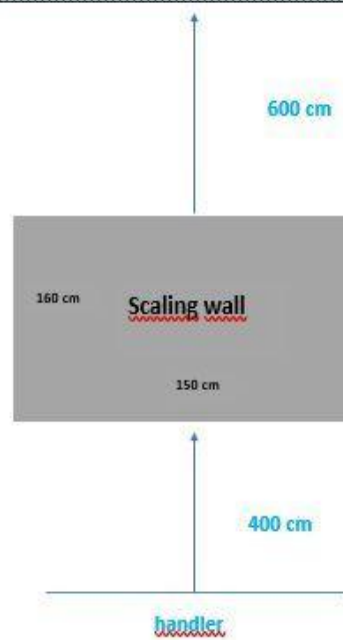
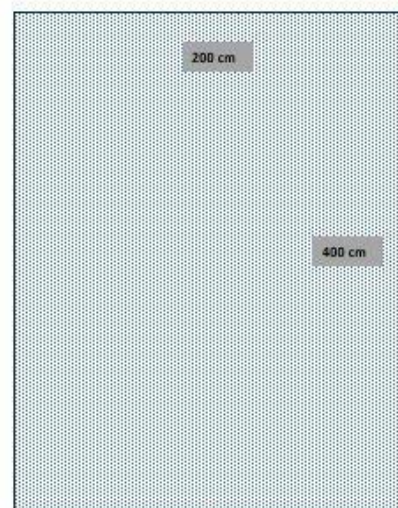
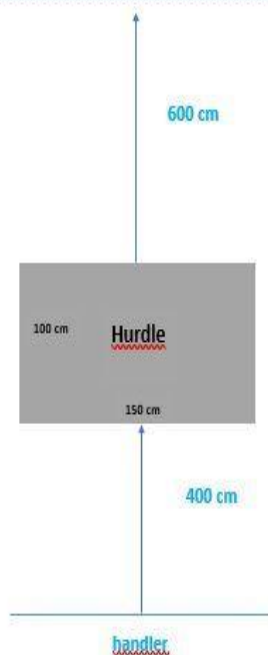
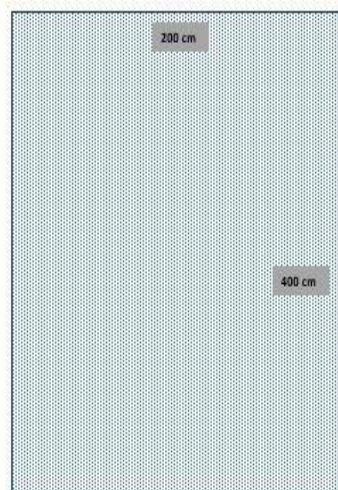
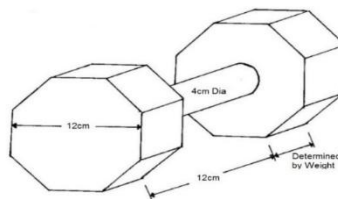

Verleiding: verleidingsspoor tenminste 40 stappen voor of na de hoek.
Naar de verleiding lopen: tenminste t 10 meter van het spoor.

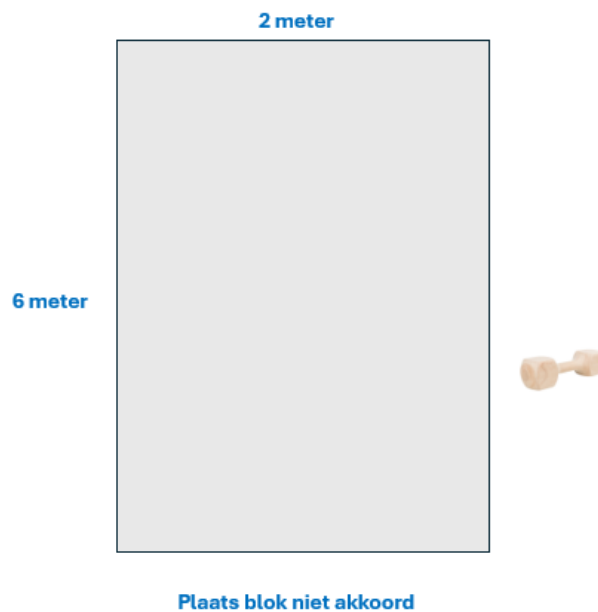
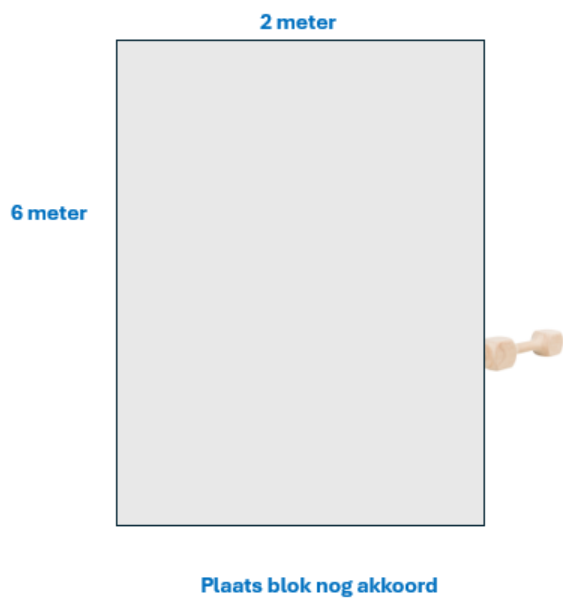
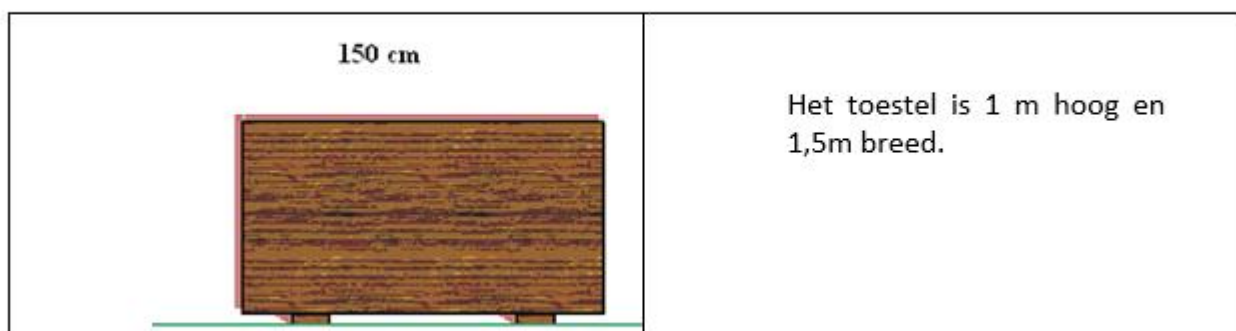
Tekening van een apporteerblok

Bij de apporteer oefeningen zijn alleen apporteerblokken toegestaan.

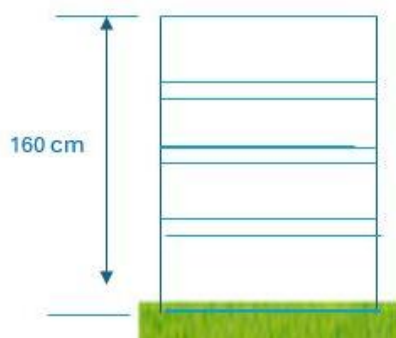
De door de organisatie beschikbaar gestelde apporteerblokken moeten door alle deelnemers worden gebruikt. Eigen apporteerblokken zijn **niet** toegestaan. De in dit reglement getoonde tekening van een apporteerblok is slechts een voorbeeld. Belangrijk is dat het gewicht klopt en dat het bijtstuk van hout is en tenminste 4 cm van de bodem verwijderd is.

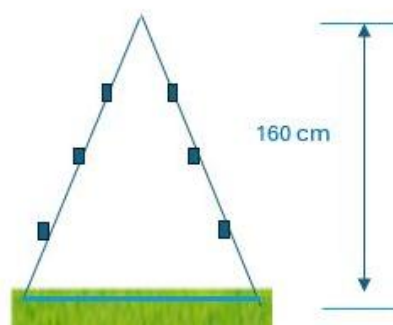

VOORBEELDEN:**Haag****Klimschutting**

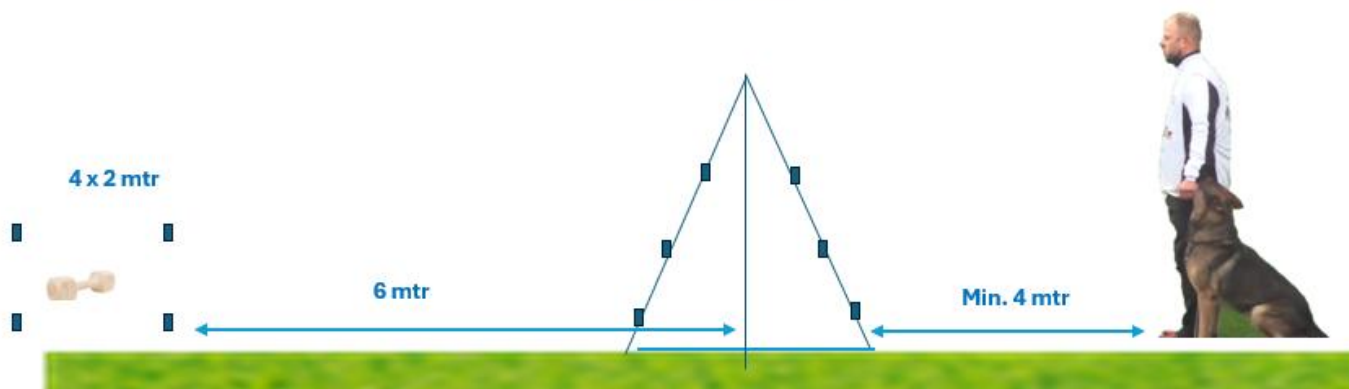
Vooraanzicht

Zijaanzicht

Klimschutting

De CWH heeft de volgende commando's voorgeschreven in FCI-IBGH, FCI-IGP 1, 2 en 3:

Afdeling B:

- Lijn volgen/vrij volgen : *volg of voet*.
- Zit uit beweging: *volg of voet – zit*
- Afleggen met voorroepen: *volg of voet – af – hier (of naam van de hond) – voet*
- Sta uit looppas (FCI-IGP 3): *volg of voet – sta – hier (of naam van de hond) – voet*
- Sta uit gewone pas (FCI-IGP 2): *volg of voet – sta – zit*
- Apporteren over de vlakke grond: *apport – los – voet*
- Apporteren over de hindernis van 1 meter: *hoog – apport – los – voet*
- Apporteren klimschutting (FCI-IGP 2+3): *hoog – apport – los – voet*
- Springen over de klimschutting zonder apporteren (FCI -GP 1): *zit – hoog – hier – voet*.
- Vooruitzenden met afleggen: *volg of voet – vooruit – af – zit*
- Afleggen met afleiding: *af – zit*

Algemeen:

- “Voet” of “volg” commando: Als de hond in beweging moet komen vanuit een basispositie (aanvang volgen, ontwikkelingsoefeningen).
- Bij de oefeningen waar na de voorzit de basispositie ingenomen moet worden, is alleen het commando “voet” toegestaan.
- Een “zit” commando is alleen toegestaan als de hond wisselt in posities. Dus van af naar zit, of sta naar zit.

Afdeling C:

- Revieren: *Revier – hier (+ evt. naam van de hond)*
- Stellen en aanblaffen: *hier – voet (moet als één samenhangend commando gegeven worden)* of bij “ophalen” (FCI-IGP 1) commando *zit - volg* en vervolgens op aangewezen punt gaan staan waar de hond moet gaan zitten. Commando “zit” is op dit aangewezen punt toegestaan (commando “los” is toegestaan als de hond in het verstek de pakwerker vast houdt).
- Vluchtverhindering: *volg of voet – af – stellen – los*
- Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase: *los – zit*
- Rugtransport: *transport – evt. gevolgd door volg of voet*
(**FCI-IGP 2** geen overval vanuit rugtransport maar halthouden naast pakwerker en vervolgens zijtransport: *transport* evt. gevolgd door *volg of voet*)
- Overval op de hond vanuit rugtransport (**FCI-IGP 3**): *los – zit*
(zijtransport: *transport* evt. gevolgd door *volg of voet*).
- Aanval van de hond uit beweging: *zit – stellen – los – zit (alleen FC- IGP 1)*.
- Verdediging van de hond uit de bewakingsfase (**FCI-IGP2 en 3**): *los – zit – (zijtransport: transport* evt. gevolgd door *volg of voet*).

Algemeen:

- “Voet” of “volg” commando: Als de hond in beweging moet komen vanuit een positie
- Commando “zit” in de bewakingsfase: Als een hond in de bewakingsfase al zit en de geleider komt ernaast, hoeft de hond niet werkelijk te bewegen om aan de voet te komen. Het commando is bedoeld om te schakelen van bewaken naar gehoorzaamheid. Als een hond namelijk drangvol bewaakt zit hij niet rustig, het commando verandert deze situatie naar gehoorzaamheid en dus rustig (door)zitten. Daarna wordt dit gevolgd door het commando “voet”, “volg” of “transport” afhankelijk van de oefening.
- Einde zijtransport: “transport halt”, hond moet zelfstandig gaan zitten, geen extra commando’s.